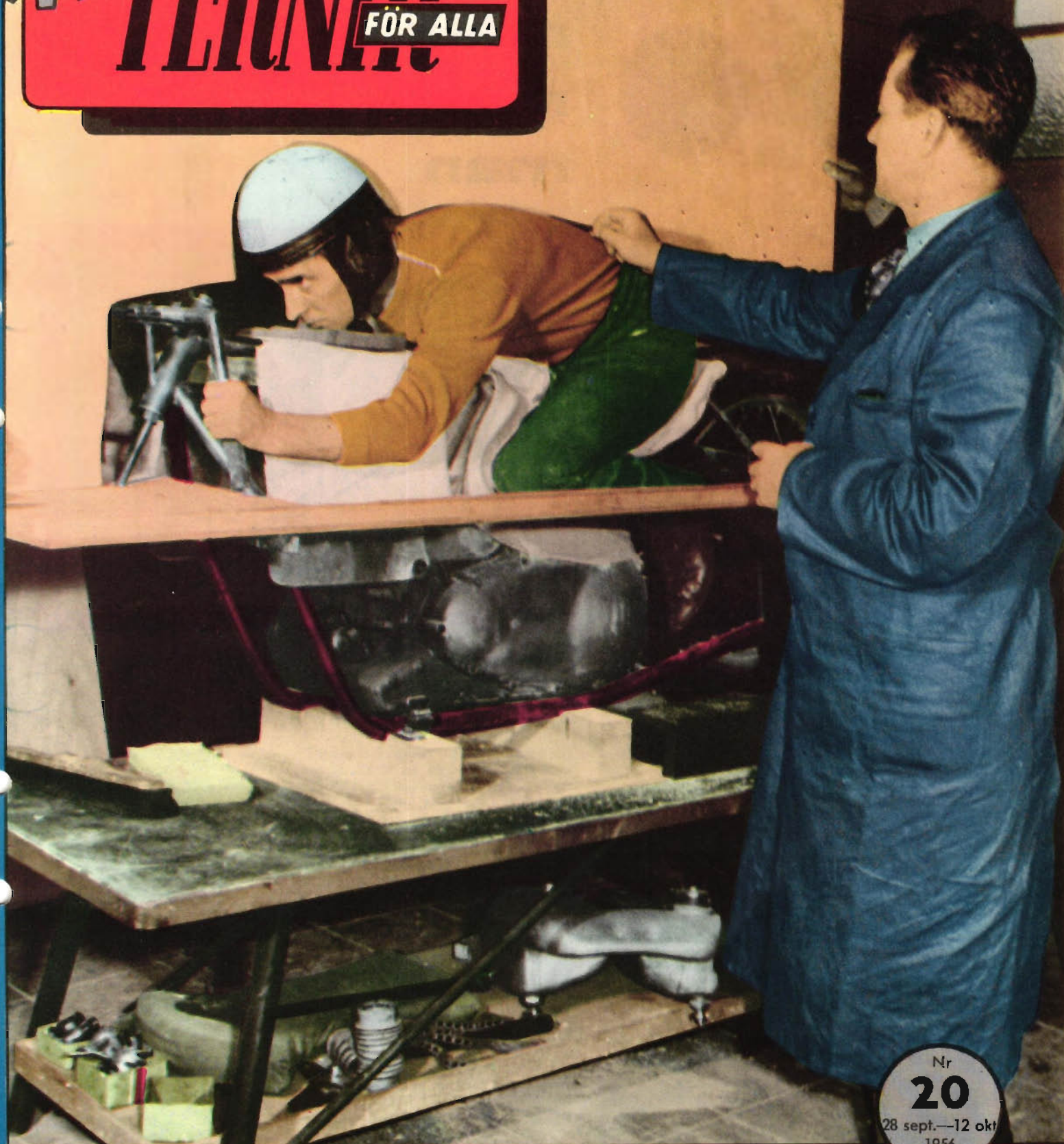

TEKNIK

FÖR ALLA

MOTOR
RADIO
DI
FLY
G
H
OBBY

Nr
20
28 sept.—12 okt
1956

Kommer vi att bo så?

75 öre

i Danmark och Norge

1: 50 kr

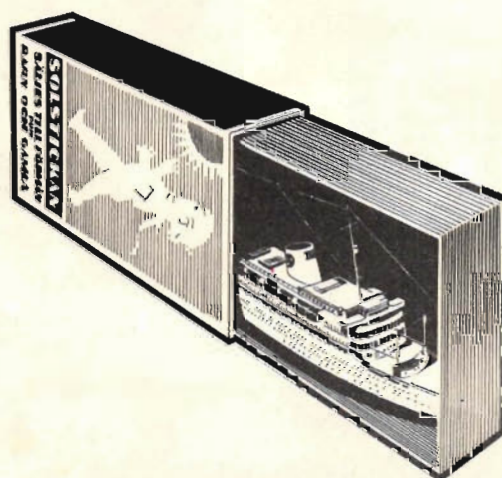
Se Modellsportens Dag
söndagen den 30 sept.

Galosch för 50 kr

mäta måste man

I detta mätinstrument, där man använder luft som mätmedium, kan man mäta med en noggrannhet av en tiotusendels mm. Det användes för kontroll av bränslepumpar.

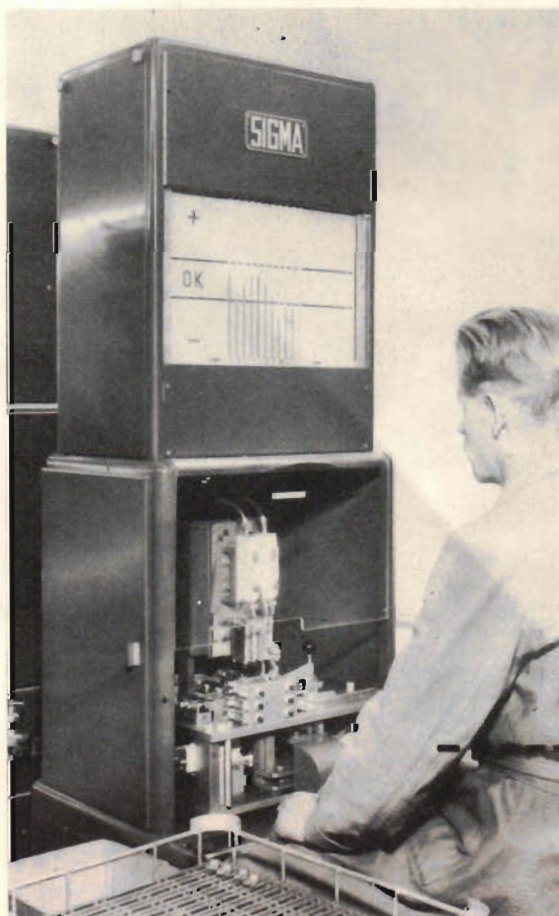
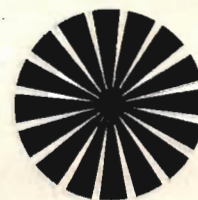
För mätning av skovlar och ledskenor på kompressorer användes halvautomatiska mätmaskiner, där tio mätpunkter mätes på samma gång med mycket stor noggrannhet.

En reaktionsmotor är ganska enkel i princip men komplicerad att tillverka, därför att det ställs så stora krav på de enskilda detaljer, som ingår i dessa motorer.

De arbetar vid oerhört höga temperaturer och med stora påkänningar. Kontrollen av tillverkningen måste därför ägnas stor uppmärksamhet, och Flygmotors personal får vänja sig vid att arbeta med minimala måttenheter. En tiotusendels mm är en sådan enhet. Den är så liten att man har svårt att förstå hur liten den egentligen är. Men om Ni tänker er att nya Gripsholm förminskades tiotusen gånger, så gick den ledigt in i en tändsticksask.

Det är på noggrannheten vid tillverkningen och kontrollen av alla detaljer som säkerheten hos motorerna beror. Och därpå beror också hela flygplanets och framför allt förarens säkerhet.

Det är ansvarsfyllda och mycket intressanta arbetsuppgifter som personalen vid Flygmotor har. Vill Ni veta mera om dessa arbeten, sök då kontakt med Flygmotor.

Flygmotor

TROLLHÄTTAN

TFA

Modellsportens Dag motses i år med större intresse och förväntningar än någonsin.

Modellsportens Dag

Den hittillsvarande säsongen med bl. a. europamästerskap, SM och en rad klubb tävlingar landet runt har varit modellsportens intensivaste och framgångsrikaste och åt den nya teknikidrotten skapat både en topp och en bredd som aldrig tidigare. Den imponerande slagkraften modell 1956 hos den allt populärare sporten, lovar att på ett övertygande sätt ge fart och färg åt årets Modellsportens Dag.

Det är inte bara de yttre segrarna och internationellt uppmärksammade rekorden som modellsporten kan glädja sig åt. Även organisatoriskt har den stabiliserat och utbyggt sina ställningar. Svenska Modellsport Unionen (SMU) har under sin nuvarande ledning visat ett gott handlag, satt samarbetet i högsätet och målmedvetet verkat för modellsportens nyrekrytering. Även denna nya anda kommer att manifesteras på årets Modellsportens Dag.

Teknik för Alla tog på sin tid initiativet till Modellsportens Dag just för att snabbt bana väg för den nya tidens idrottslekar bland den stora publiken och för att söka uppnå de rätta förutsättningarna för den förståelse, som varje nymodighet nästan alltid själv och ihärdigt måste kämpa sig till. Också på den fronten har under detta år en betydelsefull förbättring inträtt. För första gången har Modellsportens Dag fått befrielse från nöjesskatt. Än så länge visserligen bara från den kommunala andelen, men därmed är ett steg och ett stort sådant i rätt riktning antligen taget.

Vi är tacksamma och glada härför samtidigt som vi är väl medvetna om att ännu återstår mycket arbete innan modellsporten kommer att behandlas på fullt jämbördigt sätt och få samma rättigheter och förmåner som andra idrottsgrenar, där ungdomens aktiva fostran och sunda fritidssysselsättning är målet.

Banor nödvändiga

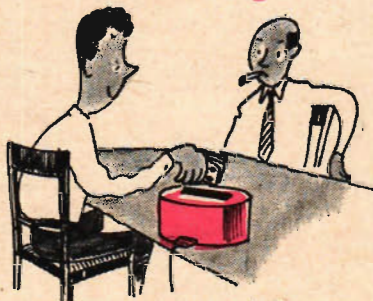
Framförallt måste nu också myndigheterna och då enkanerligen Idrottstyrelsen i Stockholm positivt bidra till att modellsportens banfrågor löses. Det är hög tid att de kostsamma bananläggningar, som varje år till Modellsportens Dag helt på arrangörernas bekostnad utförs på Östermalms Idrottsplats, verkligen upphör att bli ett dyrbart provisorium. Teknisksportens utövare behöver tillgång till lämpliga banor, där de under hela säsongen kan träna och tävla med sina bilar, båtar och flygplan. Det duger inte att längre slå dövrät till för detta berättigade ungdomskrav. Modellsportens Dag har år från år visat att saken både kan och måste lösas.

Magnetisk hovtång

SPIKMAGNET som skulle ersätta hovtången, vill stockholmaren Lennart Franzén ha. Magneten skulle vara så stark, att den kunde suga till sig spikarna fämligen enkelt, och på så sätt skulle virket bli oskadat och kunna tillvaratas bättre än som nu sker, t. ex. vid rivning av äldre hus.

Automatisk blandning

BJÖRKLUND

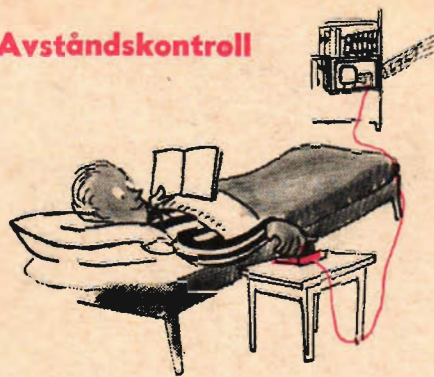
KORTBLANDARE önskar sig Börje Orest, S. Kungsgatan 36, Gävle. När man sitter och spelar kort, händer det ofta att korten blir dåligt blandade, säger hon. Därför borde det finnas en liten maskin, som skötte den proceduren. Vi lever i automationens tidevarv.

Lätt biltvätt

PUMP TILL BILEN vore väl modellen för den, som på söndagen vill åka ut till en sjö och få bilen tvättad. Förslaget kommer från Bertil Kvist, Gamla Bangatan 46 B, Ludvika, och han tänker sig ett litet behålligt pumpaggregat kopplat till bilmotorn. Bilen spolar sig själv.

Avståndskontroll

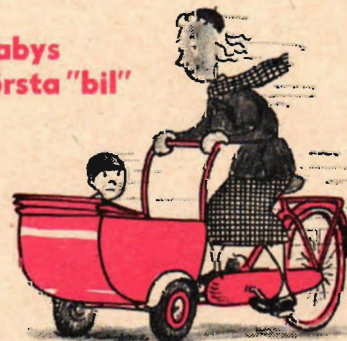
AVSTÅNDSKONTROLL för radion vore ändå något att drömma om. En sådan anordning med knappar för av- och påknäppning samt volymkontroll borde finnas som standard till radioapparaten, när man köper den, anser Ragnar Jönsson, Bjurholmsplan 31, Stockholm. Nu finns det bara på några dyrare radiomöbler. Tänk så bekvämt, när man lyssnar till "Kvar i sängen".

PLATS FÖR UPPFINNINGAR!

Har ni en idé?

Om ni själv har någon idé till en önskeuppfinnning, så skriv och berätta om den. För varje här publicerat bidrag får ni 15 kronor. Skicka idén till er önskeuppfinnning till Teknik för Alla, Box 3137, Stockholm 3. Märk kuvertet "Uppfinningar".

Babys första "bil"

BJÖRKLUND

MOTORISERAD BARNVAGN skulle göra den dagliga babyluftningen betydligt bekvämare för mammorna, hävdar 12-åriga Bo-Erik Sundberg, Skellefteå. TFA spinner vidare på idén och lanserar "vagnopeden", som i mycket hög grad skulle göra husmöderna till en lättrotlig enhet.

Tunnelgatan 3, Postadr. Box 3137, Stockholm 3. Tel. växlar 11 60 79, 10 11 99 och 11 44 33.

TEKNIK
FÖR ALLA
TEKNISK REVY

Pren.-pris helår 16: 50 kr, halvår 9:— kr. Postgirokonto 15 79 92. Utkommer varannan fredag.

OMSLAGS-BILDEN

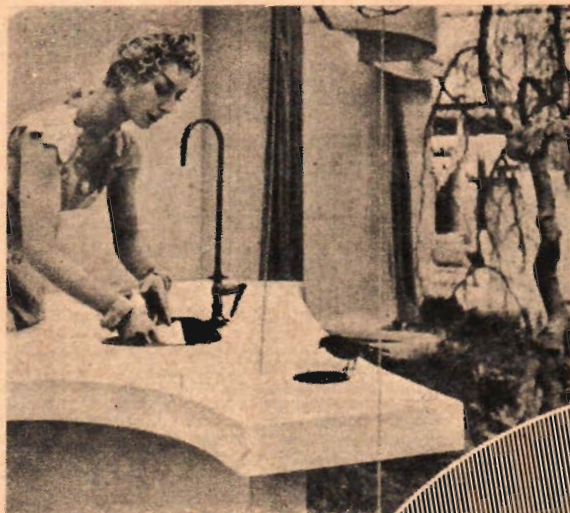
visar en viktig fas i det noggranna konstruktionsarbetet på NSU:s världrekord-motorecykel Delphin III. I sadeln världrekordhållaren Wilhelm Herz. Se artikel på sid. 8.

Nr 20, 28 sept.—12 okt. 1956. Årg. 17.

REDAKTIONSKOMMITTÉ: föreståndaren för Tekniska museet intendent Torsten Althin; verkst. ledamoten i Folkbildningsförbundet fil. dr Iwan Bolin; rektorn vid Stockholms Tekniska Institutet civ.-ing. E. Walter Holmstedt; överingenjören i Kgl. Luftfartsstyrelsen Tord Ångström; bergsingenjör Folke Lindgren; direktör Sven Sködborg.

RED. OCH ANSV. UTG. Olle Edner.

Nästa TFA-nr kommer 12 oktober 1956. (Eftertryck av innehållet förbjudes!)

Växande befolkning och krav på en allt bättre standard har ställt framtidens bostadsproblem i förgrunden. Planering på lång sikt behövs. I artikeln redogörs för ett par engelska arkitekters syn på 1980 års hem.

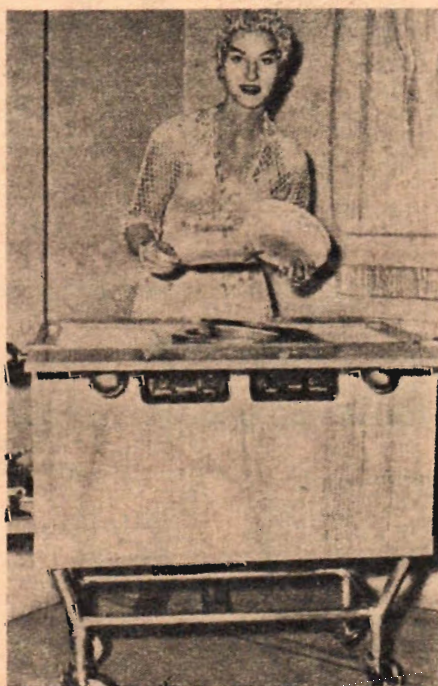

Kommer vi att bo

Så
?

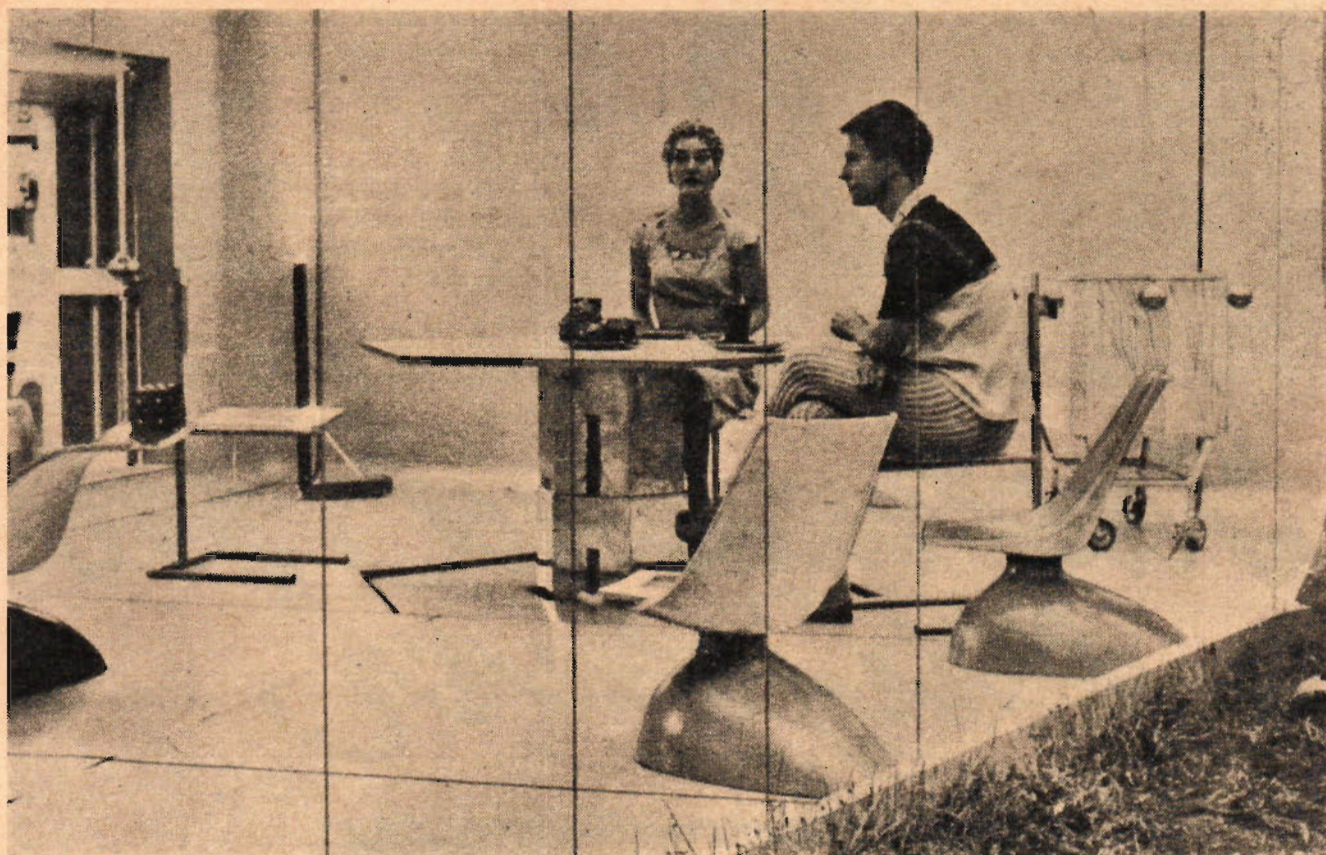
Husmodern har fått ett eget arbetsrum i 1980 års hus. Längst upp t. v. håller hon fast på att tvätta något i en vask nedsänkt i arbetsbordet, i vilket det också finns en inbyggd symaskin. I bordet som står ut mot trädgården finns en liten vattenkopp för småfåglar nedsänkt. På bilden ovan arbetar husmodern vid diskbänken av glasarmad plast. På golvet finns en fotpedal, med vilken vattendålsströmning och temperatur regleras. T. h. det "rullande köket", som innehåller allt som behövs för att servera ett fullständigt mål var som helst i det dörrlösa huset. Av de bägge bilderna längst upp t. h. visar den övre en detaljbild av sängen. Man ser bl. a. den svängbara sängsläpban. Sängen (bilden under) är nedsänkbar i golvet och uppvärms från sängbotten, så man behöver varken filt eller täcke.

Ett par djärva engelska arkitekter har för någon tid sedan på en utställning i London presenterat sin syn på framtidens mest idealiska hem. Med sitt projekt vill de visa att de tror att morgondagens människor ska få det mycket mera komfortabelt än vi har det nu. Framtidens hem kommer att planeras på ett radikalt och ändamålsenligt sätt, så att matlagningsbestyr och andra av ett hushålls otaliga vardagsbekymmer ska kunna klaras lätt och behändigt och med ett minimum av kraftinsats.

De bägge arkitekterna, som heter M. Alison och Peter Smithson, har daterat sitt hus till år 1980. Får de rätt? Ja, vad tror ni själv? Kommer våra barn att få bo i det här huset och tror ni att de vill göra det?

Utställningshuset i London är avsett att ligga någonstans i en vävstad — en stad i periferin till en storstad. De olika rummen är grupperade kring en liten inbyggd trädgård och hela huset är

Vardagsrummet i 1980 års hem gränsar till den inbyggda trädgården. Middagsbordet, kring vilket de båda exponenterna för en kommande generation sitter, kan sänkas ned i golvet, då det inte nyttjas.

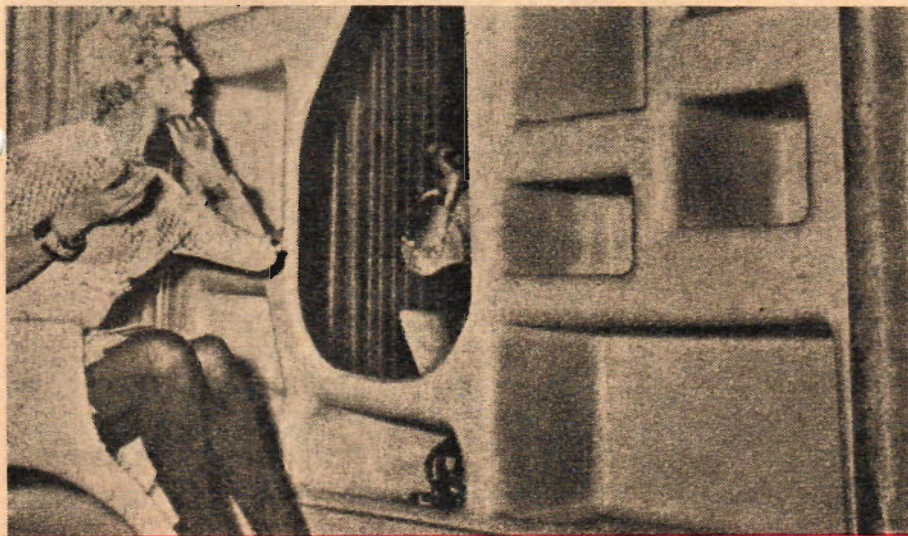
uppfört i ett plastimpregnerat murbruk. Taket är täckt med aluminiumblad, varigenom solstrålarna reflekteras.

Nästan hela inredningen är gjord i plast liksom också väggarna, som är genomskinliga åt trädgården till. Stolarna, som också är av plast, är praktiskt taget den enda inredning som är flyttbar. Allt övrigt möblemang är fast, nedsänkbart i golvet eller infällbart i väggen.

Huset är naturligtvis utrustat med

alla tänkbara finesser i form av kylskåp, djupfrysboxar, automatiska diskmaskiner osv. Allt detta fordrar en massa ström och den räknar man med att få från ett närbeläget atomkraftverk. Värmeledning av den nu gängse typen kommer att vara bannlyst i framtidens hem. I det engelska experimenthuset, som för övrigt är alltigenom luftkonditionerat, strålas värme ut från golvet.

(Forts. på sid. 38.)

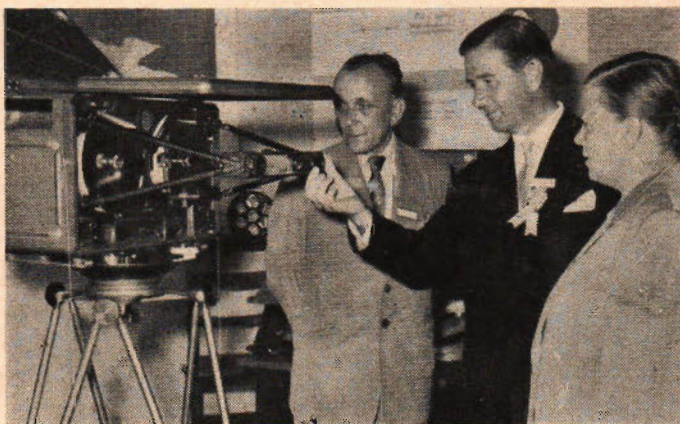
Plastnischer omger spegeln i sovrummet. Nischerna kan lätt döljas bakom ett tygliknande plastförhänge.

Det i golvet nedsänkta plastbadkaret kontrolleras på termostatisk väg. Mannen står i dörroppningen till cylinderformade duschrummet, där man torkar sig i en varmluftström.

Maten, som konserveras med hjälp av gammastrålar, behöver man bara ställa till förvaring på de öppna hyllorna i skafferiet.

Precisionsinstrument till ett värde av närmare 10 miljoner kronor visades nyligen vid en stor internationell utställning i Stockholm — men allmänheten tilläts inte att beskåda dyrbarheterna i Medborgarhuset och i Hotell Malmens källare. Utställningen var reserverad för kongressande fotogrammetriker från 46 nationer.

Överdirektör Börje Lundgren visar AGA-geodimetern för de ryska kongressdeltagarna Mikael Konsin och Nadezjda Sokolova. Geodimetern är ett instrument för elektro-optisk avståndsmätning.

Instrument för miljoner

på hemlig utställning

I sommar har Stockholm stått som värdstad för bl. a. den åttonde internationella fotogrammetrikongressen, med deltagande från 46 nationer. I samband därmed ordnades en utställning, som på ett utomordentligt sätt demonstrerade den moderna fotogrammetriens tekniska resurser.

Ett 50-tal utställare från 16 länder representerades på utställningen, som var den största i sitt slag i världen sedan 1910. Värdet av de utställda föremålen torde ha uppgått till cirka 10 miljoner kronor. De dyraste karteringsinstrumenten betingade ett pris av drygt 200 000 kronor per styck. Utställningen var endast öppen för kongressdeltagarna.

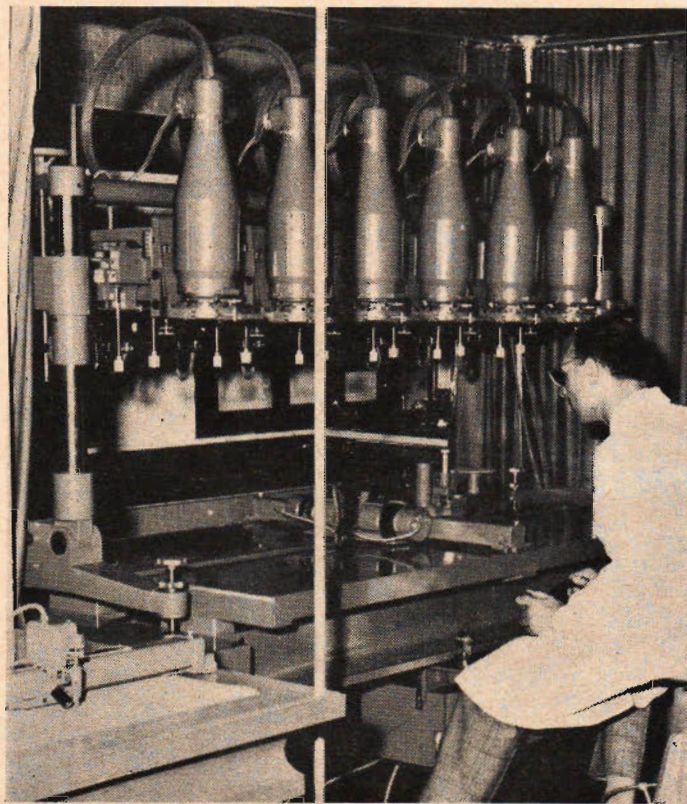
Speciellt anmärkningsvärd var tendensen mot en alltmer omfattande automation, såsom användningen av motordrivna karteringsinstrument, elektroniska koordinatregistreringsverk och hålkortsmaskiner.

Förutom karteringsinstrument visades bl. a. flygkameror, navigeringsutrustningar, fotografiskt material, geodetiska, optiska och matematiska instrument samt resultat av kartlägg-

T. v. En stereoplanigraf av fabriken Zeiss Jena. Planigrafen är ett stereoinstrument av 1:a ordningen (hög precision) och användes vid framställningen av tecknade kartor. Instrument av denna typ användes vid Rikets allmänna kartverk.

Delmo Pelacani från det italienska företaget Omi Nistri demonstrerar t. h. användandet av Nistri Fotomultiplex, ett 2:a ordningens stereoinstrument.

ningsverksamheten och den vetenskapliga forskningen på området i de olika länderna.

Fotogrammetri eller bildmätning definieras som läran om mätningar i fotografiska bilder för fastställande av storlek, form och läge hos det fotograferade föremålet. Till fotogram-

(Forts. på sid. 37.)

Man behöver inte vara båtbyggare för att bygga en båt — det beror på hur högt man sätter målet. Den här galoschen byggdes på några dagar av tre pojkar i 15-årsåldern och bör kunna kopieras av vilken ung pojke som helst utan större kostnader eller besvär. Men simkunnighet förutsättes.

GALOSCH FÖR 50 KR

Hur många grabbar har inte drömt om att plana fram över vattnet i sin egen "galosch"? I regel kommer man inte längre än till drömmar. Stockholmspojarna Hjalmar och Helge Steinsvik och deras kamrat och sommargranne John Engeström hade föresatt sig att komma ett steg längre och ändå få fickpengarna att räcka till.

Det blev en galosch, och den kom till på mindre än en vecka. Att sedan drömmen om 20 knop har fått avskrivas för tillfället, — familjens utombordsmotor ville inte sträcka sig längre än till 10—12 — har ingalunda stäckt konstruktörernas entusiasm.

De har haft roligt i sommar och de har fått massor av erfarenheter som kommer väl till

(Forts. på sid. 38.)

Det stora ögonblicket. Hjalmar klar för rekordförsök — om motorn startar.

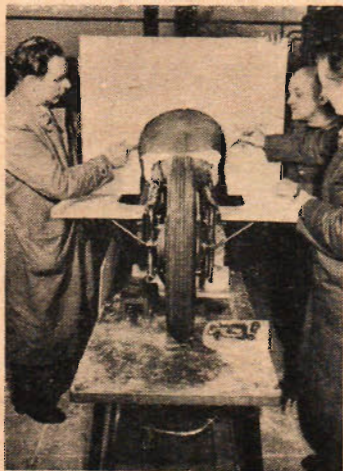
Infällt: De tre konstruktörerna samlade kring sittbrunnen. Fr. v. Helge, John och Hjalmar. Två tomma plåtdunkar gör tjänst som flyttankar.

På övre bilden ses den hembyggda galoschen i god fart plana fram i farvattnet kring bryggan. Körstilen är originell.

Viktorerna ännu

FORTARE

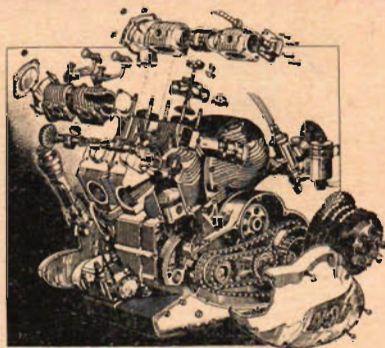

Inga detaljer undgick det noggrannaste studium vid utformningen av rekordmaskinen Delphin III. Med hjälp av träschabloner fick man fram den rätta formen för tvärsektionen.

Är de oerhörda hastigheter, som uppnåddes med NSU:s motorcyklar vid rekordkörningarna på Bonneville Salt Flats i USA under augusti, det högsta man kan nå just nu med dagens motorer? NSU för sin del tror inte det: Vi kan pressa än större motoreffekt ur racermotorerna.

Sven Salenius, som i förra numret av TFA berättade om den sensationella rekordjakten, fortsätter med en initierad skildring av racercyklarnas resurser.

Världens snabbaste mc-motor (t. h.) är NSU:s kompressor-försedda 500 cc-motor på 110 hk.

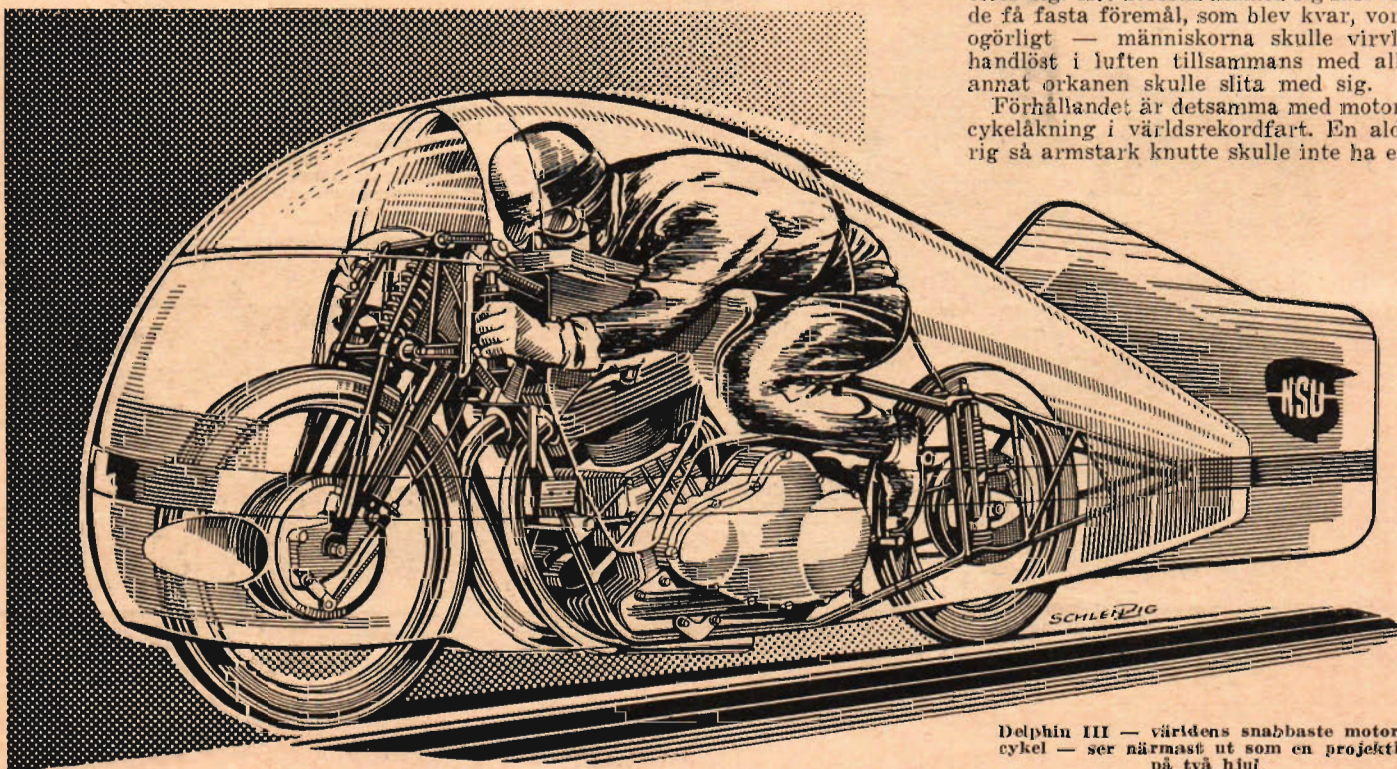
Aldrig tidigare har väl några rekordförsök förberetts omsorgsfullare än de som NSU-expeditionen genomförde på Bonneville Salt Flats i Utah. Med känd tysk noggrannhet och med en jätteindustris alla resurser gick NSU till stormens mot och slog så gott som samtliga rekordnoteringar för solomotorcyklar. Det var förvisso den största rekord-

jakten i mc-sportens historia. Ändå presades rekordmaskinernas prestationsförmåga inte till sitt absolut yttersta.

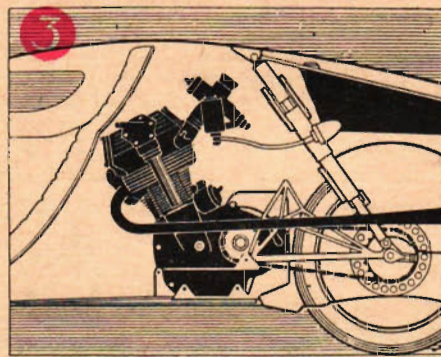
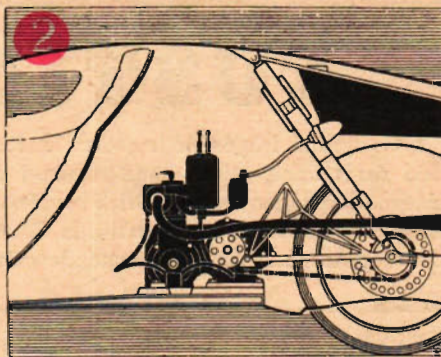
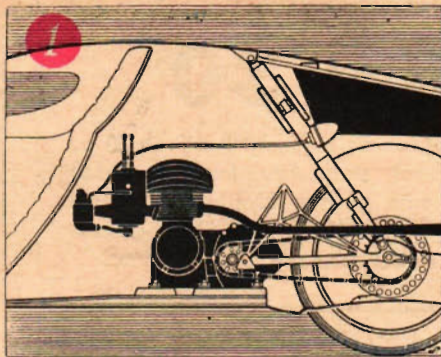
Det är svårt att bilda sig en föreställning om vilka krafter det rör sig om när en motorcykel ska pressas upp i farter över 300 km/tim. En tornado, som vräker omkull hus, faller stora skogar och anställer andra skador som

gränsar till naturkatastrof, när sällan en vindstyrka över 150 km/tim. I denna storm är det omöjligt att stå upprätt — vinden pressar mot kroppen med en kraft av 50 kg. När vindhastigheten ökar till det dubbla blir den kraft varmed luften träffar kroppen 200 kg. Om en orkan skulle uppnå denna vindstyrka skulle den lämna fruktansvärda spår efter sig. Att försöka klamra sig fast vid de få fasta föremål, som blev kvar, vore ogörligt — människorna skulle virvla handlöst i luften tillsammans med allt annat orkanen skulle slita med sig.

Förhållandet är detsamma med motorcykelåkning i världsrekordfart. En aldrig så armstark knutte skulle inte ha en

Delphin III — världens snabbaste motorcykel — ser närmast ut som en projektil på två hjul.

chans att hänga kvar på maskinen i en fart på 300 km/tim. En annan sak är att det knappast är möjligt att bygga den motor som är stark nog och samtidigt av sådant format att den får rum i en vanlig mc-ram.

Första förutsättningen för att komma upp i de hastigheter det här rör sig om är att "klä in" såväl förare som maskin i en strömlinjekaross som nedbringar luftmotståndet till ett minimum och därmed möjliggör användandet av motorer vars storlek och konstruktion i stort sett överensstämmer med normala racermotorers. Att slå hastighetsrekord är nämligen intet självändamål. Rekordmaskinerna är provbänkar för konstruktioner som morgondagens standardmaskiner kommer att utrustas med.

När det gäller rekordmaskinernas motoreffekter kan det vara intressant med

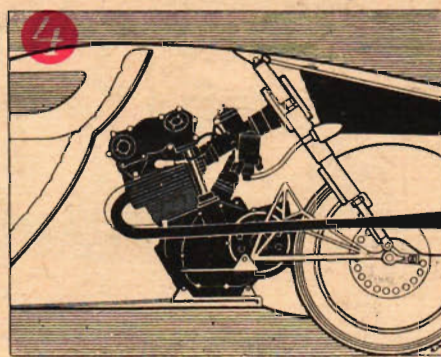
en jämförelse av motsvarande siffror för dagens bruksmaskiner:

Cyl.-volym	Standardmotor	Världrekordmotor
50 cc	1,5 hk	10 hk med kompressor
100 cc	5 hk	15,5 hk
125 cc	7 hk	20 hk
250 cc	15 hk	42 hk
350 cc	20 hk	75 hk med kompressor
500 cc	30 hk	110 hk med kompressor

Hos NSU vill man emellertid betona att de hittills uppnådda motoreffekterna ingalunda utgör den yttersta gränsen för vad man kan pressa ur racermotorerna. Detta bevisas också därav att endast tre av motorerna, som användes vid rekordförsöken, var utrustade med kompressor, medan 100, 125 och 250 cc-motorerna var av samma konstruktion, som använts i de maskiner, vilka under

(Forts. på sid. 35.)

Rekordmotorer, som användes i "flygande vilstolen" på Bonneville Salt Flats. Fig. 1. Kompressormatad 50 cc tvåtaktsmotor på 10 hk. Fig. 2. Vattenkyld 50 cc fyrtaktsmotor, som vid 16 000 v/min ger 12 hk. Fig. 3. 125 cc Rennfox-motorn på 20 hk. Fig. 4. 250 cc Rennmax-motorn, som utvecklar 42 hk.

200

Den lilla läckra Saab Sonett Super Sport, som än så länge bara finns i ett exemplar, genomgår för närvarande en serie prov för att man ska kunna utröna bilens prestationsförmåga i olika sammanhang. TFA presenterar här ett par bilder från provkörningar, som ägt rum på den ungefär 2 km långa betongbanan på Saabs flygfält i Linköping.

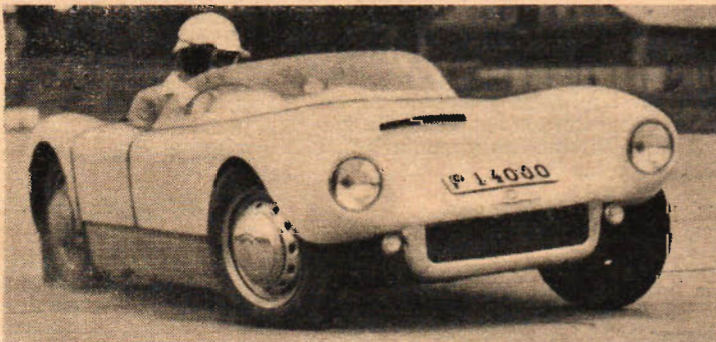
Saab 93:s konstruktör Gunnar Ljungström vid ratteln i Saab Sonett Super Sport meddelar ingenjör Rolf Melde ett provkörningsresultat (t. v.). P 14000. Saab Sonett, i från kurvtagning på Saab-flygfältet i Linköping med ingenjör Melde som testförare.

SAAB

När Saab Sonett som en hittills väl bevarad hemlighet första gången vistades på Bilsalongen i Stockholm i mars, väckte den sensation och betraktades som salongens största nyhet. Det har nu gått ett halvår sedan dess och vid TFA:s förfrågan meddelas att Saab-ledningen ännu inte definitivt tagit ställning till ifall Sonett ska serietillverkas eller ej.

Hastigheter på omkring 160 km/tim har hittills uppnåtts, men det är med bilen i öppet utförande. Man ämnar också utrusta den med en plasthuv och då kalkylerar man med att kunna komma upp i farter på

200—210 km/tim. Infrias förväntningarna på resultaten av de omfattande proven med Sonett är det inte uteslutet att ett försök görs att slå världs-

rekordet i klassen upp till 750 cc.

Det är som bekant egentligen bara den yttre formen (Forts. på sid. 38.)

AUSTIN A 30

TfA:s fjorton frågor ställs nedan till fem ägare av engelska Austin A 30 av 1955 års modell, minsta medlemmen i den rätt stora Austinfamiljen. Sedan sammanslagningen med Nuffieldkoncernen, som på sitt tillverkningsprogram bl. a. har Morris, är den maskinella likheten mellan Morris och Austin ganska stor. För Austin A 30:s vidkommande märks släktskapen med Morris Minor.

Representant
Bertil Kjellberg (A):

A 30 har ypperliga vägegenskaper. Motorn både accelererar och bromsar bra, men kunde ha varit högre växlad.

Chaufför
Albert Andersson (B):

Lättkörd på landsväg och smidig i stadstrafik. Bra bagageutrymme, men bromsarna kunde varit kraftigare.

Snickare
Oscar Lindvall (C):

Bra körställning och växellåda. Ekonomisk vagn. Men utseendet på bilen är inte tilltalande och elsystemet inte bra.

Målare
Helmer Nilsson (D):

Bilens utrymnen är väl utnyttjade, men karossen borde varit modernare utformad. Ljudisoleringen är dålig.

Gummiarbetare
Calle Cederholm (E):

Passagerarna i baksätet sitter lagom högt och har bra utsikt över vägen. Min Austin har gått 2000 mil prickfritt.

De fem ägarna till Austin A 30, som besvarar våra frågor och delger oss sina erfarenheter om bilen är representant Bertil Kjellberg, chaufför Albert Andersson, snickare Oscar Lindvall, målare Helmer Nilsson och gummiarbetare Calle Cederholm.

Varför köpte ni Austin A 30?

A. I förhållande till sin prisklass är den väl utrustad. Ett bra pris på min gamla bil hjälpte även till med affären.

B. Därför att jag tidigare hade en Austin av 1937 års modell, som jag var mycket nöjd med.

C. Den föll mig i smaken och var lagom stor.

D. Jag tyckte om den från början och den var lagom för mig och min fru.

E. Jag tyckte att den verkade vara en liten trevlig familjebil.

Hur långt har ni kört den?

- A. 2 400 mil.
- B. 1 000 mil.
- C. 2 700 mil.
- D. 2 560 mil.
- E. 2 000 mil.

Har ni haft några reparationer?

A. Inte än, men en tättningsring på ena baknavet behöver bytas. Sotning och ventilslipning har jag låtit göra men det är bara i förebyggande syfte. Bakfjädringens fästen till karossen gnäller gärna så jag ska låta byta bussningarna där också.

B. Nej.

C. Nej, inte det ringaste.

D. Nej, inga alls.

E. Inte ett dugg. Den har gått alldeles prickfritt hela tiden.

Är underhålls- och reparationskostnaderna höga eller låga?

A. De är låga.

B. Jag gör själv alla reparationer på mina bilar därför blir kostnaderna låga för mig. Jag tror förstås att kostnaderna för Austin A 30 är ganska normala.

C. Ganska låga skulle jag tro.

D. De förefaller vara låga.

E. På min bil har de varit låga.

Hur stor är bensinförbrukningen?

A. Mellan 0,6 och 0,7 lit/mil beroende på hastighet och vägbana.

B. Jag har kollat bensinförbrukningen på semesterturerna både i fjol och i år. I fjol drog den 0,59 och i år 0,61, men i år har vägarna varit sämre.

C. Jag har bokfört varje liter sedan jag köpte den. Det blir utslaget på stadstrafik och landsväg 0,52 l/mil.

D. Jag har just kommit hem från en resa till Venedig med min Austin. Vid en hastighet av högst 80 km/tim har den under utlandsresan dragit 0,6 l/mil. Jag har mätt förbrukningen vid andra tillfällen också och fått samma resultat.

E. Mellan 0,6 och 0,7 l/mil.

Har er bil några särskilda nackdelar?

A. Det är praktiskt taget omöjligt att få upp motorns arbetstemperatur till normala 80°. Även sommartid får jag köra med gardinen helt uppdragen. På vintern måste jag plocka av fläkten. Luftkonditioneringen skramlar och gnisslar. Motorn kunde varit högre växlad helt igenom.

B. Bromsarna kunde varit kraftigare. Det är det enda.

C. Utseendet är kanske inte särskilt tilltalande. Det elektriska systemet med Lucas fabrikat är inte så bra. Jag hade föredragit Bosch.

D. Inga som jag kan erinra mig utom att ljudisoleringen inte är så bra. Motorljudet hörs väl mycket.

E. Man kan inte fordra mer i den prisklassen.

Har er bil några särskilda fördelar?

A. Ypperliga vägegenskaper är en stor fördel. Marchhastigheten är ganska hög i förhållande till vagnens storlek. Den syntetiska lackeringen står sig bra trots parkering dygnet om i det fria.

B. Själv tycker jag att den är ganska snygg. Den är 4-sitsig och har ett ganska bra bagageutrymme. Så är den både lättkörd på landsväg och smidig i stadstrafik.

C. Körställningen är ganska bra även om man som jag är 184 cm lång. Ekonomin måste man säga är en fördel i våra dagars stadstrafik, liksom den fyrväxlade växellådan.

D. Utrymmet är i förhållande till bilens storlek väl utnyttjat.

E. En stor fördel är att passagerare i baksätet sitter så högt att de har utsikt över vägbanan. Det gör att mina gamla föräldrar inte blir bilsjuka i Austin. Det har de lätt för annars.

Trivs ni med Austin A 30?

A. Jag trivs med vagnen men hade behövt en något större bil, t. ex. den nya A 40 eller A 50.

B. Jag trivs bra med den.

C. Mycket.

D. Ja, säkert.

E. Ja, mycket bra.

Vilka förbättringar vill ni föreslå?

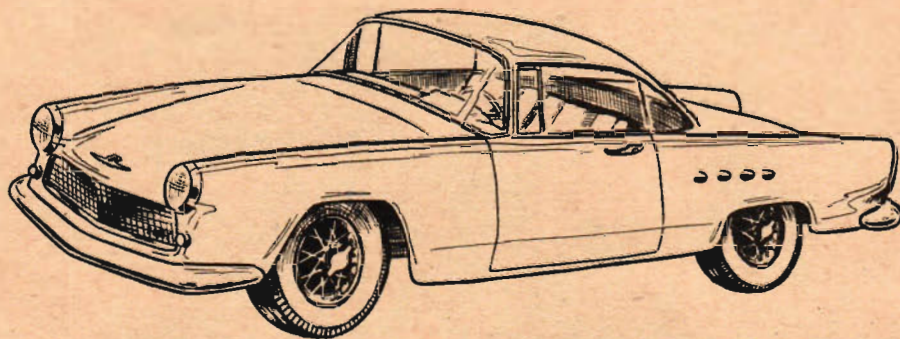
A. Det blir det jag har nämnt tidigare med ändring av kylsystem och gnissel. Temperaturmätare är inte standardutrustning. Det borde den givetvis vara liksom en vindrutespolare.

B. Det skulle vara vad jag sagt om nackdelar. Mitt förbättringsförslag blir därför kraftigare bromsar. På min gamla Austin satt kontakt till färdriktningsvisarna i rattcentrum. Det var bättre än den nuvarande placeringen på instrumentbrädan.

C. Jämfört med andra bilar är den ganska trång sidledes i baksätet, några centimeter till där hade inte skadat. Omkonstruktion av de s. k. dragfria sidorutorna som bara för väsen och är dragiga.

Sommartävlingen avgjord:

MONSUN 2000 S VANN VESPAN

Elegant är väl det minsta man kan säga om vespavinnaren Bo Carlsons segrande tävlingsförslag "Monsun 2000 S".

TfA:s sommartävling, som löpt i fem etapper, har nu avslutats och vi tackar för det stora intresse som lösekreten visat. Tävlingsens mening var dels att ge Er en duvning i trafikvett både till lands och sjöss och dels en del små sommarnötter att knäcka.

Då kvaliteten på de mängder av tävlingsbidrag, som sänkts in, överlag är hög, var det ingen lätt uppgift för juryn att utse vinnaren. Konkurrenten var knivskarp. Den slutliga detaljgranskningen blev utslagsgivande för valet av pristagare.

Resultatlistan ser ut så här:

1:a pris, en Vespa värd 1850 kr, tillföll Bo Carlson, Sjömarken.

2:a pris, 50 kr, vann Anders Erlandsson, Hohultslätt.

3:e och 4:e prisen på 25 kr vardera gick till Hans Wennerholm, Riddarhyttan och Björn Kullgren, Arvika.

Juryn motiverade sitt val av Bo Carlsons bidrag, som presenteras i bild ovan, med att tävlingskupongen var ifylld med nyckelordet KVAST, modellen har en ren och tilltalande utformning, knappast några andra ytterlinjer än de som angivits för tävlingen har använts, inredning och övrig utrustning är smakfull och det tekniska utförandet mycket elegant. Namnförslaget MONSUN 2000 S är också bra. Vid bedömningen av insända bidrag har ingen hänsyn tagits till förslagets färgläggning.

D. Bättre ljudisolering så att man slipper bullret från motorn. Litet mera strömlinjeformad och modernare kaross, ty den har inte följt med utvecklingen linjemässigt.

E. Litet större utrymme, men det är ju en prisfråga. Rattväxel hade förstås varit ett önskemål. Färdriktningsvisarkontakten som sitter på instrumentbrädans överkant borde vara placerad på rattstängens i närheten av rattet. Nu måste man släppa rattet med ena handen då man ska slå ut färdriktningsvisaren.

C. Den 4-växlade växellådan och det effektiva värme-systemet.

D. Intet speciellt. Jag är nöjd med vagnen som den är.

Vilka finesser sätter ni särskilt värde på?

A. Den accelerationsvilliga motorn, den separata framfjädringen och den ganska högkomprimerade motorn som ger en ypperlig motorbroms.

B. Det dubbelvikta sätet när man ska gå in i baksätet. Höger framsäte går nämligen att vika dubbelt.

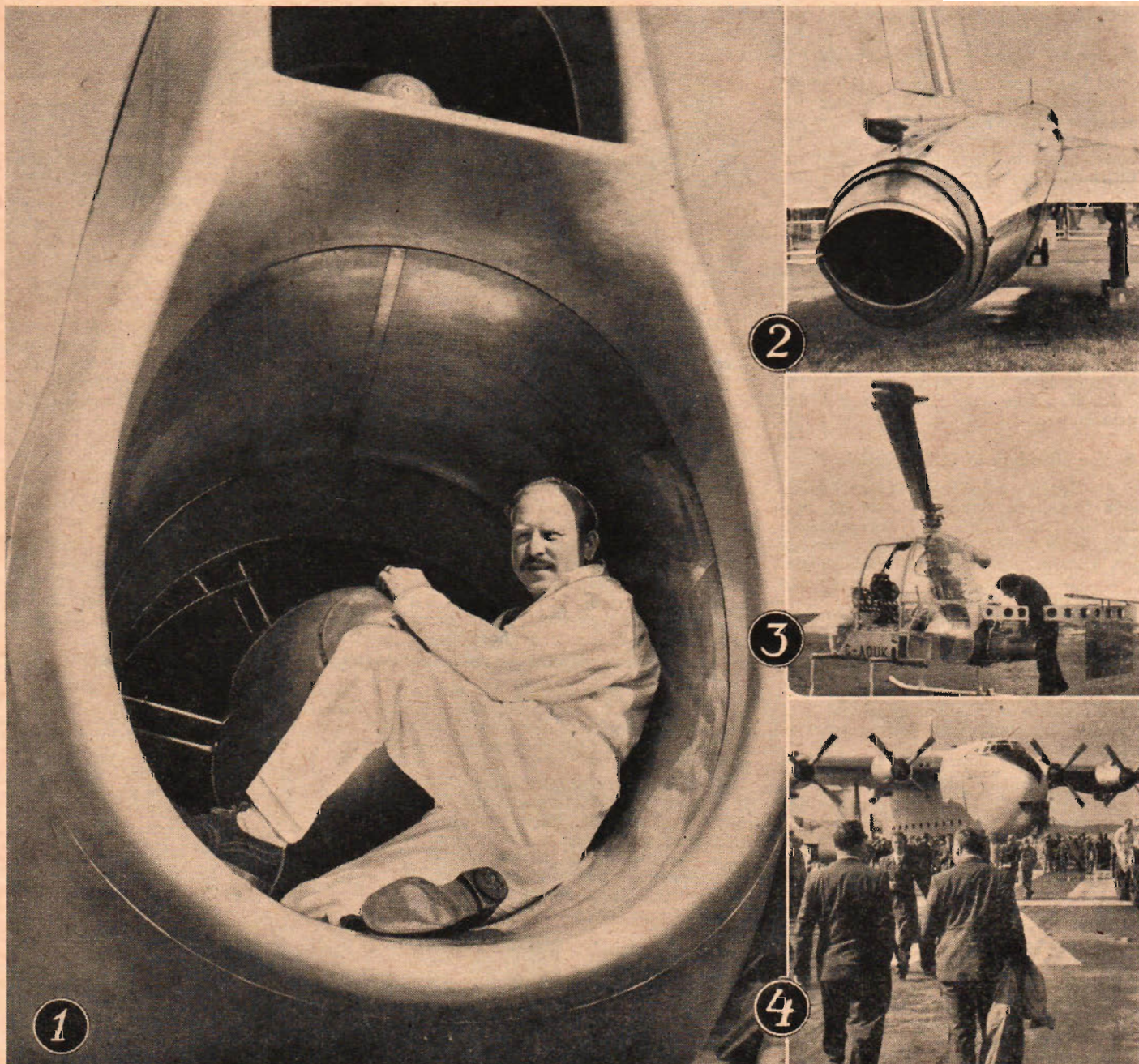
E. Bilarna över huvud taget har blivit så bra i dag att man inte kan fram-

(Forts. på sid. 20.)

Utrymmet i främre sätet på Austin A 30 är i förhållande till bilens storlek rikligt tilltaget. Kontakten till färdriktningsvisaren har placerats på instrumentbrädan och det tycker ett par av Austin-ägarna inte är så praktiskt. Den borde i stället ha satts i rattstängens eller på rattstängens, där den var t. mera lätt-tillgänglig.

Helikoptersensation på Farnborough

På Farnborough-utställningen, den brittiska flygindustrins årliga presentation av sina senaste produkter på flygets område, visades i år ett stort antal typer av snabba och fulländade både militära och civila flygplan. Rotodyne, som så smått väntas göra revolution inom helikopterflygningen, utställdes i modell, rapporterar TFA:s utställande, kapten Kjell Lagerström.

I sin bok "The Quick and the Dead" förklarar f.d. chefsprovflygaren vid Gloster Aircraft i England William A. Waterton att han anser brittiska flygindustrin i hög grad efterkliven och att Farnborough-utställningen är ett gyllenspel. Flygindustrins exportsiffror och årets Farnborough-utställning, som

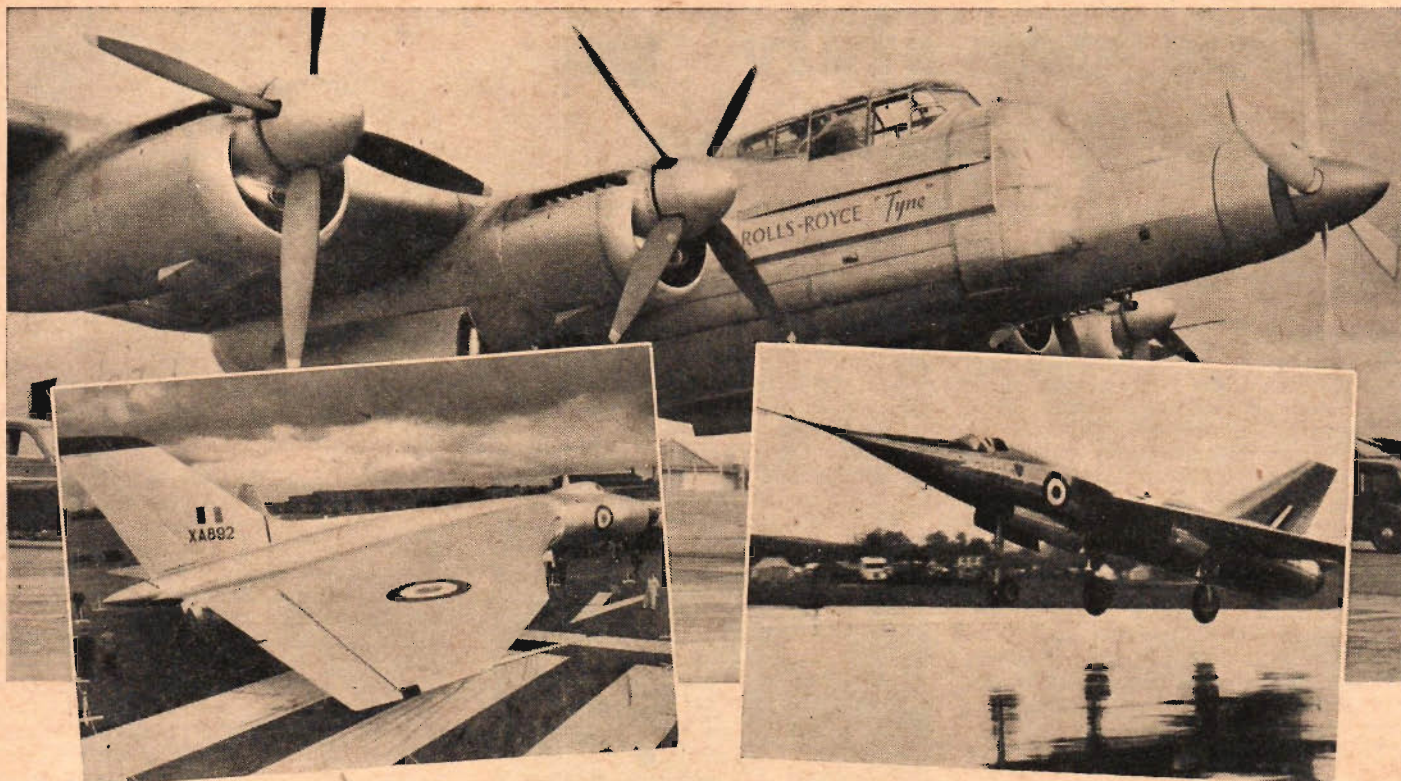
- 1 Robert Teckel, testmekaniker hos de Havilland Engine Company Ltd, har krupit in i en Gyron reamotor för att göra en undersökning.
- 2 Fairley Delta 2, som i våras satte hastighetsrekord med 1 822 km/tim, gjorde under Farnboroughutställningen flera uppvisningar i luften med provflygaren Peter Twiss vid spakarna.
- 3 Den tvåsitsiga helikoptern Fairley Ultra drivs av en reamotor. I varje ända på rotorn finns ett utsläpp för reaströmmen.
- 4 Det robusta transportplanet Blackburn Beverley, som tar 100 fullt utrustade fallskärmsjägare, ska snart också tillverkas i civil version.

är den 13:e i Society of British Constructors regi, talar ett annat språk. Under de senaste åren har 56 engelska flygplantyper exporterats till 70 länder.

På trafikflygplanområdet har den engelska flygindustrin vunnit stora framgångar, framför allt genom den propellerturbindrivna Vickers "Viscount". Hittills har 353 sådana flygplan sålts till olika flygbolag. Den typ som nu visas på Farnborough, "Viscount 802",

har något längre flygkropp än sin föregångare typ 706. Den är utrustad med fyra Rolls-Royce Dart 510 turbo-propeller-motorer och tar 70 passagerare. Ekonomisk marschfart och flygsträcka är 500 km/tim respektive 1 000 km.

Bristol "Britannia" är ett annat propellerturbindrivit passagerarflygplan, som imponerade mycket genom sin eleganta uppvisning. Flygplanet har fyra Bristol Proteus 755 turbo-propeller-mo-

Lincoln-planet ovan ser ganska ovanligt ut, då det förutom de fyra motorerna i vingarna också har en femte Rolls-Royce Tyne turbo-propeller-motor i nosen. Införd t. v. deltavingade fyrmotoriga reabombaren Avro Vulcan och t. h. lyfter världens snabbaste plan, Falrey Delta 2, från fältet i Farnborough.

torer med kombinerade axial- och centrifugalkompressorer, vilket ger förbättrad bränsleekonomi. Marschhastigheten är 660 km/tim. Britannia kommer att levereras i början av nästa år till bl. a. B. O. A. C. för att insättas i reguljär transocean trafik. Flygplanet kan medföra 99 passagerare över Atlanten och ska även tillverkas i en version avsedd för kortare flygsträckor där 133 passagerare får plats.

Handley Page demonstrerade den andra prototypen av fyrmotoriga "Herald". Flygplanet flög första gången i augusti 1955. Det är avsett för 24-44 passagerare på medeldistanssträckor. Hittills har 35 flygplan sålts för leverans under 1957. De goda start- och landningsegenskaperna medger användning av 1 000 m långa gräsfält.

Den första prototypen av Scottish Aviation "Twin Pioneer" med två 450 hk Alvis Leonides motorer visades förra

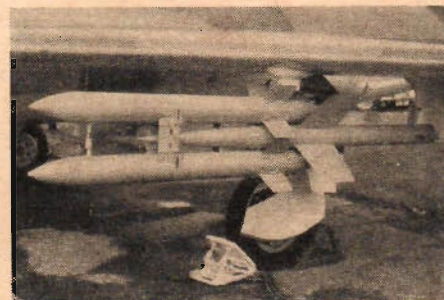
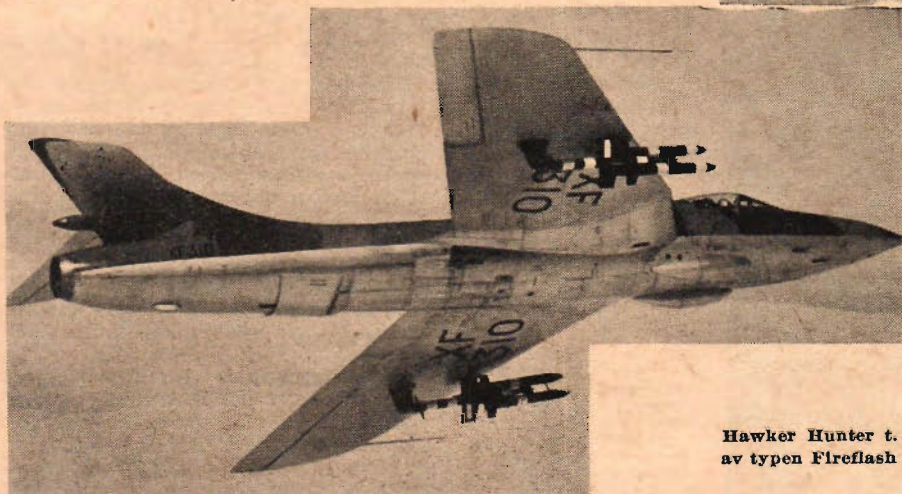
året. I år har den andra prototypen för 16 passagerare flugit och man planerar serietillverkning i första hand av 200 flygplan. De första serieflygplanen har beställts av Scottish Aviation. Det är sannolikt att RAF kommer att låta detta flygplan ersätta "Pioneer", som nu är i tjänst som transportflygplan bl. a. i Fjärran Östern. Planer finns också på en readriven version "Turbo Pioneer", som kan ta 40 passagerare.

Bland passagerarflygplanen bör även nämnas trupptransportflygplanet Black-

burn "Beverley" C 1. Flygplanet är en utveckling av den tidigare år förevisade Universal Freighter men kan till 80 % betraktas som en nykonstruktion. Den är utrustad med fyra 2 850 hk Bristol Centaurus 173 motorer och tar 22 ton last. Enbart stjärtbommen har större lastkapacitet än en DC 3. Vid flyguppvisningen ilastades före starten 100 soldater på 1 minut och 20 sekunder. Start- och landningssträckorna var även med denna last anmärkningsvärt korta. RAF

(Forts. på sid. 27.)

Falrey Gannet används av engelska flottan, bl. a. som hangarbaserat flygplan för ubåtsbekämpning.

Hawker Hunter t. v. gjorde en uppvisning utrustad med jaktrobotar av typen Fireflash under vingarna (t. v.). Detaljbild av upphängningen av Fireflash t. h.

"Gör det själv" på S:t Eriksmässan

TfA:s medarbetare ingenjör Hjalmar Larsson har gjort en rundvandring på S:t Eriksmässan, där han främst intresserade sig för foto- och "gör det själv"-avdelningarna.

Årets S:t Eriksmässa hade inte några sensationella nyheter att visa upp. Den var heller inte lika stor som förra året. Bland utställarna saknades bl. a. ryssarna. Mässan var emellertid nu bättre för en jäktad besökare så till vida att den var betydligt mera koncentrerad än förra året. Den bestod i år endast av tre stora, skilda områden och dessutom hade man nu tagit i bruk den nya stora mässhallen.

För den hobbyintresserade finns alltid en massa intressanta saker att beskåda på en S:t Eriksmässa, men årets bjöd som sagt inte på många direkta nyheter. Omkonstruktioner och förbättrade saker fanns men i regel kände man igen mycket från tidigare år.

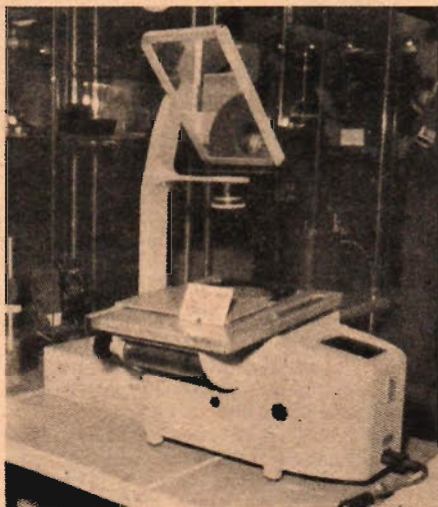
I den amerikanska hallen, där man bl. a. fick roa sig med att se sig själv i TV, förekom som väntat en hel del hobbyartiklar. Genomsnittssamerikanen har en utpräglad do-it-yourself-inställning, dvs. han tycker om att göra saker och ting själv. Många apparater som gör gör-det-själv-flugan praktiskt möjlig visades också. Vad som särskilt tilldrog sig uppmärksamhet var John Osters, Taucos och Black Deckers små praktiska handverktyg och diverse hobbymaskiner såsom bormaskiner, bandsågar, fräsmaskiner, kontursågar, cirkelsågar, rikthylvar, putsmaskiner, svarvar. En annan mycket uppmärksam, komplett hobbyutrustning uppvisade Bridge.

En sak för hobbyisten, som var värd att ta fasta på, var Major-sprutpistolen, som kopplas till en dammsugare.

Den som är intresserad av modellbygge men inte vill lägga ned allt för mycket arbete och tålmod på det, kan

finna de idealiska byggsatserna i den omfattande serie som Revells ger ut. Det är fullkomliga mästerverk i miniatyr med en otrolig detaljrikedom. Sammanfogningen av de olika delarna är mycket enkel eftersom passformen är exakt. För modellfilmning eller fotografering är modellerna utmärkta.

Vidare fann vi på mässan en självhäftande plastfolie för dekoratören eller

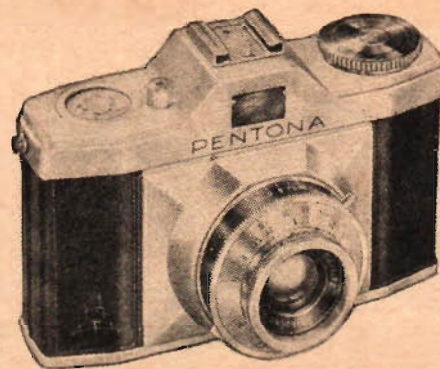

En ny "svart tavla" på S:t Eriksmässan bestod av ett slags balloptikon, som från ett bord "kastade" bilden mot en vägg. Över bordet låg ett celluloidband på rullar och på bandet skrev eller ritade man med en speciell penna (ovan).

snickaren. Folien heter Stix och kan användas till praktiskt taget allt såsom väggar, möbler, hyllor osv. En mångfald olika ytor och mönster fanns att välja på.

I de tyska hallarna väntade man sig att finna nya saker för den fotointresserade. Där fanns både Leica, Rolleiflex och andra kameramärken men några direkta överraskningar i nyhetsväg hade de inte att bjuda på. Nya småbildskameror finns det gott om nu för

Ett par pojkar demonstrerade på S:t Eriksmässan Revells otroligt detaljrika modellbyggsatser. T. v. är en av dem i färd med att måla en fartygsmodell.

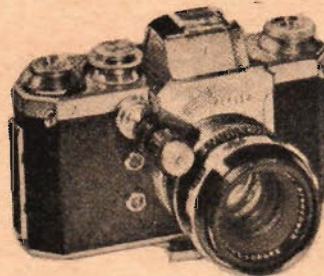

Den tyska Pentona-småbildskameran med objektiv 3,5 kommer bara att kosta omkring 80 kr i Sverige.

tiden och nya märken dyker ständigt upp. En kamera, som hette Pentona, föll emellertid speciellt i smaken genom ett utmärkt utförande och lågt pris. På denna kamera går hela kamerahuset att ta bort i ett enda handgrepp på samma sätt som hos laddkamerorna.

En annan kamera med en massa tillbehör är Edixa Reflex vars pris inte heller verkade oskäligt. Till denna kamera finns t. ex. ett nytt objektiv (ej som standard) som heter Makro-Kilar på 3,5/4 cm. Detta objektiv ersätter mellanringar, bälgtillsatser, försättslinser, vidvinkelobjektiv och motljusskydd genom

Östtyskarna visade en kamera tillverkad speciellt för färgfilm och försedd med automatisk exponeringsmätare, som visar rätta färger i sökaren.

Edixa Reflex, vars nya objektiv möjliggör tagningar från 5 cm till oändligt.

att det möjliggör tagningar från 5 cm till oändligt. Främre linsytan är belägen långt inne i ytterhöljet.

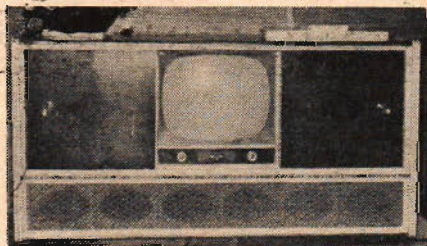
För den kräsne amatören visades för första gången i Sverige en 16 mm smalfilmskamera, AK 16. Något amatörpris betingade den dock inte. AK 16 har spegelreflexsökare så att bilden kan betraktas genom objektivet och på mattskiva under gång och är försedd med kassetter för 30 eller 60 meters spolar som kan skiftas under gång. Bländaren är kontinuerligt ställbar under gång. Kameran drivs med ett 12 volts batteri i handtaget och motorn kan ändras om för fem olika bildfrekvenser.

En ny "svart tavla" för undervisning eller demonstration fanns också att beskåda. Den bestod av ett slags balloptikon som kastade bilden från ett litet bord upp mot en vit vägg eller duk. Över bordet låg ett brett celluloidband

på vilket man skrev eller ritade med en speciell penna. Bandet kunde sedan vridas upp på rullar så att nytt band alltid fanns tillgängligt. Vred man baklänges kunde man komma tillbaka till figurer eller text som man tidigare visat.

En Oswaldprodukt som inte verkade så tokig fastnade vi också för. Det var en relativt billig byggsats till en förstöringsapparat som också kunde användas som projektor, en väsentlig fördel för amatören som måste spara. Ett plus hos denna konstruktion är också att lampan drivs med 24 volt så att den blir helt ofarlig om den används i badrum

En trevlig kombinationsmöbel med en 24" TV-ruta i mitten omgiven av en bandspelare och en radio med skivväxlare. Längst ner syns urtagen för de sex högtalarna, som återger ett fullgott ljud. Ännu så länge tillverkas denna kombinationsmöbel, utställd på Mässan, dock endast på beställning. Tas skivväxlaren bort kan en HI-FI anläggning installeras i stället.

eller kök med vattenledningar eller jordade diskställ. Priset verkade rätt.

Firma Mekanex hade en mycket intressant monter med kugghjul, axlar, linthjul, kopplingar osv. för amatörbyggaren. Detta var ingen nyhet men det skadar inte att nämna det eftersom den mekaniskt intresserade där kunde få många mekaniska detaljer som annars är svåra att få tag på.

FAC-utställningen var också mycket givande. Numera finns det stora experimentlådor, som lagts upp mest med tanke på industrins behov av att konstruera försöks- och experimentmodeller, men fortfarande finns de mindre och billigare "byggglådorna" för amatörer och hobbybyggare.

I radio och HI-FI hade man hoppats att finna en del intressanta nyheter men så blev inte fallet. Det enda som väckte större intresse hos den nyhetssökande var en miniatyrbandspelare.

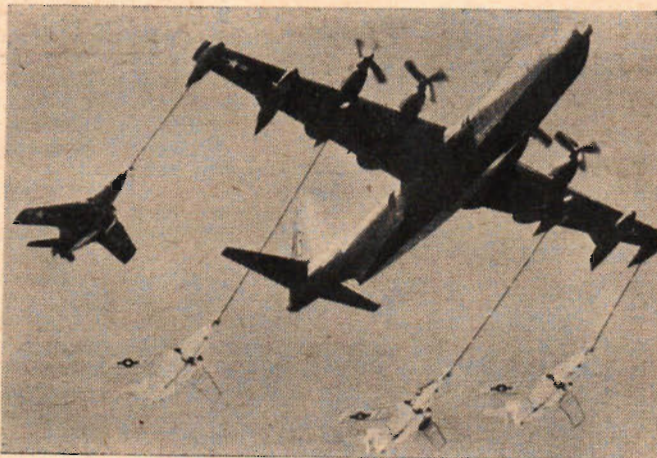

På fyra sekunder får man en kopia med den här kopieringsmaskin, som visades på mässan. Metoden bygger på papperets värmekänslighet. När papperen automatiskt förs över en infraröd ljuskälla, tränger värmestrålarna genom kopierapapperet, men inte originalets text eller illustrationer, som bildar en mycket varm schablon, vilken i sin tur påverkar prepareringen i kopierapapperet så att text och bild överförs.

FLYGANDE BENSINSTATION

Den första tankningen i luften från ett sjöflygplan har nyligen ägt rum utanför den kaliforniska kusten i USA. Fyra reajaktpan från den amerikanska marinen tog samtidigt ombord bränsle från en 30 tons Convair R3Y-2 "Tradewind". Convairbjässen kan ta bränsle för inte mindre än åtta reaplan i vingtankarna och att tanka fyra plan tar inte fullt 5 min. Av transportplanet "Tradewind" har hittills 11 exemplar byggts.

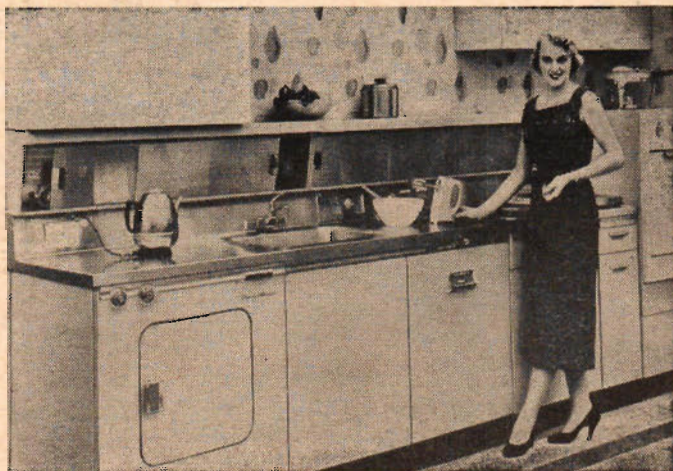
Fyra reajaktpan tankar bränsle från en Convair "Tradewind" utanför Kaliforniens kust.

Amerikanskt idealkök på S:t Eriksmässan

De i automatiskt hänseende långt drivna amerikanska idealkök man hört så mycket talas om får vi nu hit till Sverige. En av de främsta mässnyheterna var just en komplett köksinredning, som sparar in praktiskt taget allt manuellt arbete åt husmodern. Även om köksanläggningen kostar åtskilligt så är den nog något att tänka på för hårt yrkesarbetande kvinnor. Köksbänken består av fyra enheter. Där finns en ugn med termostat och tidsinställning. Husmodern kan på morgonen, innan hon går till arbetet, sätta in exempelvis en stek. Ugnen kan sedan ställas in att gå igång t. ex. klockan 15 för att slå ifrån då steken är färdig och husmodern är hemma igen och beredd att servera middagen. En helautomatisk diskmaskin och en tvättmaskin samt

en avfallskvarn, som mal sönder allt köksavfall och spolar bort det, ingår dessutom i bänken. På bänken finns fyra kokplattor, varav en helautomatisk, som går igång, när man sätter en gryta på den och slår ifrån, då grytan tas av. I bänken ingår också radio och eluttag för brödrost, termostatstyrt stekbord etc.

Till köksutrustningen hör också ett väggkylskåp med 60 l utrymme för fryns ned till -30° och 280 l för kyl ($+2$ -4°). Skåpet har automatisk avrostning. Lås saknas, då magnetstavar är inbyggda i dörrkarmarna, som också har värmeslingor för att förhindra fastfrysning. I skåpet finns bl. a. speciell kylning för smöret, så att man ska slippa få det alltför hårt.

Det arbetsbesparande köket på S:t Eriksmässan. Fr. v. finns i bänken helautomatisk tvättmaskin, avfallskvarn, helautomatisk diskmaskin och bakom kvinnan fyra kokplattor och en termostatregerad ugn. Längst t. h. en extra ugn. Kylskåpet byggs in i väggen någonstans vid sidan av köksbänken.

Staffan och PELLEKRIKUS

Av Georg Eliasson

Staffans försök att framställa modellbåtar av metall hade lyckats i alla stadier utom det sista. Äggskalsformen brast, när han försökte pressa in ena halvan i den andra.

Kap. 13

Det lyckas, båten flyter.

Men...

Eftersom fem tidsgrunkos hade gått av sig, skulle det inom nitton avgöras, om han fortfarande skulle få vara planetens sjöfartsminister eller inte.

Det var inte så mycket makten och den fina ställningen, som Staffan var rädd att mista, utan det som retade honom var att barkbåtsjuntan kanske skulle få riksdagen att tvivla på Archimedes princip. Staffan kände ingenting för gubben Archimedes personligen, men han visste att hans princip var sanningen och den måste till slut segra. Det var bara så otrevligt, att det just nu skulle hänga på honom och ett trasigt äggskal.

Men det hade legat tre ägg på frukostbrickan. Två var ännu kvar och nitton tidsgrunkos var detsamma som tolv timmar och fyrtio minuter på jorden, eftersom det gick just 26 tidsgrunkos på ett dygn och dygnet verkade lika långt som hemma på jorden.

— Vi försöker på samma sätt med nästa ägg, kommenderade Staffan, tog säkerhetsnålen, stack de två hålen i äggets ändar och blåste det tom.

Proceduren med äggets delning med rakkniven upprepades. Flickan tände sin mammas spritlampa och Pellekrikus tog med tråklykan och placerade den fortfarande heta kopparmuggen över lågan. Tennbitarna från den förra misslyckade gjutningen lades i att smälta på nytt.

Under tiden såg Staffan över sandbädden i spannen och placerade försiktigt den nya äggskalshalvan.

— Nu smälter tennet ropade Pellekrikus!

— Kom an då, ropade Staffan tillbaks, medan han höll den andra nya äggskalshalvan mellan nyporna, så försiktigt, som hade det varit av ännu skörare material än äggskal.

Tennet hällades i och denna gång lyckades Staffan pressa ner den övre skalhalvan utan att den gick sönder.

— Vi har lyckats, jublade Staffan! Nu gäller det bara att låta tennet svalna, innan vi avlägsnar äggskalen.

Och det hade de god tid på sig för. Det nya gjutexperimentet hade gått betydligt fortare än det första.

— Under tiden kan vi försöka också med det tredje ägget, föreslog Staffan och makade försiktigt fram en ny gjutbädd i sandspannen.

Också detta tredje och sista gjutexperiment lyckades, nu fanns inga fler äggskal, men två metallbåtar med så tunna väggar att de rimligtvis borde

flyta var i alla fall klara och stod nu att svalna.

Staffan hade ställt sin klocka på 12. Han visste, att när den visade på 8 hade halva tiden gått. Den visade ännu bara på 6. Inte ens halva tiden hade utlöppt och Staffan var klar, för nu gick det redan att ta i gjutformarna.

Med gemensamma ansträngningar lyckades de pilla bort äggskalen och så placerades "båtarna" av tenn i det fyllda badkaret. DE FLÖT!

Det var visserligen bara någon millimeter upp till relingen, men sjösatte man dem försiktigt, så klarade de sig. Staffan hade lyckats.

Ingen av de närvarande tyckte det var någon idé att vänta längre, inte ens den f. d. sjöfartsministerns dotter. Hon tog istället med båtarna ner till garaget och där stod den tjugigaste lilla sportbil, som Staffan någonsin sett.

På jorden var det ju tyvärr så, att man måste ha fyllt arton år för att få köra bil, men Staffan insåg, att det var alldeles onödigt här, där man körde bil, som styrde sig själv efter bilvägarnas självlysande linjer, som påverkade de i lyktorna inbyggda fotocellerna. Allt det där hade ju Pellekrikus förklarat för Staffan redan, när de körde till skolan första morgonen.

Flickan körde och Staffan visste många tioåriga flickor hemma på jorden, som just nu skulle avundats henne, men han fick snart viktigare saker att tänka på.

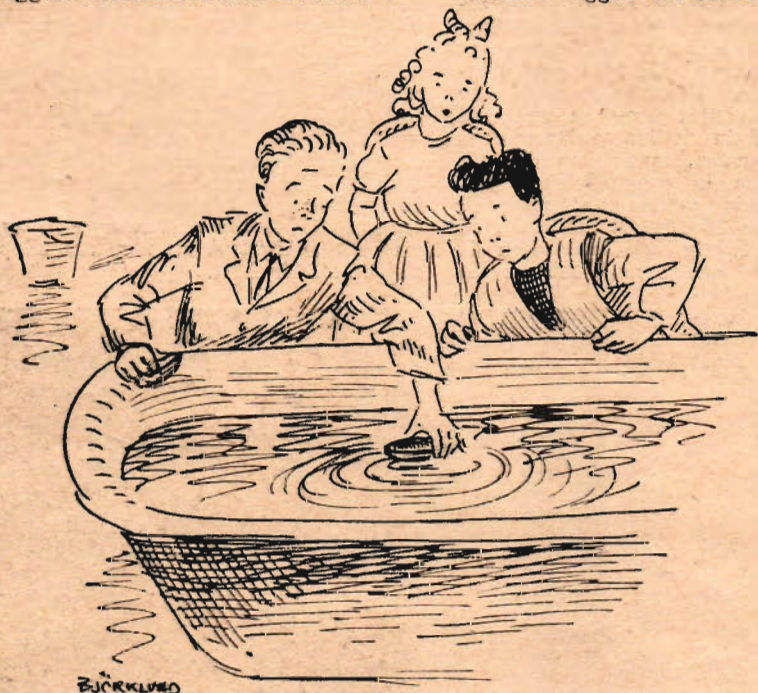
De var framme vid riksdagshuset, där sammanträden fortfarande pågick. Första och andra kammaren var fullsatta av de manliga riksdagsmännen över sjuttio och av kvinnorna, men barnkammaren var fortfarande glest besatt. Nå, tänkte Staffan motståndet hade ju rests mot hans plan av framför allt första kammaren, men nu skulle gubbarna få se.

Ordföranden gav dem genast tillfälle att demonstrera. Ett badkar fyllt med vatten bars in och med stor högtidlighet förklarades, att nu skulle avgöras om man skulle slå in på linjen att bygga båtar av lätta träslag enligt principen barkbåt eller om den nya sjöfartsministerns båtbyggnadsprogram skulle antagas.

Med darrande hand men ändå med stor aktsamhet placerade Staffan sin ena tennbåt på vattenytan. Hela första kammaren följde andlöst hans rörelser. Staffan tog bort handen. BÅTEN SJÖNK.

Staffan trodde att han varit för oakt-sam och att vatten kommit in över relingen. Han gjorde om experimentet med den andra båten. OCKSÅ DEN SJÖNK!

Fortsättning i nästa nummer.
(Copyright Bull's Presstjänst.)

BJÖRKVLAD

Spänningen stod på höjdpunkten, när Staffan sjösatte den första tennbåten i badkaret.

Årets Modellsportens Dag till Stadshagen

Arrangörerna av modellsportens dag har efter förhandlingar med Stockholms Stads Idrottsstyrelse gått med på att flytta årets Modellsportens Dag till Stadshagens Idrottsplats vid Kungsholmsgatan i Stockholm.

Den plötsligt uppdykande chansen till att genom några uppmärksammade landskamper sätta ny fart på den svenska speedway-sporten, gjorde att SVEMO måste tillgripa så vittgående anordningar på Ostermalms Idrottsplats för sina tävlingar där två dagar före Modellsportens Dag, att möjligheterna var mycket små för att de specialbyggda bil-, båt- och flygbanorna till Modellsportens Dag skulle kunna i tid anläggas i tillfredsställande skick. Både Teknik för Alla och Idrottsstyrelsen ville givetvis söka hjälpa den hårt trängda motorsporten. Då Idrottsstyrelsen kunde ställa sådana garantier att ett program enligt ordnande av Modellsportens Dag på Stadshagens Idrottsplats kan genomföras under både för de aktiva och publiken fullgoda betingelser, accepterade vi att flytta Modellsportens Dag. Denna kommer alltså att gå efter de uppgjorda planerna med undantag för platsen. Tävlingsarna och uppvisningarna inför publik börjar som vanligt kl 13 söndagen den 30 september, men på Stadshagens Idrottsplats, dit vi är säkra på att alla modellsportarentusiaster, aktiva som åskådare, talrikt ska möta upp. Hjärtligt välkomna till höstens stora evenemang för modern ungdom.

Hård strid om vandringsprisen

Tar Solna och Örebro 3 raka inteckningar i respektive vandringspris för bilar och båtar är en av de frågor som besvaras på årets Modellsportens Dag. De spännande tävlingarna sätter igång inför publik söndagen den 30 sept. kl. 13 på Stadshagens Idrottsplats i Stock-

holm. Även uppvisningarna lovar att bli av allra högsta klass. P. E. Levenstam demonstrerar på bilden ovan sin modell av R. A. F.'s nya räddningsbåt, varmed han kommer ge prov på avancerad och rolig radiokontrollkörning. Modellbåten som krossat Öresund har han också med.

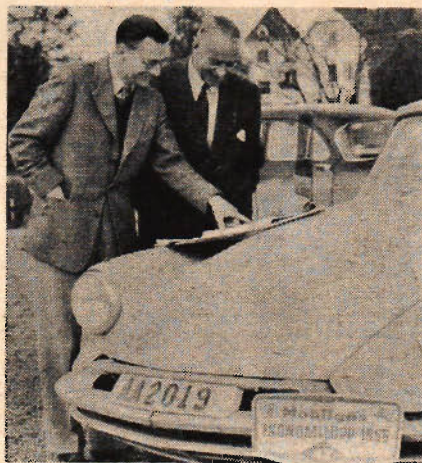
Fartfylt på M. D.

blir det säkert även om vi inte kan vänta oss sådana tider som Lars Ericson (ovan) nådde på SM för modellracerbilar nyligen. Han körde då i stora klassen på 222,46 km/tim. Men det kommer att gå undan värre på den rundbana som örebroaren som vanligt har med sig.

Utombordarnas SM-kamp, och flygarnas raffinerade konstflygningar och skickliga team-tävlingar måste Ni också se på årets M. D.

S. Rudolph på Austin A 30 anländer till etappmålet i Mora med utslagen vindru. Han monterade där en ny på 8 min. Också ett rekord.

Segrare i samtliga klasser blev Citroën DS 19, vars förare E. Lindqvist här ses tillsammans med sin kartläsare.

normal 2-dagars utflykt på mellansvenska landsvägar med en medelhastighet på 55 km/tim och under den mest noggranna kontroll med plomberade bensintankar. Segrarresultatet räknades ut med

hjälp av formeln $\frac{l}{\text{ton} \times \text{km}}$, där l = under tävlingen förbrukad bensin, ton = vagnens tjänstevikt + 150 kg för kartläsare och kontrollant och km = banans längd. Därigenom fick man fram en så rättvis bedömning som möjligt mellan de olika bilklasserna, men fråga är väl om

Bensinsnål biltävling

inte den bilintresserade allmänheten mest var nyfiken på respektive bilar reella bränsleförbrukning i lit/mil.

Bensinsnålast visade sig Renault CV 4 och Renault Dauphine vara med en förbrukning av respektive 0,47 och 0,48 lit/mil. Volkswagen klarade sig på 0,5 lit/mil, Morris Minor på 0,52, Fiat 600 på 0,54, Austin A 30 på 0,55, SAAB 93 på 0,56, Ford Anglia på 0,6, Volvo på 0,62, Fiat 1100 på 0,66 och DKW på 0,68 lit/mil.

Härmed måste vi sätta stopp för uppräkningen, men både dessa prestationer och den fullständiga resultatlistan kommer säkert att länge diskuteras bilisterna emellan. Vi hoppas tävlingen blir årlig, vilket arrangörerna lovat.

Fru F. Castler, Göteborg, på Morris Minor vann klass 2.

HÄNDIGT folk

Trevliga möbler av tunnor och kaggar

Ett både trevligt och billigt möblemang i barnkammaren, sportstugan, framför öppna spisen osv kan ni lätt snickra ihop av vanliga kaggar och tunnor. Nedan får ni några allmänna anvisningar om hur ni ska gå tillväga, i övrigt får ni sedan själva från fall till fall bestämma möblernas definitiva utformning. Bilderna här och på sidan 19 ger en del prov på vad ni kan sätta igång med och hur ni ska göra det.

För emballering av frukter, smör, spik och en mängd flytande varor används ofta kaggar eller tunnor. Dessa som i vanliga fall kasseras kan användas till en hel del praktiska saker enligt dessa bildserier. Fig. 1 visar en gammaldags brunn som gjorts av en sådan kagge. Kaggen i detta fall hade en höjd av 200 mm men det finns givetvis inget som hindrar att andra dimensioner kom-

mer ifråga men då måste alla mått anpassas därefter. Banden på kaggen ersätts med nya remsor av 3 mm plywood som blir mycket mjuka att bocka om de först läggs i blöt några timmar. De gamla banden kan inte avlägsnas alla på en gång eftersom kaggen då rasar sönder och blir besvärlig att åter foga samman. Därför avlägsnas och ersätts endast ett i taget. Kaggens yta bör ock-

så slipas med grovt sandpapper innan det nya bandet läggs på. Botten spikas fast och den överskjutande delen av kaggen sågas av, se mittbilden i fig. 2.

Fig. 3 visar brunnens konstruktion i sprängskiss. Den kan användas som ren dekoration eller ännu hellre kan man placera en blomkruka för slingerväxter i den. Den ställs då lämpligen på en hylla på väggen.

Tillverkningsättet i övrigt för varje sak framgår tydligt av figurerna och figurtexterna.

Fig. 1. Gammaldags brunn, över vilken man exempelvis kan låta slingerväxter klänga.

Fig. 2. De utskjutande ändarna på tunnorna sågas av (ovan). Tunnbanden avlägsnas ett och ett. De gamla banden ersätts med 3 mm plywoodremsor. Botten spikas fast innan nedersta bandet sätts fast. Idealiskt för slipningen av tunnorna är ett slibband.

Fig. 4. Tidningsställ av plywood och kagge t. h. Bilden nedan visar hur tidningsstillet tillverkas. Originalbotten tas bort helt och ersätts med innergavlarna B. När ändarna justerats limmas yttergavlarna A fast.

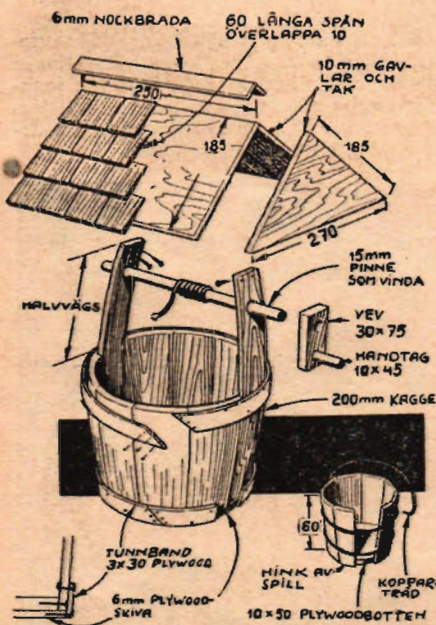
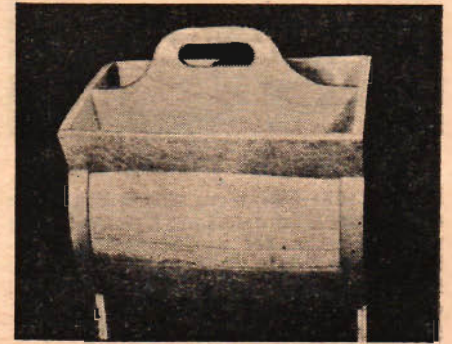

Fig. 3. Brunn i sprängskiss. Den fernissas lämpligen.

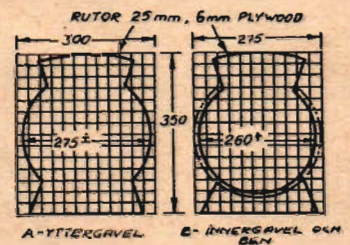
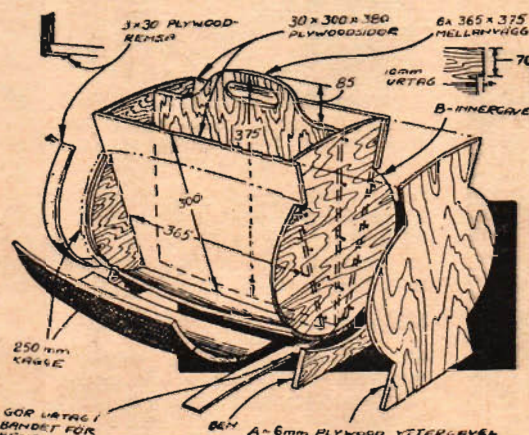

Fig. 5. En mycket stilig papperskorg kan man åstadkomma med en större lätt tunna enligt bilden. Den kan dekoreras genom att man målar direkt på den eller också kan man klustra på en favorithild och sedan färgsätta hela tunnan, även över bilden.

Fig. 6. Denna korg (ovan och t. h.) kan användas till litet av varje t. ex. som originellt syskrin. Vid stickning kan garnsystemet träs upp på det vridbara handtaget och löper då mycket lätt och bekvämt.

Fig. 7. För barnkammaren är denna stol och vagga idealiska (ovan och t. h.). De kan förses med diverse dekorativa bilder. En hel del andra saker kan också tillverkas för barnkammare eller lekstugan genom att använda kombinationen plywood-kaggar.

Fig. 8. En trevlig fruktkorg kan man få genom att kapa en del av en tunna (t. h.).

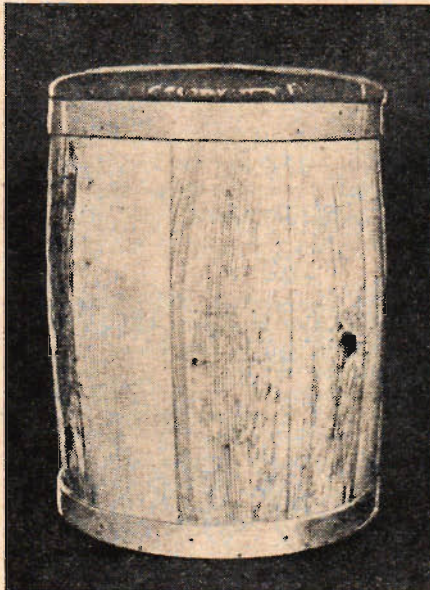

Fig. 9. En sittdyna kan man åstadkomma lika lätt som papperskorgen i fig. 5. Den förses med ett stoppat lock och den kan sedan användas till förvaring av diverse saker t. ex. handarbeten.

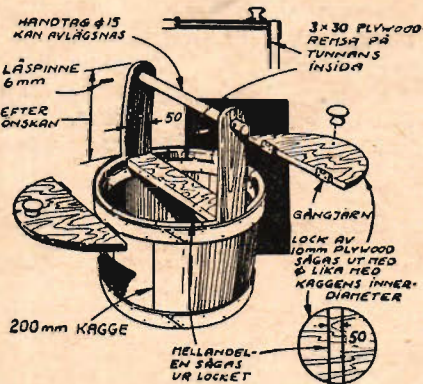
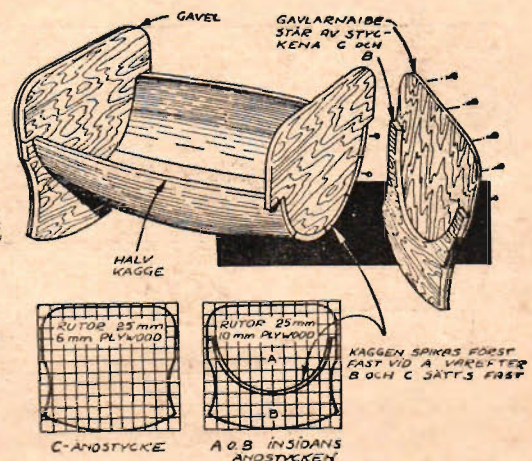
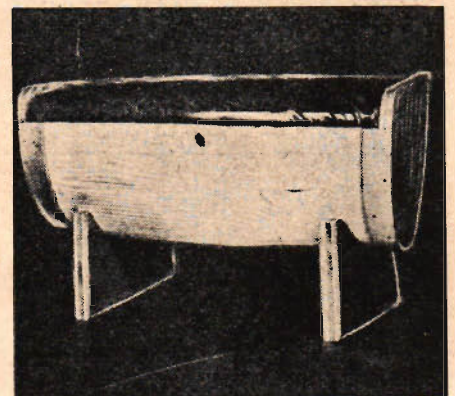
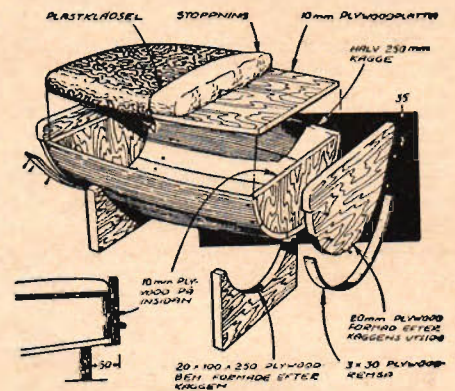
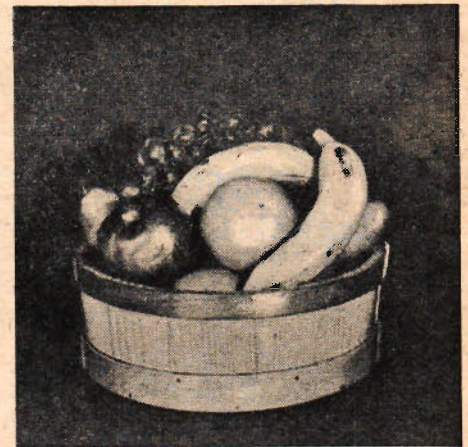
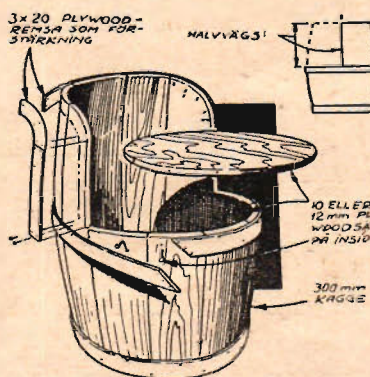

Fig. 10. Bomullstoppning i ett plastöverdrag blir en bra sittdyna på pallan t. h. Sprängskiss av pallan ovanför bilden t. h.

Idealbana för modellracerbilar

Ritad och konstruerad av Rudolph Tegström
2:a avsnittet

I förra numret av Teknik för Alla publicerades Rudolf Tegströms efterlängtnade ritning med arbetsbeskrivning till en modellracerbilbana, som är transportabel och dessutom lättmonterad. Inför Modellsportens Dag följer här 2:a avsnittet av Tegströms beskrivning, som behandlar byggandet av skyddsanordningarna. TFA hoppas att det nu ska bli fart på banbyggen i landet. Det behövs, ty de fullgoda banornas antal är alldeles för litet!

Intet är så intressant för en motorpublik som att komma så nära intill en tävlingsbana som möjligt. Så även med modellracerpublik. Men då måste också skyddsanordningarna vara tillfredsställande. För vår modellracerbana har valts samma typ av skyddstaket som används vid speedwaybanor, nämligen fjädrande.

När kassan tillåter anskaffas det material som hör till staketet och finns angivet i materialförteckningen. I m brett Gunnebstängsel kan av ekonomiska skäl kapas mitt itu, så det blir ca 50 cm brett. Av 3"X3/16" plattjärnet kapas 16 st 1/2" rör 1 m långa och förborras för vagnbult och träskruv. Av 1/2" svarta rör kapas likaledes 16 rörstumpar, 100 mm långa, vilka el-svetsas på plåtarna enligt ritning. Därefter tillkapas 16 st. 1/2" rör 1 m långa och förses i båda ändar med islagna rundjärn, som bör "skjutas ut" ca 60 mm. Det rundjärn som ska gå in i de korta 100 mm rören bör avfilas så de ej tränger Ett par hakar av ex. 1/4" rundjärn fastsvetsas på de 1 m långa 1/2"-rören, i höjddled avpassade för rutorna i Gunnebstängslet. Därefter kapas lämpliga längder av 3/4" rören, plattas i ändarna och förses med hål, för att träda över tapparna på 1/2" rören. Om plattjärnen

med de påsvetsade 1/2" rören fästs på samma sida på varje sektion, blir (3/4" rören) lika långa. När överliggerarna (3/4" rören) är pålagda blir staketet mycket stadigt. De små hakarna på de 1 m långa rören vänds utåt från banan och det är bara att gå runt och haka fast skyddsnetet. Banan, utom där bilarna går, samt staketet målas i några glada färger, vilket ger bättre helhetsintryck.

Lycka till med bygget önskar

Red Devil.

★

Obs! I förra numret av TFA uppgavs tyvärr en felaktig måttuppgift i Tegströms arbetsbeskrivning. På sidan 19 ska i spalten längst t. v. på sjunde raden uppträda stå 7,43 m i stället för 7,65 m, vilket också framgår av ritningen.

Ägaren testar bilen

(Forts. fr. sid. 18.)

hålla något på Austin som inte finns på andra bilar.

Vad kan göras för att få bilen trafiksäkrare?

A. Mindre skrymmande sidostolpar. Sikten snett framåt är på grund av dessa ganska skymd. Vindrutespolare borde vara standard.

B. Det blir bromsarna igen. De behöver för stort pedaltryck i förhållande till vagnens storlek.

C. Den är nog ganska trafiksäker. Det är nog mest förarna som brister.

D. Säkerhetsselar hade gjort den säkrare för passagerarna.

E. Slanglösa däck hade säkerligen ökat trafiksäkerheten.

Trivs er fru med den och kör hon den?

A. Hon kör den ganska mycket men trivs inte särskilt bra med den.

B. — —

C. Kör gör hon inte men i övrigt trivs hon bra med den.

D. Hon har fått körkort nu och är väldigt förtjust i den.

E. Hon har inte körkort än men trivs mycket bra med den.

Håller reklamen vad den lovar?

A. Det tycker jag.

B. Det kan man gott säga. Jag vet inte något som är överreklamerat.

C. Det kan man nog säga.

D. Det gör den.

E. Ja, säkert.

Vad är er uppfattning om säkerhetsbälten?

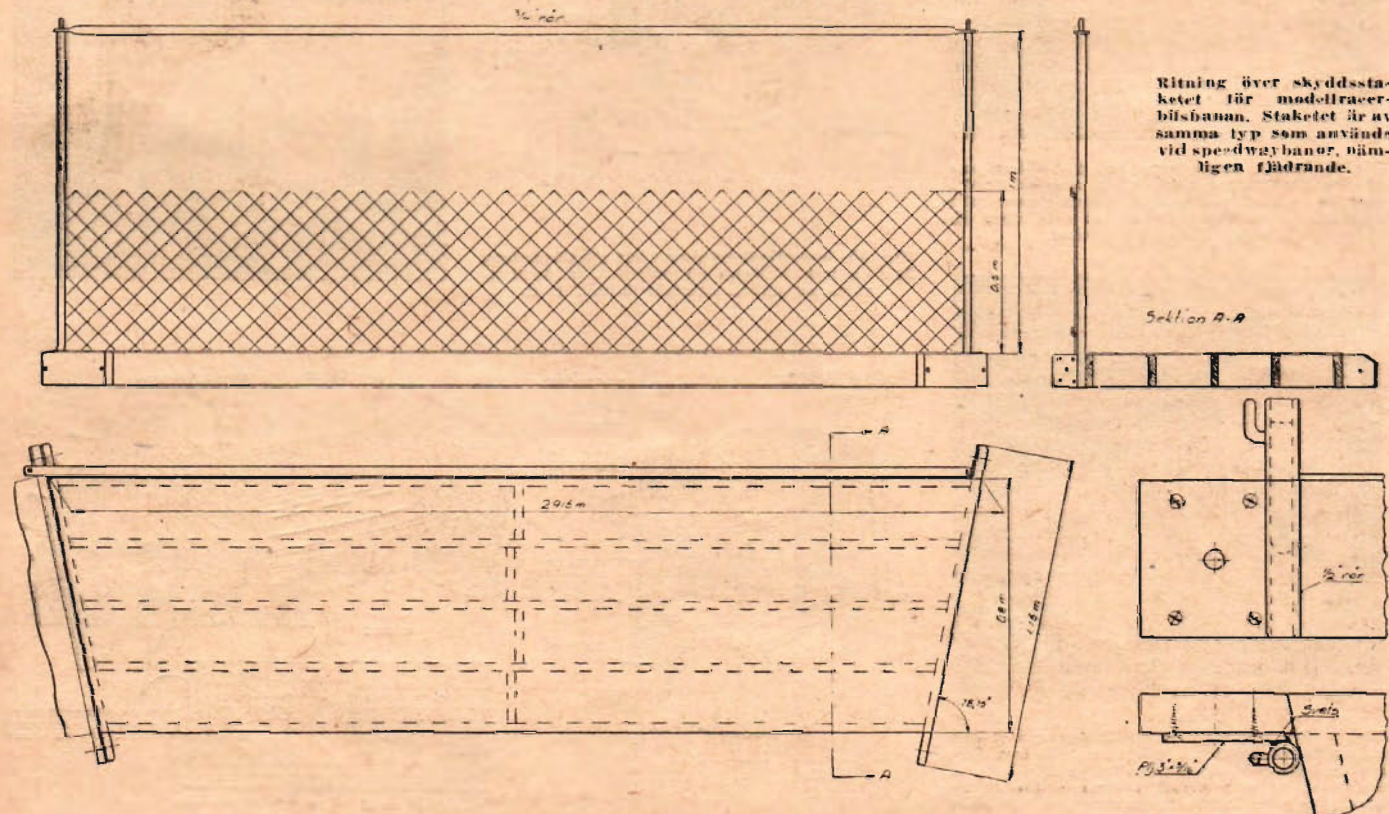
A. De borde vara standard i samtliga vagnar. Själv fick jag sådana monterade redan vid leveransen av min Austin.

B. De har nog mest betydelse i större och snabbare vagnar. I en Austin som inte körs fortare än 50—60 km/tim har de inte så mycket att betyda.

C. Sådana är nog mycket bra om de är av vettig konstruktion.

D. Passageraren i framsätet bör ha sele. Annars kastas han mot vindrutan vid hastig inbromsning.

E. Det hade varit en fördel om sådana kunnat monteras i alla bilar. De skyddar i många situationer.

Pee-Wee – SM-segrare 1955

Hans och Bengt Martinelle presenterar i ritning (se nästa uppslag) och arbetsbeskrivning den teamracerkonstruktion med vilken de blev resp. 1:a och 3:a i det senaste SM för team, int. De välkända bröderna från Modellflygarklubben Örnarna hoppas i år kunna ta hem en 2:a inteckning i TFA:s vandringspris på Modellsportens Dag den 30 september.

Originalmodellen är försedd med en Oliver Tiger Mk 111 2,5 cc, men kan givetvis även användas för andra motorer. Då får motorns placering kanske ändras, för att erhålla en riktig tyngdpunkt.

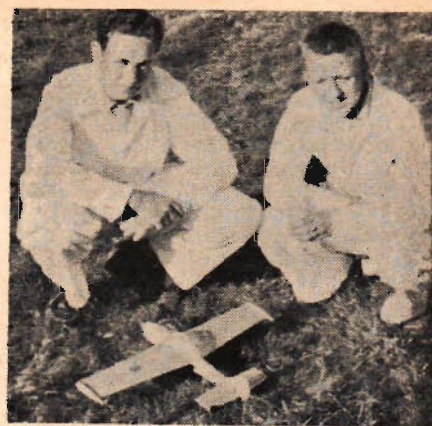
Bygget börjar med att spanten S1 och S2 sågas ut. Därefter tillverkas motorbockarna av 8x12 mm furu eller rödbok, som snedfilas ner mot spanten S2, och sedan limmas spanten på sina platser. Därefter görs kroppsbommarna av 10 mm balsalist och limmas fast. De snedskärs på insidan i stjärten och limmas även där.

När det är klart är det dags att börja med vingen, som tillverkas av 10 mm hårdbalsa. Innan vingen profileras, tas hålet i mitten upp (28x47 mm, se

ritn.) och två spår i vänstra vinghalvans undersida där 2 mm tjockt aluminiumrör nedläggs för styrlinorna. Därefter fylls spåren igen med balsalister, som limmas noggrant, och en 2 mm tjock plywoodbit 35x55 mm, i vilken roderoket ska fästas, fälls in på undersidan av hålet i vingen. Sedan är det dags att profilera vingen, som har neutral profil.

Innan vingen limmas fast, ska landningsstället och tanken fästas på sina platser. Sätt fast landningsstället före tanken. Kom också ihåg att sätta fast roderoket ordentligt innan vingen limmas.

Balsaklotsarna i stjärten limmas nu fast och formas. Därefter skärs stabilisator och roder ut samt profileras.

Hans Martinelle med Pee-Wee och en av sina mekaniker Bo Björn.

Gångjärnen, som görs av linneband (OBS. ej av siden el. dyl.) fästs, och stabilisatorn limmas i ett spår i kroppsbommarna, och roderhornet skruvas fast.

Löd nu fast styrlinorna och stötstängen i roderoket. Löd också fast stötstängen i roderhornet. Styrlinorna görs

NYTT! NYTT! NYTT! NYTT! NYTT! NYTT!

TECKNA

tekniskt

Hej allesammans!

Kul att träffas igen och jag hoppas att ni hunnit smälta våra djup-sinniga materialdiskussioner och in-handlat det ni inte redan hade.

Så kastar vi oss direkt in på "dagens rätt". För att så småningom komma till ett gott resultat i tecknarlabrynterna måste vi först öva på fri hand och försöka låta handen göra vad ögat ser.

För enkelhetens skull bryr vi oss inte om den tredje dimensionen utan jobbar bara i ett plan till att börja med. Figurerna 1-4 här bredvid är modeller som jag har som inspiration. Som ni ser är linjerna inte riktigt raka ty jag har tecknat direkt på fri hand med tuschpenna.

Sätt er alltså ner och försök rita av dem med blyerts, se upp med förhållandet mellan längd och bredd. Gör all id först grova drag och detaljerna sedan, när stommen blivit tillfredsställande.

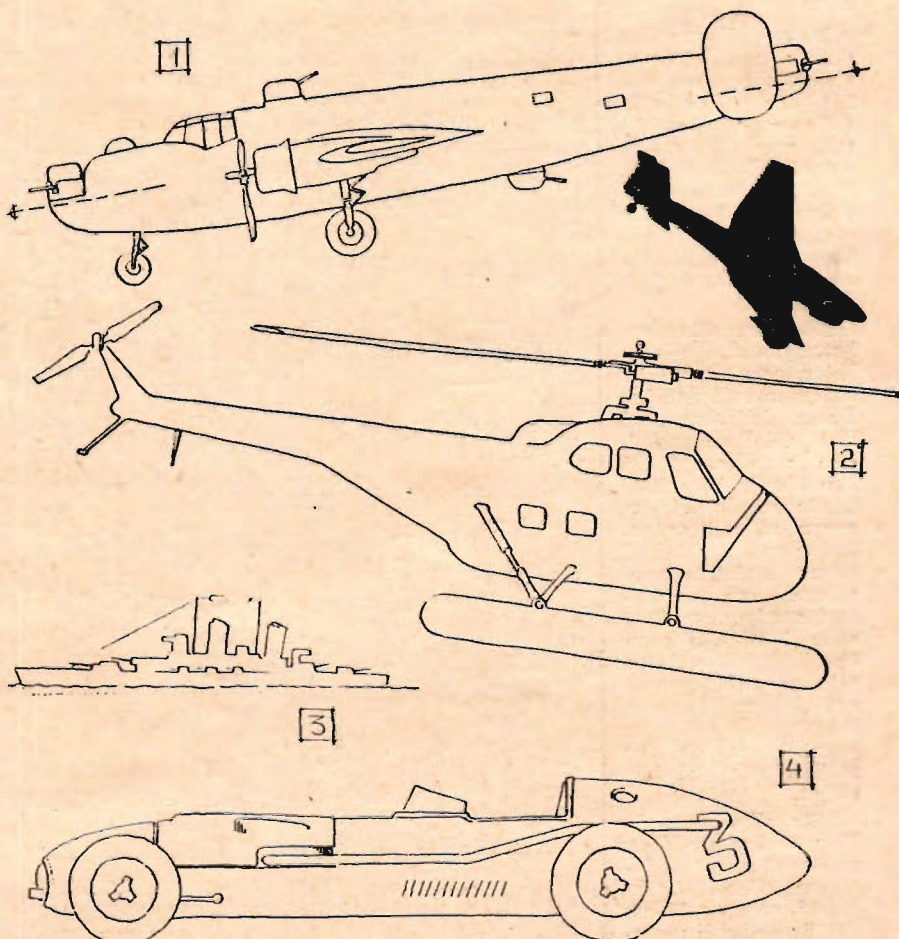
När ni lyckats bra med den uppgiften ta några föremål i er omgivning och försök teckna av dem på samma sätt. Försök förenkla dem så mycket som går utan att totalintrycket går förlorat. Om något av era försök blir bra sänd in det till oss så ska vi diskutera de bästa förslagen i denna spalt.

Till sist har vi en typ av förenkling driven nästan till det yttersta — silhuetten. Det svarta flygplanet på sidan, för det är ett flygplan, är just en sådan ytterlig förenkling. Kan ni säga vilket plan det är så skriv och tala om det, och jag ska utverka ett trevligt pris till den först öppnade rätta lösningen.

Lycka till, tills vi ses i nästa nummer.

Er vän **ESON**

P. S. Serien började i föregående nr.

Modeller ritade på fri hand med tuschpenna.

flyttas till Stadshagens Idrottsplats, se sid. 17

av 0,75 och stötsång-
en av 1 mm piano-
tråd.

Klä kroppen genom
att "planka" den med
5-8 mm breda lister
av 2 mm tjock balsa,
och limma fast fenan.
Fenan ska sitta ca 2°
åt vänster, bakifrån
sett, och sporrarna ska
sitta vid sidan av
fenan.

Nu är det dags att
sätta fast skruvarna
i motorbockarna och
att limma fast nos-
blocket, som formas
och urholkas, sedan
det limmas fast.

Kåpan tillverkas
också av en balsa-
klots, som holkas ur
så att inte motorn tar
emot någonstans. Där-
efter limmas sidorna
fast och kåpan i lagom
höjd till motorn, sedan
sätts taket fast. OBS.
att själva coolingen
sitter snett, och att
den slutar under ving-
en. Kåpan fästs se-
dan med fyra lim-
klickar, en i varje
hörn, när modellen
flygs.

Vingspetsarna lim-
mas fast sist, innan
ytbehandlingen börjar.

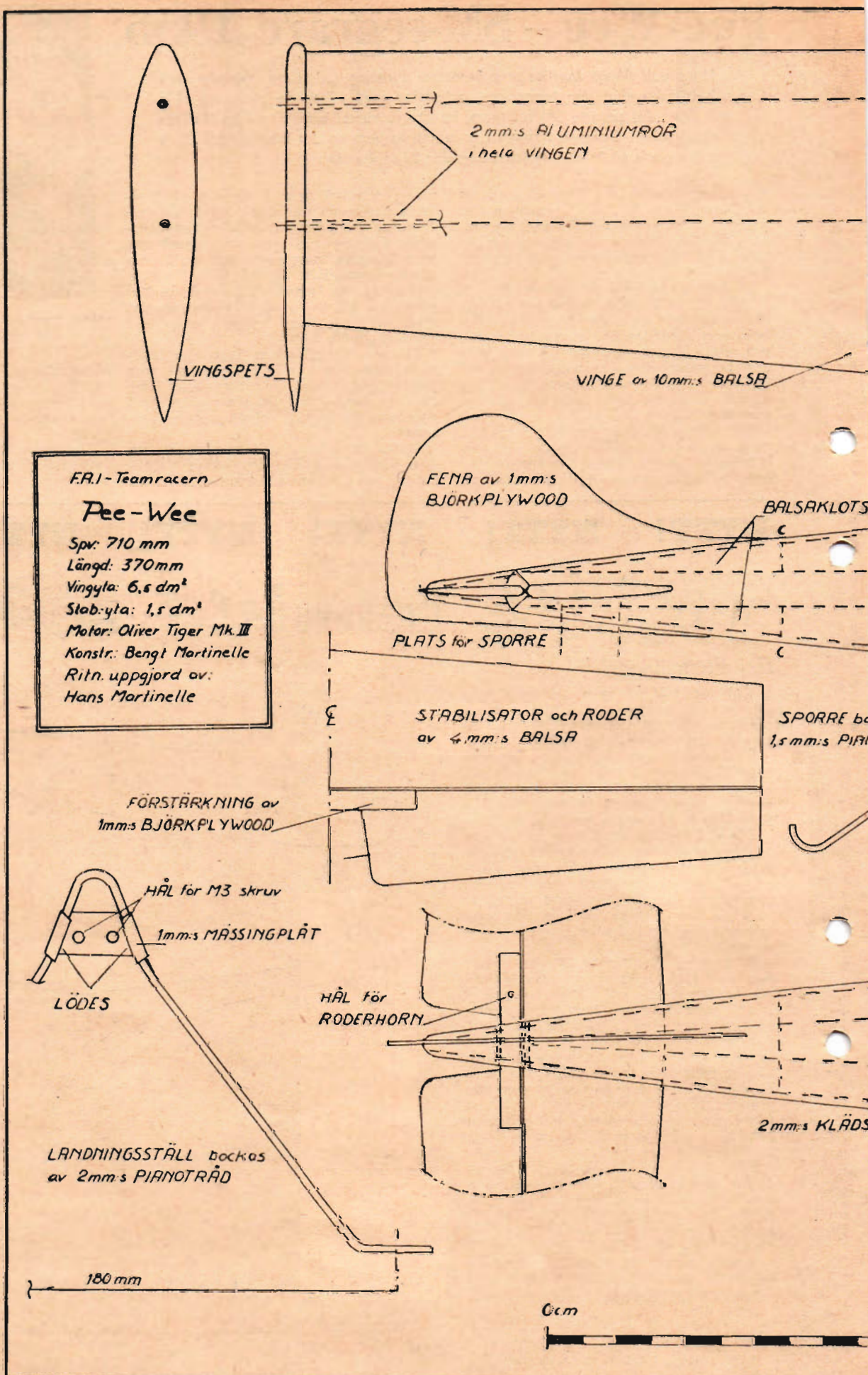
Ytbehandling och målning

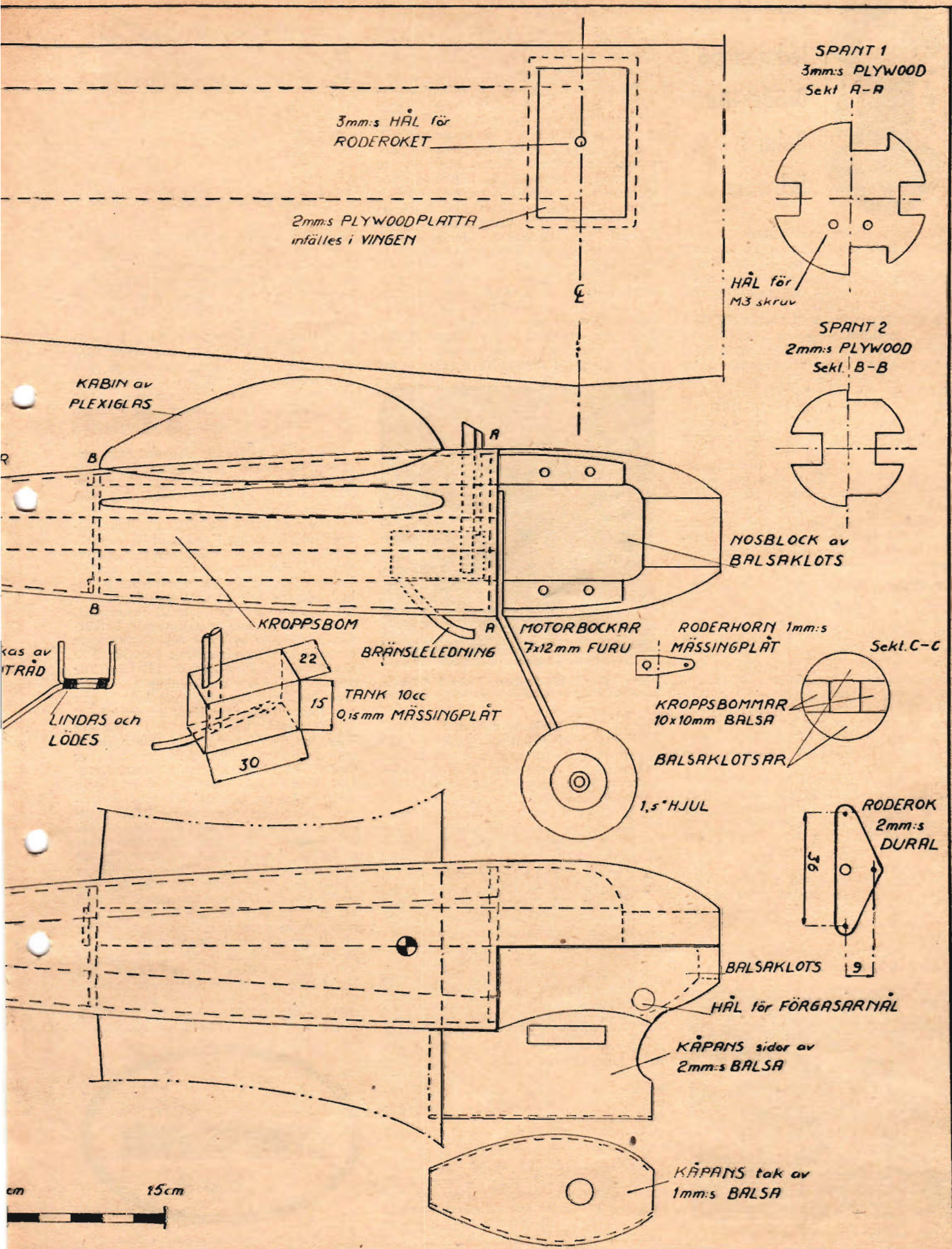
Först slipas och
putsas modellen nog-
grant, och eventuella
hål och ojämnheter
fylls med plastiskt
trä, som slipas tills
ytan är alldeles jämn.
Därefter lackas mo-
dellen ca 5 gånger
med zaponlack, slipas
jämn och grundmålas
en gång med den färg
den ska ha.

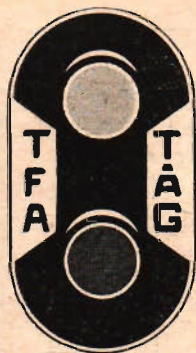
När färgen har tor-
kat, syns alla ojäm-
nheter, som annars är
svåra att upptäcka.
Dessa fylls nu med
vitt cellulosapackel,
som man eventuellt
kan blanda litet färg
i, för att det ej ska
synas så väl sedan.
Sedan spacklet torkat,
slipas modellen med
fotogen och vatten-
fast sandpapper (3/0
eller 4/0) tills ytan
är absolut jämn. Slipa
inte igenom färgen så
att balsan kommer
fram, ty då blir inte
ytan blank på det
stället, när det blir
målrat.

När slipningen är
klar, torkas modellen
noggrant med triklo-
retylen eller koltetra-
klorid, men se till att
det är ordentlig ven-

(Forts. nästa sida.)

Med klubb- ledaren på Brüder-Brast- Bahn i Schweiz

Som jag i ett tidigare nummer nämn-
de, började MOROP:s kongress i Bern
i år med ett besök på Brüder-Brast-
Bahn. Jag ska här nedan ge några glim-
tar från detta besök och samtidigt be-
skriva en del detaljer.

Brüder-Brast-Bahn förkortat till BBB
är en utomhusanläggning i skala 1:8
(spårvidd 184 mm). Anläggningen finns
strax utanför Luzern utmed promenaden
till Lido vid den underbart vackra Vier-
waldstättersjön. MOROP-kongressens
deltagare skulle samlas vid BBB vid
tvåtiden, men eftersom jag var i Luzern
rätt tidigt, var jag ute vid anläggningen
redan kl tolv. När jag anlände, var vis-
serligen bara två omkring 10-åriga sö-
ner till bröderna Brast och en annan
skolyngling i 15-årsåldern där. Unga
tycker ni kanske och det håller jag med
om. Men de kunde sina "jobb", och var
som bäst i färd med att släpa ut loko-
motiven ur lokstallet för att "elda upp"

Pee-Wee (Forts. fr. föreg. sida.)

tilation när modellen torkas, ty ångorna
är giftiga.

Nu är modellen klar att målas, och
den stryks en eller ev. flera gånger, be-
roende på hur väl färgen täcker. Om
modellen stryks flera gånger, låt färgen
torka mellan strykningarna.

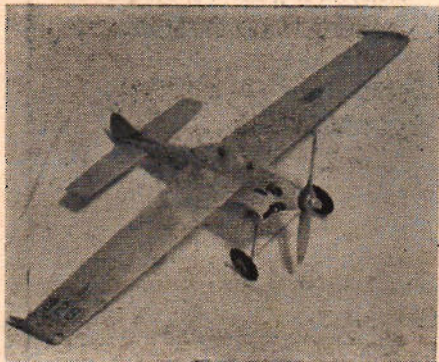
Modellen kan med fördel sprutmålas.
Även en malspruta går bra att använda.
Spruta eller måla ej flödigt, ty då upp-
står med 99 % säkerhet "gardiner" på
modellen.

Om man sedan vill ha en blankare
yta, kan man försiktigt polera upp ytan
med en mjuk trasa, eller ännu bättre en
bit sämskskinn, som doppas i en hop-
dragningsvätska, som består av 1 del
blåsprit och 2 delar thinner.

Här modellen flera färger, är det
säkrast att inte använda hopdragnings-
vätska, ty den löser färgen en aning.

När modellen är färdigmålad, limmas
pilot och kabin fast, samt ev. dekalerna
påsetts.

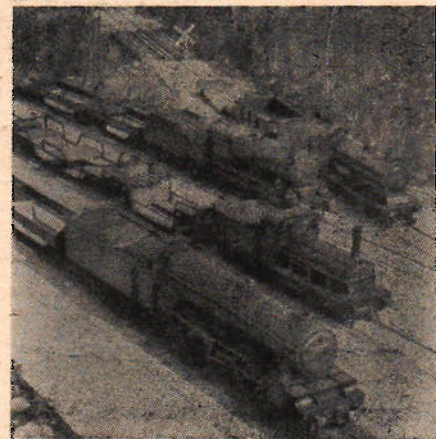
Allra sist stryks modellen med ett la-
ger plastisan, för att få en glansig yta.

Den snabba SM-segaren Pee-Wee.

dem. Jag säger "släpa ut" därför att
loken väger mellan 3—400 kg per styck.
När man väl fått ut dem på spår och
vändskiva ska vatten fyllas på och fyren
tändas. De är nämligen "riktiga" lok,
som drivs med ånga.

Då loken själva inte är försedda med
fläkt släpade vi fram dem ett i taget
till ett litet hus där man byggt in en
sugfläkt. Så dränkte vi in en trassel-
sudd i olja och stoppade in den tillsam-
mans med småved i fyrboxen genom den
minimala eldstadsluckan. Ovanpå lade
vi ett lager antracit, varefter vi tände
på underifrån genom eldstadsrostret. Så
drog vi igång fläkten och placerade sug-
slangen om skorstenen och hade bara
att hoppas på att Vulcanus skulle vara
oss nådig. Och det var han. Vi hade
samtliga lok igång då de andra kon-
gress-deltagarna började anlända. Det
tar ungefär en halvtimme att få upp
arbetstrycket, som normalt är 6 atö,
från det man fått fyr i eldstaden. Då
jag nu ändå kom in på pannans arbets-
tryck vill jag i samma veva tala om att

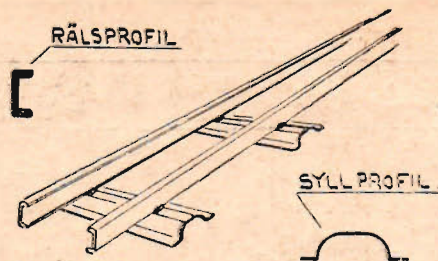
Några lok på Brüder-Brast-Bahn i Schweiz.
Samtliga lok har byggts efter originalkopior.

arbetstrycket varierar mellan 3—12 atö.
Ett rätt kraftigt tryck tycker kanske
många, men detta måste ses emot den
bakgrunden att det här rör sig om mo-
deller, och att man måste ha ett så högt
tryck för att överhuvud taget få loken
att prestera det önskade arbetet. Prov-
trycket för pannan är 30 atö och mano-
metern i "förarhytten" går upp till 15
atö.

Så körde vi ut på banan och fram till
stationen med dess ställverk. Efter att
ha kopplat på "passagerärvagnarna"
var vi så klara för en provtur runt an-
läggningen. Ägarna hade nu kommit och
inbjöd alla som ville ta plats att åka
med. Och gissa om man ville åka med.

Tio vagnar var kopplade efter loket
"Flying Scotsman" och i varje vagn satt
två passagerare. Nog tvivlade man på
att loket skulle orka med, men ingen
fara. De unga lokförarna i sotiga over-
aller och lokförarmössor skyfflade in
mera kol — förlåt antracit — och röken
stod som en kvast ur skorstenen och
kondensvattnet och ånga från cylindrar-
na sköljde över både bangård och allt-
för nära stående åskådares skor. Loket
gick framåt och jublet steg från såväl
passagerare som åskådarna.

Så var vi på väg ut på banan som
går i två parallellvarv. Varje varv är
ca 5—600 meter långt och en tur tar
omkring en kvart. Banan går mestadels
över ett lågt liggande strandparti av
Vierwaldstättersjön, här och var genom-

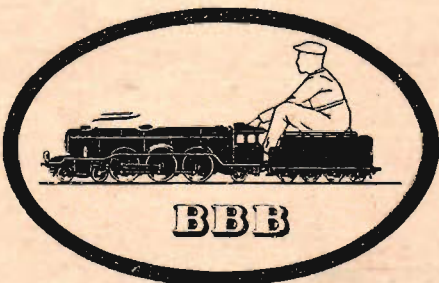

Pressade plåtprofiler används som syllar och
spårnen byggs av en liten U-profil.

brutet av bäckar. Man har varit tvungen
att bygga flera broar, som ifråga om
smäckhet och formskönhet ej går av
för hackor. På den sida av anläggning-
en, som ligger på ordentlig grund, har
man byggt ett par tunnlar, den ena ett
tiotal meter lång.

Spårnen är byggda av en liten U-profil
ca 25 mm hög och 10 mm bred, med
flänsarna vända inåt. Som syllar har
man använt sig av något slags pressade
plåtprofiler, som illustrationen ovan
visar. Rälsen är fastsvetsad på syllarna
och alltsammans ligger på en ordentlig
bädd av grus och singel.

När vi så alla hade åkt med som pas-
sagerare, en eller flera gånger undrade
en av deltagarna om han inte själv kun-
de få agera lokförare. Jodå, det gick
för sig. Vederbörligen utstyrd till lok-
förare med en sotig skärm-mössa änt-
rade han loket, med andra ord han satte
sig på tendern med fötterna i förarhyt-
ten. Så fick han en våt trasselsudd i
handen för att kunna manövrera de oli-
ka spakarna och vevarna som är så heta
att man inte kan ta i dem på annat sätt.
Till slut fick han instruktioner beträf-
fande skötseln av loket och anvisningar
om vad de olika signalerna betydde. För
tro för all del inte att man får köra hur
som helst på en anläggning av denna
typ. Det finns signaler runt hela banan
och dessa måste man beakta noga så att
ingen olycka händer. Så gav han sig
iväg, om än litet långsamt och osäkert,
men framåt gick det. När han var klar
med sin körning hade samtliga deltagare
fått blodad tand för att köra. Även
detta ordnades och till och med damer-
na i sällskapet provade på lokförar-
rycket. Att det inte är lätt att köra ett lok
av denna storleksklass, kom man snart
underfund med. Man bränner sig av
varenda detalj i förarhytten och hittar
sällan rätt spak eller vev, när den ska
användas. Självt kom jag underfund med
att det var rätt lätt att få igång loket,
men att bromsa var värre, varför jag
gladeligen passerade en stoppsignal före
en tunnel och kom in på bangården för
full maskin. Som tur var hittade jag
bland alla de små manövergrejerna ång-
visslan och signalerade för fullt, precis
som om jag kört bil och de åskådare som
(Forts. på sid. 27.)

Brüder-Brast-Bahns signaturloddl.

Var med
i en ny
aktion

Ett par hundra radiostationer, som är kända för att inte svara på lyssnar-rapporter, tillställdes för en tid sedan en skrivelse med anmaning om att de skulle besvara rapporter som är skrivna på TFAE:s rapportkort. En del av dem har redan svarat, att de ska sända QSL i fortsättningen. Andra däremot har inte hörts av.

Nu är det dags för en ny aktion, men nu ska TFAE-medlemmarna få vara med och hjälpa till. Alla som insänt rapporter till någon eller några av de stationer som uppräknas här nedan, men inte fått svar, uppmanas att omgående och senast den 15 oktober sända ett meddelande till TFAE härom. Station, frekvens, dag och tid bör uppges. Likaså om IRC bifogats och om TFAE:s rapportkort använts.

Stationer i Costa Rica: R. Alma Tica, R. Casino, R. Exelcior, R. El Mundo, R. Para Ti, R. Nueva Alma Tica, La Voz de Costa Rica, R. Emisora.

Stationer i Nicaragua: R. Continental, La Voz de la Victoria, R. Sport, R. Colonial, Loz de America Central, La

Voz de la Victoria, R. Mundial, La Voz Nicaragua.

Stationer i Panama: R. Hogar, R. Cadena Miramar, R. Belboa, R. Independiente, La Voz del Pueblo, R. Nacional, R. Panamericana, La Voz de Panama, R. Provincias, Cadena Panamericana de Radiodifusion.

Stationer i Colombia: La Voz de Cucuta, R. Continental, Emisora Fuentes, La Voz del Valle.

Naturligtvis är det också av intresse att veta om någon DX-are fått sina rapporter besvarade av dessa stationer under det senaste året. Var med och hjälp till i aktionen för att minska antalet "svartlistade" stationer!

H. G-n.

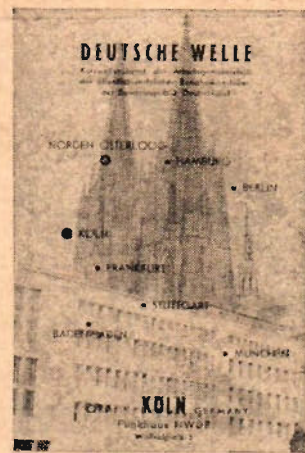

Radio Brazzaville

i Franska Ekvatorialafrika har svenska program var fjärde vecka. De verifierar med en folder av ovanstående utseende, men önskar en IRC, för att de ska svara på rapporter.

Deutsche Welle

i Köln är en av de mest populära stationerna bland DX-arna. Populariteten har kommit ge-

nom de trevliga program som anordnas för kortvågsslyssarna och för den utmärkte DX-bulletin som utges. Stationen verifierar med ovanstående QSL.

4 verifikationer utan namn

har kommit till TFAE från Dominion Observatory, Ottawa, Canada. De som sänt rapporter dit, men inte fått sina QSL, kan meddela klubben datum för avlyssnandet samt frekvens. Stämmer det, så kommer verifikationen omgående.

TFAE:s diplom

för QSL från 25 olika länder har erövats av: Stig Radsjö, Landskrona, Holger Svensson, Skorpéd, Sture Sjöberg, Västerås, Bertil Larsson, Surte, Gunnar Boman, Västerås, Nils-Georg Lundwall, Örebro, Sune Rejdemark, Lindesberg, Jostein Stokkeland, Voss, Norge, Sören Sommelius, Hålsingborg, Hasse Mattisson, Olofström, Krister Malm, Jönköping.

QSL-jaktuppong på sid. 32

TEKNISK pressrevy

● SVENSKA SEGLARFÖRBUNDET utlyser en ny konstruktionspristävling för att få fram en mindre segelbåt av entypskarakter. Fordringarna på beboelighet, sjövärdighet och snabbhet samt prisbillighet ska uppfyllas. Vid själva byggandet bör man dra nytta av de nya materialen och serietillverkningen.

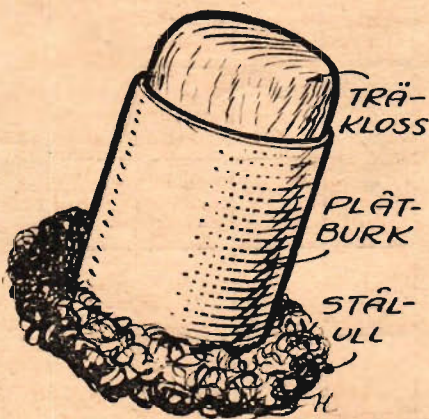
● I HÖST RÄKNAR MAN MED ATT i Västerås kunna sätta igång byggnadsarbeten för ett nytt laboratorium, meddelar Vi i Vattenfall. Verksamheten där ska i huvudsak omfatta materielkontroll och experiment för konstruktionskontrollen. Därigenom kan äntligen denna betydelsefulla verksamhet inom Vattenfall centraliseras.

● VÄRLDENS OLJEPRODUKTION slog under år 1955 alla rekord. Den sammanlagda råoljeproduktionen ökade med 12 % till 788 milj. ton, varav Nordamerika ensamt svarade för 369 milj. ton.

Nytt n:r av DX-RADIO

Vägledn. för kortvågsslyssnare. DX-tips, kortvågstabell m. m. Provex, mot 0:25. Box 5083. Sthlm 5.

Vinn 50 kronor för bästa småtipset

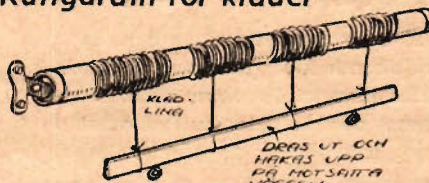

Hållare för stålull

En bra hållare för stålull gör man bäst av en mindre plåtburk, sedan man tagit bort locket och skurit bort botten. "Plåtskalet" fyller man med stålull. I ena ändan pluggar man med ett träkloss, som kan skjutas in i burken och trycka ut stålull allt eftersom ullen slits.

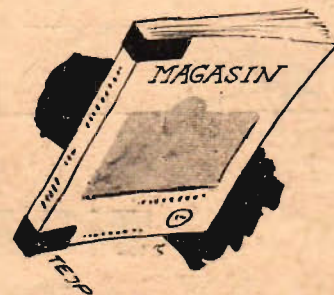
K. O.

Rullgardin för kläder

Av en uttjänt rullgardinsstång kan man få en bra klädhängare, om fjädern inte är för slak. Man sätter upp stängens i sina beslag längs ena väggen i badrummet och på den motsatta hänger man en käpp i ett par vinkelkrokar. Från käppen drar man sedan kläd-streckssnören till gardinstängens, i vilken de fästes på så sätt att då man lyfter av käppen, så rullas snörena upp runt gardinstängens som gardinen tidigare gjorde. Streckängden bör inte vara längre än 2-3 meter, ty då kanske fjädermekanismen i gardinstängens blir överansträngd.

A. H.

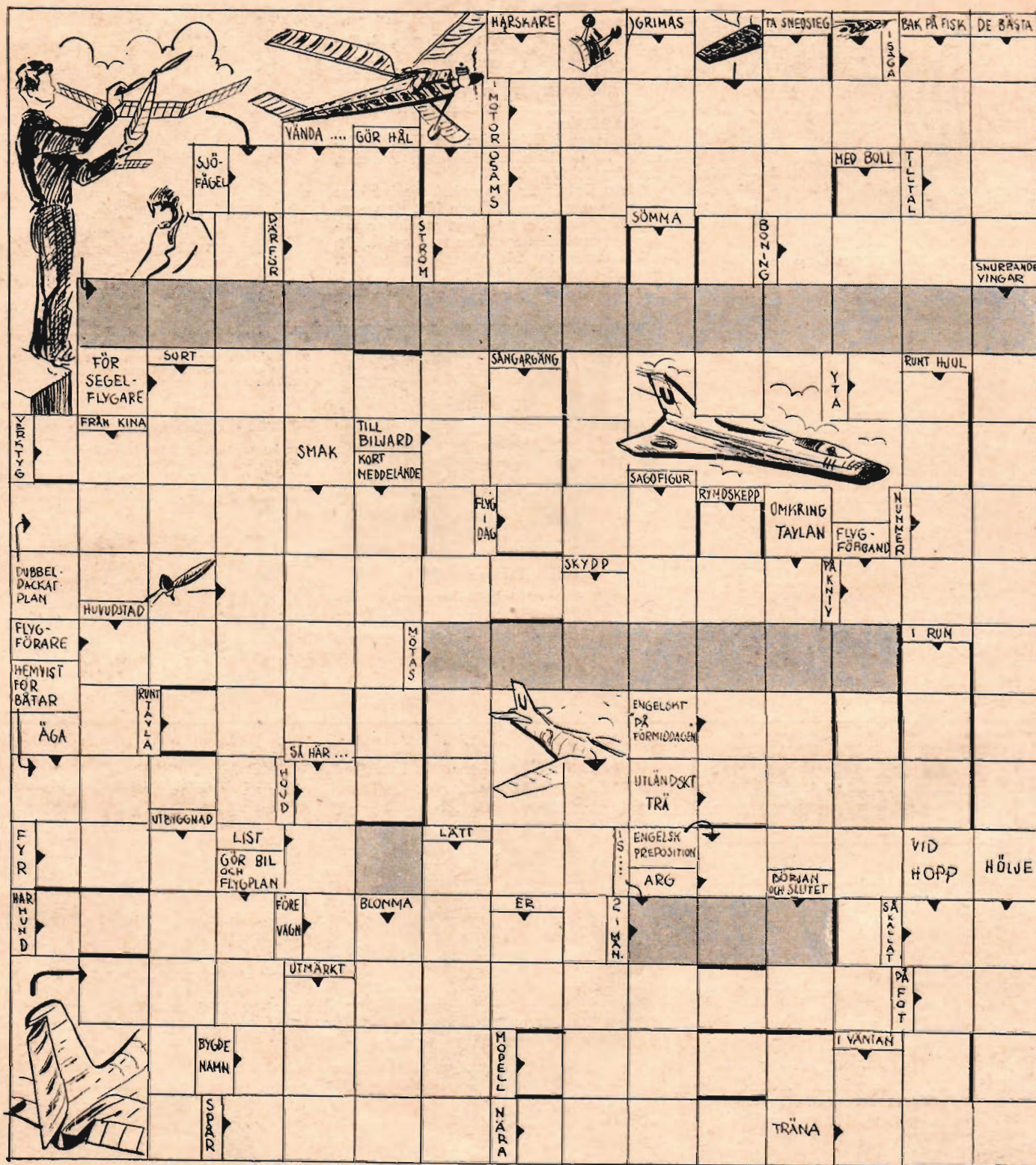

Tejpa tidningarna

Häftade tidskrifter och tidningar brukar ofta gå sönder i ryggen. Ett sätt att förebygga detta är att genast efter inköpet klistra tejp upptill och nedtill runt ryggen.

SEM.

Dag på Stadshagen i nästa nummer

TfA-Kryss med

100 kronor i priser

1:a pris 50 kr, dessutom 2 pris på 25 kr. Inskänd hela sidan ifyllt eller också en avskrift tillsammans med vidstående tävlingskupong till Teknik för Alla, Box 3137, Stockholm 3. Märk kuvertet TfA-Kryss 20. Lösningarna måste vara TfA tillhanda senast den 12 oktober. Fyll också i på kupongen här bredvid den mening som bildas i de mörka rutorna.

TÄVLINGSKUPONG

TfA-Kryss 20

Namn

Bostad

Postadress

Meningen lyder

TFA-TÅG (Forts. fr. sid. 24.)

befann sig på stationen hann sätta sig i säkerhet innan jag passerade med full fart. Jag tror inte jag fick håll på loket förrän ett par hundra meter på andra sidan stationen. Men jag var inte ensam om sådana missöden och tar det inte så hårt att jag inte kunde klara av "lokförarjobbet" första gången jag körde. Jag körde sedan fler gånger och måste säga att det då gick betydligt bättre.

Bröderna Brast började sin hobby år 1936 med ett experimentbygge, som tydligen utföll så väl att man 1941 på allvar satte igång med ytterligare bygge samtidigt som anläggningen påbörjades. Samtliga lok har byggts efter originalkopior, som man fått från tillverkarna av de riktiga loken. Ett lokbygge av den storleksordning som man här sysslar med tar mellan 2 500—3 500 timmar i anspråk, så man kan ju med ledning av detta själv räkna ut vad en sådan maskin kan värderas till i pengar.

Under verkstadsbesöket fick vi också bese ramverket till ett experimentlokal i skala 1:4 som man håller på med. Förmodligen stannar det väl vid ett experiment, då det kostar för mycket pengar att anlägga spår för sådana modellbjässar samtidigt som det dessutom går åt alltför stora markområden till en anläggning. En mer lyckad modelljärnvägsutflykt kan man inte vara med om. Kommer ni till Luzern behöver ni inte tveka om vart ni ska ta vägen!

Jonny Truck.

Helikoptersensation på ...

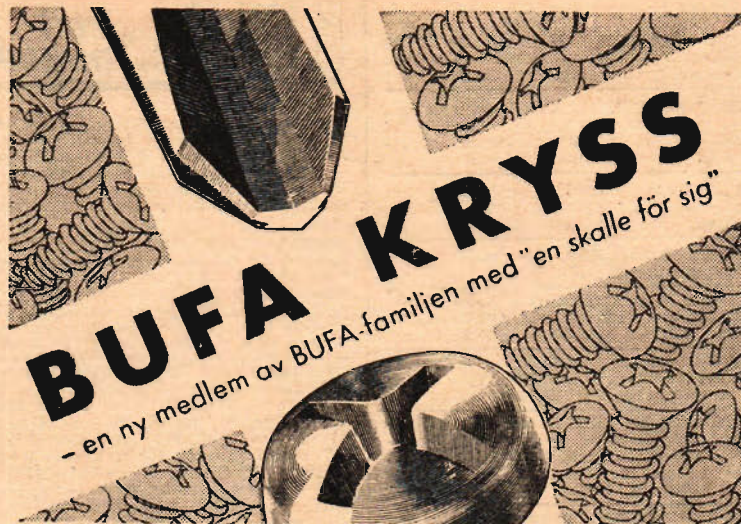
(Forts. från sid. 13.)

har beställt ett antal flygplan för Transport Command, varav 11 äro i tjänst sedan i våras. En civil version, som ska kunna medföra sex bilar, 5 motoreyklar i lastutrymmet och 42 passagerare i stjärnbommen, är under utvecklingsarbete. Man planerar också att byta ut motorerna mot fyra 3 150 hk Bristol Centaurus Mk 373 med direkt bränsleinsprutning.

Bland militära flygplan tilldrog sig experimentflygplanet Fairey "Delta 2" med en Rolls-Royce Avon motor stort intresse. Vid en av starterna utfälldes bromsfallskärmarna, men provflygaren Peter Twiss klarade den kritiska situationen genom att för några ögonblick slå till efterbrännkammaren. Denna fick i övrigt inte användas vid flyguppvis-

(Forts. på sid. 30.)

Sveriges snabbaste

SJÄLVGÅGANDE SKRUV MED KRYSS-SPAR ENLIGT PHILLIPS PATENT

Det beror på skallen...

- att mejselgreppet blir snabbt och säkert
- att mejseln hela tiden arbetar i skruvens centrum
- att risken för skador genom slintande mejslar elimineras
- att monteringstiden reduceras till hälften
- att BUFA KRYSS är en så elegant skruv

Gäller det skruvar

FRÅGA BULTEN

BULTFABRIKS AB • HALLSTAHAMMAR

FAC

är ett slutet system av utvalda standardelement som genom enkel montering kan sammansättas till olika mekaniska konstruktioner.

FAC säljes i två stora förpackningar, FAC X1 och FAC X2 samt i mindre leksakslådor. Samtliga delar i FAC-systemet säljes separat. För den som önskar mer ingående kännedom om FAC rekommenderas FAC-handboken eller vår broschyr. Handboken kostar 5:— kronor och finnes hos de flesta större järnaffärerna men kan även sändas direkt från oss som postförskott.

MARK SYLWAN AB • STOCKHOLM • Hornsgatan 89 • tel: 689222, 689330

HÄSSLEHOLMS STADS TEKNISKA SKOLA

Under statens inspektion.

Nya kurser börjar 10 januari. Statens lån och stipendier. Fackavdelningar för maskin- (inkl. motor-), elektro-, husbyggnads-, väg- och vattenbyggnads- samt värme- och sanitetsteknik. Statskurs för el. installatörer (B-kurs) och vägmästarekurs. A-behörighet under vissa förutsättningar från el. fackavd. högre kurs. Moderna laboratorier. Platsförmedling. Anmälan senast 15 november. Aheropa denna tidning.

Också när Ni löser TFA-Kryss

kan Ni ha god hjälp av

SVENSK TEKNISK ORDBOK

6 000 tekniska ord, termer och uttryck med definitioner, uttals- och tonviktsbeteckningar.

Från Teknik för Alla, Box 3137, Sthlm 3, eller från närmaste bokhandlare rek. mot postförskott Svensk Teknisk Ordbok för 12:75 + porto.

Namn

Adress Postadr.

Till salu:

MOTORCYKELDELAR beg. till de flesta märken. Störst i branschen. Motorfirmas Jap. Olivedaigatan 3, Göteborg. Tel. 12 60 34.

NYA OCH BEGAGN. el. koppl.-ur, el.-mot., dammsug., kameror, först.-app., m. f. el. handb.-maskiner m. m. Electro-Meco, Drottninggatan 73 B, Stockholm.

VERKTYGSLÅDOR (arméns) av helpr. 1 mm stålplåt m. handt. o. klämregl. felfria 8:—/st, 3 st fraktfritt. W. Svensson, Nassebro.

11.000 st NYA RADIORÖR. Se annons i texten. Industriprodukter, Jönköping.

NYA FLYGPL. GENERATORER Asea 600 W, 2 V, max. 40 A endast 60:—/st (h. kost. ca 600:—). Gar. felfria. Autodelar, Skede.

VOLKSWAGENDELAR, tillbeh. 10 % rabatt. Utbytesdelar, verktyg. Adickes, Tjärbloms-gatan 1 A, Göteborg. Tel. 23 94 83.

PÅ 15 MIN. GÖR NI ETT ELEG. EL. VÄGG-UR: Kompl. byggssats m. synkronur, beige-lack, kåpa, vis. o. tinteck. i guld, ledn. etc. end. 26:75. Enbart urv. m. vis. (centr. sek.) 15:—. R. Lindberg, Gilleg. 4, Hägersten.

NYA OCH BEGAGNADE motorcykeldelar till de flesta märken. Motorrenoveringar emottages. Specialite: cylinderborrning, vevlagerrenovering. Thebe Bil & Motor AB, Ruddans-gatan 19, Gävle. Tel. 147 83, 283 90.

KAMEROR, kikare, mikroskop, nr. fickradio, m. m. Synkronurverk fr. 14:—. Kompl. Edixa refli. hög rabatt. Begär nettopris. KEM-Optik, Danderyd.

SKRIVMASK. kont. 85:—. Sv. t. "Bra", p.r. Ång.

HÖGTRYCKSFETTSPRUTA, 400 kg/cm², med bävstång och hydrauliskt munstycke, rymd 500 cc, vikt 1,7 kg. Kr. 28:— franco. Garanti. Returrätt. Återförsäljare antagas. Handels-firman Heva, Håstveda.

MC-BLINKERS i sats om 4 st lyktor, blinkrelä, omkopplare samt monteringsanvisning 21:—. Blinkers 12:—/par exkl. blinkrelä. Bilreflexor Ulo 6:—/par. D:o Me 3:—/st. Cykelbakljus 19:—/dussin. Kompl. cykelbelysningar av bästa kvalitet 14:—. F:a H. Utter, Västnågatan 17, Linköping.

SMÅBILSFOTOGRAFER! Storkopior 6x9 cm 30 öre, 4x6 1/2 cm 25 öre. B. Persson, Östra vägen 16, Åstorp.

GARAGE FÖR MC:N, MOPEDEN OCH CYKELN, regnsk. åt föraren i samma plagg! 1 par 19:50, 1 impr. vävpl. 27:50, av pressen-ningsväv 48:50, 30 % rabatt! Obet. skönhets-fel. Beställ i dag! F:a Reell, Gröndal.

HVA 120 cc, m/46 i delar: Ram + gaffel + styre + skärmar + sadel 20:—, B.-tank 10:—, Lyse fr. o. bak 15:—, Avgasrör + ljudd. 5:—, Signal + kedja 5:—, Förg. 10:—, Svänghjul-magnet 25:—, F:a J. Jonsson, Skansholm.

15 MM LJUDFILMER (lång o. kortfilmer) 1 st gassvets, m. ny, kompl. m. inber. 2 st telef.-växlare, 10 o. 3 abon. Uppl. m. porto. Nils O. Sandberg, Sysseleback, ell. tel. 192 A.

WEBBA 0,8 end. ink. m. 6 tank, 6 prop. o. 5 välv. U-K-plan, ej flygna, sälj. f. 75:—. U. Hjärle, Bruksg. 5, Oskarshamn.

EL-SLIPMASKIN, 2 skivor, 127 V 45:—. Sö-kare n. beg. 25:—. Box 16, Håstveda. Tel. 71.

MATHLESS 350 cc M, nylag. m. mag. o. förg. 175:—. Växell. d:o 50:—. E. Palm, Gunsmark, Anäset.

MOTORER DKW 500 cc, m/38, kompl. 100:—. BSA 500 cc sv. m/34 75:—. Ariel 500 cc tv 75:—. Husqvarna 120 cc, m/49 75:—. Yæxell. BSA, Ariel, Norton 75:—/st. S. Jansson, Box 544, Örskellunga. Tel. 278 eff. kl. 18 403 A.

FORD A, 4-dörr, snygg, bra skick, inr. 400:—. 1 st HD 1200, 1 st 500 110 m. sidovagn, hel el. i delar. A. Strandman, Norreg. 34, Hörby.

DRAGSPEL Hagström 5 r, 3 kör, med Andrew Walters skofa, ny, samt koffert, 350:—. Skriv-maskin Remington 16, 125:—. Svarv Sentra m. transmission, nästan ny 125:—. 35 mm projek-tor Pathé, 2 st spolar 100:—. Filmjud, stum 350—400 m. program, 10 öre/m, 4 st spolar, duk 40:—. Grammofonförstärk. 60:—. Fotogen-elem. Calex varmluft, n. 85:—. El. motor, 220 V, nylindad 45:—. Bilgenerator Chrysler 6 V 45:—. Ivar Andersson, Skolgrat. 9, Linköping.

STATIONÄR MOTOR, 5 hkr, helt renov., i bästa skick. Sigurd Larsson, Västnåberg.

VILLIERS-M, 147 cc, magn., förg., vattenk. 50:—. Generat., nyl. m. relä, 6 V, 25:—. Sökarl. 15:—. S. Andersson, Box 209 A, Strömsålsbruk.

ENASTÄNDE TILLYÄLLER! Starlight mö-belstampa 68:—. Utförs. så långa lagret räcker t. 49 50 G. Samuelson, Danstorp, Blidsberg.

TfA:s Radannonser

Ann.-priset under denna rubrik är netto kr 2:50 per rad (ca 34 typer). Förskottslösd-kontant eller insatt å postgirokont. 15 79 92. Manuskriften måste vara tydliga — maskin-skrivna eller textade. Vi ansvarar icke för otidligt skrivna eller starkt förkortade manus

HOBBYISTER! Aldrig så mycket för så litet. Svarv-borr-slip-smärgel-trä o. metallsåg m. m. i en enda maskin till en bräddel av gängse pris. Ni bygger den lätt efter ritn. o. arbets-beskrivn. dir. fr. konstr. Sändes m. insättande av 5:50 på postgiro 410593 ell. m. postförsk. J. Eriksson, Lindengatan 12 B, Linköping.

UTOMBORDSM. ARCHIMEDES, 2-cyl. + 5 hk, def. 150:—. Blue Flightherm m. bakhjulstj. m/54 75:—. D:o ILO-mot. 150 cc 150:—. Dito fram o. bakhj. kompl. 25:—/st. D:o framgaff. 35:—. D:o tank 15:—. CZ-mot. 125 cc 65:—. Royal Enfield-mot. 125 cc 150:—. BSA-mot. 125 cc 150:—. ILO-mot. 120 cc 75:—. ILO-mot. 58 cc 45:—. Rex-mot. 98 cc, m/39 75:—. D:o ram m. gaff. 25:—. DKW-mot. 98 cc, m/39 75:—. D:o ram m. gaff. 25:—. Mopedm. Fuchs 85:—. D:o ILO 75:—. H-mot. m. 9:—. El. sign., me 10:—. D:o bil 10:—. Sökarl. 25:—. Dimlj. 20:—. TT-dyna 20:—. Mot. effk. + fr. G. Samuelson, Danstorp, Blidsberg.

SANKY, 1-mans motorsåg, m/54, välv., s. med 5 kedj. 850:—. R. Nilsson, Svenarp, Glimåkra.

BILDELAR. Personbilar skrotas. Ford V-8, -46, V-8 -39, Volvo -39, Chev. -37, Box 5, Ång.

INPRINT FÖRST-APP. 150:—. Skivväxl. Garrard 70:—. Skivsp. Luxor 60:—. Färgdupli-cator Rotary Rex 40:—. Mörkrumsl. 127 V, gul, orange, grön 2:—/st, 100 nr TfA 25:—, 50 nr TV 13:—. Box 237, Tobo.

MOTORSTÖYLAR till nettopris. Begär kata-log. Sven H. Nilsson AB, Falkenberg.

FÖRSTORINGSAPP. 24x36 75:—. 6x6 u. obj. 45:—. Spegelflex 140:—. Plåtkamera, 9x12 35:—. Avmask.-ram o. div. filter 20:—. Skålar o. fotopapper 20:—. Skivväxlare 75:—. El. löd-kolv o. blåsampa 25:—. Sv. t. "Foto/56", TfA, Box 3137, Stockholm 3.

STICKMASKIN 6/45 210:—. 5-radigt Dragsp. "Talia" 200:—. Universalinstrument VOC 80:—. Kamera 24x36 40:—. Säg o. hyvelk. 30 cm 25:—. D:o sågkl. 10:—. En låda radlöd. 8:—. D:o exp.-art. 8:—. D:o böcker 8:—. D:o kemis. 8:—. Herrkostym, storl. 54 20:—. D:o storl. 52 20:—. D:o Ulster storl. 54 10:—. D:o s. rock 5:—. Allt i 1:ma skick. Övr. uppl. m. porto. Inbyt. förstöringsapp. o. el.-mot. 0,5—1 kw, Box 15, Ölands Lindby.

200 cc MC-mot. 100:—. Rau o. gaff. 25:—. Tank f. d:o 20:—. Box 336, Bjursås.

RÄKNEMASKIN, handr. 125:—. Box 2, Ång.

SPINNSPÖ UTSÄLLES! Massiva glasföber-spön, 2 del. 5 fot, handtag av plast. Praktiskt rullfäste. Endast 24:75. Begränsat parti. Till-skriv F:a Kell, Box 417, Broby.

MONARPEL/IB i prima skick. HVA 120 cc, ny-lack., nyren. Dual skivväxl. m. skåp. Nyl. mot. 220 V, 4000 r/m, ca 1/2 hk 55:—. El. mot. 6 V 25:—. Ev. byte. Uppl. S. Gustafsson, Nyg. 20, Tidaholm.

IRA MOPED, Cyclemaster t. salu 200:—. Sv. t. "T. A.", Fack 59, Runemo.

HUSQVARNA 125 cc, m/50, gott skick, kör-klar 200:—. Sändaramatörer! Grå krympl. järnraek på kjul. Höjd 150, bredd 50, djup 40 cm. 6 paneler 60:—. Foto m. porto. Wive-son, Eketunga, Halmstad.

BAMBNA 4 Kort., mellan- o. UKY Riktpris 239:— vlt. 234:— mörk. sälj. f. 219:— o. 214:—. Championette reseradio. Riktpris 130:—, pris 115:—. G. Karlsson, Box 5713, Krybo.

HALLICRAFTER S-38, trafikmott., uylöst, 150:—. T. Falk, Kapellv. 12, Uddevalla.

TfA:s RADANNONSER

är 100 % säljande!

och otaliga år de bevis och erkän-nanden som vi erhållit under årens lopp. Om Ni har något att sälja, önskar köpa eller byta anlita då

TfA:s RADANNONSER

— landets mest säljande

SMÅ DIMENSIONER Mi-M3 skrov, mutt-rar, brickor, botrar i plåtsortimentflåda kr. 26:50. Gångtabeller, metall kr. 8:45 + porto. Box 54, Kungsör.

LY. MONARK/ILO, m/39, 98 cc, skatt. o. körkl., verkl. sn. o. välv., slump. f. 90:—. G. Westin, Leffersgatan 2 B, Göteborg. Tel. 21 00 28.

BEG. DEL TILL FORD CONSUL m/55. Vpl. 360219—483 Johansson, 3 plnt., 9 komp. TÅL, Revingeled.

ABG MOPEDM. litet anv. Webra, 1,48 cc, k. 25 min. Luftpist. Pantom, obt. beg., laddas m. 10 skott. Till högstbj. "A. W.", Box 258, Waddö.

MC 125 cc, m/46, "R. G.", Pl. 3301, Tibro.

TRIUMPH DELAR, beg. I. Speed Twin m/47. Motorfirma Pero, Ö. Promenaden 7, Tel. 103 01, Malmö.

ALLA DELAR T. DOUGLAS 350 cc, m/47, BSA 500 cc sv. m/46. R. Husberg, Stånårs-stigen 30, Gamleby.

SKRUVSTYCKEN, 100 mm käkbredd, smidda kr. 43:—. Elslipmaskiner och bormaskiner med upp till 40 % rabatt. Begär broschyr. Handelsfirman Heva, Håstveda.

VOLKSWAGENAGARE! Extra hylla av trä-fiberpl. 30x100 cm. Monteras med ett hand-grepp under instrumentbrädan. Pris kr. 12:50. Gustafsson, Linnégatan 22, Falköping.

RADIOAMATÖRER! Hela lagret av beg. radioapp. o. bilgen. bortslumpas f. 100:—. Be-skr. m. porto. S. Claussön, Hamng. 29, Arlöv.

MODELLJÄRNVAG HO, mont. på bord, 3x1,5 meter. Vidare upplysningar mot svar. Box 19, Hållsta. Tel. E-tuna 571 07.

FLYGMOTOR, luftkyld, 4-cyl, 150 hk, ej körd eft. gr. övers., kompl. Sv. t. "950:—", TfA, Box 3137, Stockholm 3.

FN 350 cc, m/50, m. nyrenov. mot., n. kedj. o. drev, batt. m. m. 475:—. Ev. byte 1-mans. Fotogenkam. obt. beg. 25:—. Puch 125, m/50, ram, sadel, tank, uppsv. ljudd., el-sign. Tank, 98 cc. Pris diskut. Y. Frisk, Rörvik.

BEG. DELAR HVA 175 cc, Stand: Cyl., kolv, förg., baksadel, fotväxl. m. m. 85:—. K. Karl-son, Vaksalagat. 55, Uppsala.

MC-MOT. Royal E. 350 cc topp, m/48 85:—. D:o benslut. 20:—. Mc-hjul, bak 3,25x19 m. gummi 17:—. Framgaffel, Suecia, m/47 13:—. Me-ram, BSA 500 cc 15:—. 3 nr TfA 1943, 4 nr TfA 1944, 19 nr TfA 1945 8:—. Strålkastare me 9:—. B. Larson, Fällingr. 24, Skänninge.

WALKIE-TALKIE, 2 st, 22—25 mes, 4 rör, 1,5 m. batt. 150:—. M. Fredén, Snickare-gatan 3, Smidsvall.

TEL.-APP. b. finat. fok.-lef.-anl. 15:—. Mikrof., bakelit 4:—. F:a G. Karlsson, Svenshögen.

TV MOTTAGARE säljes fullgott skick, ann-törbyggd ELFA byggsats, mahognytanerad apparatåta medfölj. Pris 790:—. Sv. t. Ing. S. O. Anderen, Kungsg. 43, Kungsör, 10774, 10983.

HALDA P. Värkänd skrivmaskin 30:—/mån. A. Jönsson, Halda 2, Svågsta.

KORTVÄGSMOTTAGARE, 80-metersbandet. Kompl. 100:—. El-motor 220 V, 1/2 hk 75:—. S. Lindström, Box 162, Borås.

CHECKPROTEKT, b. 95:—. Box 51, Kungsör.

TRAFIKMOTTAGARE RU155 obt. def. 145:—. Selsynement AGA 35:—. Sändare-mottagare TR 3558, 10 rör 45:—. Antennförlängare 20:—. 150 ex. TfA 25:—. Flygöverl. st. 48 45:—. Larsson, Isabellagatan 13, Borås.

MONARK 500 o. 175 cc, säljes ell. bytes mot bänksvarv ell. förl. Box 250, Håverö.

VILLÄGARE! NI SPAR CA 1.000:— PER ÅR genom att själv bygga upp vår pat.-sökt konstruktion för elda, m. spillolja i oljeeldn. aggregatet. Kompl. ritningar m. utförl. ar-betsbeskr. 16:— mot postförskott. Sänd rek. omg. F:a Bälvärme, Österlångg. 29, Sthlm.

Köpes:

UTOMBORD, köpes helst Penta, Box 86, Ång.

SVRGASTB. beg. 20—30 l. Svar till "D. A.", Postvägen 7, Falkenberg.

INDIAN-MOT. 1200 cc, m/47. Köpes omg. Sven Lundberg, Gönåsvägen 37, Ludvika.

SVARVCHUCK, 4"-6", ny ell. beg. Liten grad-sax f. fotkröf. Kam. Boman i byte 1:ma utom-6-mot. Wihl. Carlsson, Lingr. 1 A, Linköping.

MOTORSÄG, beg. ev. befekt. samt svärd o. kolvor köpas. K. Axelsson, Väststad.

Bytes:

NY BILKLÄDSEL till 7-sitsig Dodge, m/36, bytes mot förslag. Telefon: Stockholm 67 74 73.

Diverse:

MOTORVERKSTÄDER O. MOTORMÄN. När det gäller renovering av Eder motorer kontakta oss. Vi har en hypermod, maskinpark o. specialutbildade arbetare. Vi utföra spec. arb. på såväl bil, mc, moped, båt o. stationära motorer. Svetsn., omfodring av cylindrar, cylinderfinbörning, vev- o. ramlagerrenovering. Välsort. reservd.-lager. DKW utbytesvevaxlar. Spec. avd. för mopedmotorer. Aukt. repr. för BMW o. Fuchs motorer o. Reservdelar. Tel. 22 01 28. Motorfirma B. Andersson, Göteborg H.

BÄTMAGNETER beg., nylindade, likvärd. m. nya. 3 mån. gar., returrätt. Uppl. m. porto. Omländn. av alla slags tändspolar 20:-/st. Nya Radioverkstaden, Kalmar.

CYLINDERBORRN. O. VEVLÄGERRENOVERING emottages. Kort leveranstid. Nya o. beg. motorcykeldelar till de flesta märken alltid i lager. Thebe Bil & Motor AB, Ruddamsgatan 19, Gävle. Tel. 147 83, 283 90.

LÄT HASSE ENGBORG I MÅLILLA renovera Eder motor. Vi utför med mångårig praktik alla slags mc- och mopedmotorarbeten. Fackmässigt. Specialitet: cylinderborrningar, vevlagerrenoveringar och omkransningar. Välsortat reservdelslager. Allt i Lucas. F. a. Hans Engborg, Målilla. Tel. 46 o. 125.

EXTRA INKOMST har 100-tals av våra elever. Vår populära kurs i urmakeri är rikt illustrerad och praktiskt upplagd, så att alla som har intresse skall kunna lära sig reparera ur. Avd. A1, Teknikbladet samt prislistor kostar endast 14:- + Porto. UR * Teknik, Malmö 13.

RITNINGS-BERÄKNINGS- O. KONSTRUKTIONARBETEN utföres. Humant arvode. Ing. K. M. Holm, Högstads.

BORRNING SAMT LAGERRENOVERING av moped o. mc-motorer, omkransning av kedjedrev, bytescylindrar till de flesta 2-takts motorer. Ekblad Cykel & Motor, Västgöteg. 12, Norrköping. Tel. 319 48.

TACK

för att Ni rekommenderar

TEKNIK för ALLA

bland Era kamrater!

Bli TFA-ombud och

Ni får betalt

just för att Ni rekommenderar

TEKNIK för ALLA

Hönvänd Er till exp. Box 3137, Sthlm 3 och begär ombudsvillkor.

Ny UKV-tillsats

Känsligare—Bättre ljud

Ännu mer lättbygd

Vår lilla UKV-tillsats vilken blivit en jättesuccé under mer än 3 år har nu förbättrats ytterligare, och är nu marknadens absolut bästa och mest lättbyggda i denna prisklass. Den kopplas ill radien el. avlyssnas med hörtelefon, fordrar ej batterier el. några som helst tillbehör. Våglängdsområdet är hela 1-15 meter (300-20 mc/s), både AM och FM varför Ni hör bl. a.

Polisen—Flyget—Teletelefoner—

Dubbelprogram och TV-ljudet

Tillsatsen finns i två utföranden. Helt färdigmonterad, provad och trimmad, klar för anslutning med alla tillbehör som ledning, antennmatr. samt en erkänt, verkligt lättläst anvisning.

Endast 33:95

Byggsats med garanterat all material, för EC 92 chassis helt borrat och klat. (Storl. end. 65x55x45 mm) all koppl. matr. samt kontakter och antennmatr. En byggnadsanv. som även hjälper den helt okunnige till rätta medföljer.

Endast 24:95

Ingenjörsfirma **TELEKTRA**

SPANGAVÄGEN 167 • BRÖMMA

Tel. 87 26 26 • Postgiro 25 12 26

□ Komplet t tillsats 33: 95

□ Komplet t byggsats 24: 95

Namn

Adress

Postadr. TFA 20

DET ÄR HÖGSÄSONG I ER HOBBYVERKSTAD

Rekvirera

TfA-ritningar

och bygg!

NYHETER:

2-cylindrig 5,3 cc MODELL-

MOTOR och sjögående

AEROBILMODELL

3. TFA:s miniatyrmotor nr 1. 7,6 cc (5 blad). 8: 50.
6. Den idealiska ritapparaten. Skala 1:2.
8. En etttrig 2-taktsmotor. 0: 25.*
9. TFA:s miniatyrdieselmotor. 2: 15.*
10. TFA:s amatörsvärv. Skala 1:2. 5: 50.
11. TFA:s cykelbåt. (14 blad i hel skala.) 35:— pr sats.*
12. Den idealiska kopieringsapparaten. Skala 1:2 (6 blad). 7: 85.
13. 4-cyl. ängmaskin. Skala 1:2. 2: 1.*
14. Ängpanna för maskiner med effekt av 1/100-1/75 hk. 2: 15.*
15. Hill Standard Cykelbil. Den Svedberg-ska mästerskapsvagnen. 8: 55.
16. Hill-Speed Trampsystem. Revolutionerande nyhet för ovanstående bil. 4: 50.
19. Den fulländade förstöringsapparaten. 11: 40.*
21. Racerbåt som amatörbygge. L. ö. s. 4,45 m, hastighet upp till 35 knop beroende på motorstyrka. Komplet ritnings-sats (9 blad) inkl. licens 22:—.
22. TFA:s MC-bil. Ritnings-sats med fullständig arbetsbeskrivning. 11:—.
23. HÜMLAN — "Bananens" stronga F. modell för 2,5-5 cc motorer. 3: 70.*
25. TFA:s FOLKMOTORBÅT — ritnings-sats med fullständig arbetsbeskrivning. Komplet 8:—.
26. M-loket — Rustan Langes mj-bygge, skala 0 och 10: 5 blad med fullständig arbetsbeskrivning. 12:—.
27. PELTON-TURBIN som amatörbygge. Dim. höjd 18, längd 30 och bredd 17 cm. Ritning i hel skala. 2: 75.*
28. Pedobilen. Lättbyggd och billig cykelbil för 1 person. 4: 25.
29. GODSTAGSLOK som modellbygge i skala 1:45, spårvidd 0. Tanklok med hjulställningen i D1. 2: 50.
30. Fjället. 16 kvm segelbåt av Jac. M. Iversen. Ritnings-sats inkl. licens 30:—.
31. Prärieskonare för nybörjare (lövsägningsarbete). 2: 75.*
32. Prärieskonare (för avancerade modellbyggare). 2: 75.*
33. Postdiligens. vilda västerns välkända ekipage. 2: 75.*
34. Charabang. 2: 75.*
35. Droska med sufflett. 2: 75.*
36. Militärlastbil. 2: 75.*
37. BEE-STING. Dubbeldekat flygplan för linkontroll. 2: 75.*
38. Kombinationsmöbel. 3 blad, arbetsbeskrivning 3: 80
39. BUSTER — avancerad, lättflugen stantmodell i full skala med arbetsbeskrivning. 2: 75.
40. Tefat som linkontrollmodell. 3 blad 4: 75.*
41. 2-cylindrig 5,3 cc modellmotor. 3 blad 4: 75.*
42. Sjögående aerobilmmodell. 3 blad 4: 75.*

De med * märkta ritn. är i full skala.*

Till Teknik för Alla, Box 3137, Sthlm 3.

Sänd mot postförskott + porto.

..... ex. Ritning nr

Namn:

Bostad:

Postadress: TFA 20

Textal

Vi realiserar

ett litet parti av

D-A-motorn

för

MODELLFLYGPLAN, BILAR och BÅTAR

En motor av högsta kvalitet

DATA

Slagvolym	2,5 cm ³	Varvtal:	9500 r/m
Cyl. diam:	14 mm	Höjd:	75 mm
Slaglängd:	16 mm	Bredd:	52 mm
Vikt:	165 g	Längd:	80 mm
Effekt:	0,19 hk		

Motorns huvuddelar är tillverkade av:

Vevhus	}	Speciell
Lagerhus		pressgjuten
Vevstake		aluminium-
Topplock		legering.
Medbringareskiva		

Tidigare pris	Kr. 62:—
Realisationspris	Kr. 43: 50
D-A-propellerna	Kr. 1: 50

Skriv efter gratis D-A-prospekt

Vi har ännu några få flygplan

Junior	Kr. 6:—
Champion	Kr. 10:—
Scout	Kr. 10:—
Skiktade träpropellrar, storlek 8x4, 9x9, 10x5.	
Tidigare	Kr. 4: 25, nu Kr. 2: 50

Amerikanska ritningar:

Ritning nr 352. Består av 4 st. ritningar. Air Force Champ, team racer Klass B. Consolidated P B-2a. Flygande skala-modell. Ehling's National half A PAA. Grzeszczak PAA-Cargo, en friflygande modell för 0,50 cc.

Ritning nr 652 A. 2 st. ritningar.

Fokker Eindecker EL Weltkrieg i UK.

Bouncing Bertie Semiscale UK.

Ritning nr 952. 4 st. ritningar.

Shoestring UK.

Clought Half A Helicopter.

Little Sport FF.

Half Scale Drawing Bilgrin Record Holder.

Ritning nr 1652. 3 st. ritningar.

Cessna L 19.

Perky.

Gorgeous Gertie.

Ritning nr 1152. 2 st. ritningar.

FSF2-Bearcat.

Perfidio.

Ritning nr 1252 A. 2 st. ritningar.

Schulmann Lethal Lucky Stunt.

DelGatto Lightning Half A FF.

Tidigare pris Kr. 3: 50

Realisationspris Kr. 2:—

— 6 ritningar — Kr. 10:—

Elmie Glo-Plug Timer

Elmie Electrical Timer

Elmie Diesel Timer

Elmie Baby Dethermaliser

Sulp Special Diesel Timer

Emdee Timer

Alla realiseras för Kr. 3:— st.

TFA:s HOBBYTJÄNST

Olofsgatan 7

Stockholm 3

ningen på grund av ordet från Ministry of Supply, som med hänsyn till klagomål från innevanarna i Farnborough, inte kunde tillåta ljudknallar. Trots att flygplanet, som i våras erövrade hastighetsrekordet med 1822 km/tim, inte fick demonstrera sina färdigheter ohämmat, visade det utmärkta stig- och vändbarhetsegenskaper. För att förbättra förarens sikt vid körning på marken och vid start och landning kan den långa höga nosen sänkas. Flygplanet måste betraktas som en föregångare till RAF:s nästa jaktflygplan i 2 000 km/tim-klassen.

Om Fairey "Delta" tillhörde utställningens angenämaste upplevelse så in-
nebar den inställda uppvisningen av överljudjaktflygplanet English Electric P. 1 den största besvikelsen. Samma orsak som förra året angavs som skäl för att flygplanet inte visades, nämligen svårigheter med fästsättning av huven.

Hawker Aircraft förevisade tre olika versioner av "Hunter", nämligen F. 4, F. 6 och T. 7, samtliga med Rolls-Royce Avon motorer. Hunter F. 4, vilken är

den typ som levererats till svenska flygvapnet, demonstrerades försedd dels med jaktrobotar av typ Fairey "Fireflash", dels med två 500 l fälltankar. Med denna last utförde flygplanen roll på låg höjd över åskådarna.

En intressant demonstration var Rolls-Royce Ltd:s förevisning av en Hawker "Hunter" med framåt avlänkad reastråle i syfte att förkorta landningssträckan. Så långt man kunde bedöma från åskådarplats utgjorde landningssträckan knappa 1 000 m. Denna typ av reabroms kommer sannolikt att finnas på de stora readrivna passagerarflygplanen inom några år, vilket skulle innebära att landningssträckorna minskas med 50 %. Det är kanske något att ta fasta på, när vi ska avgöra Stockholms storflygplatsfråga och något som kan medverka till att vi får en flygplats på rimligt avstånd från staden.

Av enmotoriga jaktflygplan förevisades Vickers Armstrong "Swift" och N. 113 samt Folland "Gnat". "Swift" F. R. 5 används f. n. i RAF som spaningsflygplan. Den senaste versionen "Swift" Mk 7 flög första gången i april 1956. Den är något större än F. R. 5 och kan sannolikt utrustas med jaktrobotar.

N. 113 är ett attackjaktflygplan avsett för hangarfartygsbaserad och är därför försedd med särskilda anordningar för att förbättra vingarnas lyftkraft i syfte att minska landningshastigheten. Den första prototypen avslutade i april de förberedande landningsproven på hangarfartyget "Ark Royal". Sedan dess har den andra prototypen, som kan medföra en atombomb, flugit.

Folland Aircraft arbetar f. n. på en tåtsig överljudsversion av "Gnat" avsedd som övningsflygplan. Flygplanet har bränsletankar i stället för den ordinarie akanbeväpningen, vilket ger 75 minuters flygtid. Med extra bränsletankar kan flygtiden ökas med ytterligare en timme.

Allvädersjaktflygplanet Gloster "Javelin" utrustat med två Armstrong-Siddeley Sapphire reamotorer är nu i tjänst inom RAF, som därmed fått sitt första deltagande förband. Javelin F (AW) 7, som flög på utställningen, är

(Forts. på sid. 32.)

1 års gratis allriskförsäkring och garanti.

AB Albin Westling, Örebro 1

Grundat 1918

Sänd gratis Er stora fotokatalog.

Name

Adr.

Postadr.

TFA 20

allting klaffar
när Ni cliffar

CLIFF-LIM

båller vad det limmar

Elis Pihlkvist & Co AB, Stockholm C.

FULLRIGGARE

Fullriggare är benämningen på ett fartyg med minst tre master och med rår på alla masterna. Varje mast är försedd med mäs, Fullriggaren "flavets vinthund" är den mest uppskattade modellen för modellbyggaren. Många sådana fartygsmodeller från gångna tider har värderats så högt att de fått pryda museer och kungliga slott och ofta betraktas som rikets klenoder. Den byggsats som här tillhandahålls innehåller arbetsbeskrivning, ritning i full skala, tryckta flak, material för bordläggning, virke till mast m. m. Längd 72 cm

Pris pr byggsats 17:50

HOBBY-FÖRLAGET Avd. R, Borås

Teknik för Allas Eterklubb

— världens största DX-klubb —

Gratis medlemskap och många förmåner

Till Teknik för Allas Eterklubb, Box 3137, Stockholm 3.

Anmäl mig för gratis medlemskap i Teknik för Allas Eterklubb och önskar utan kostnad erhålla medlemskort, som berättigar till rabatt vid inköp av radiomaterial hos vissa firmor, TFAE:s DX-bulletin samt prov på TFAE:s populära rapportkort.

Namn Ålder Bost. Postadr.

Undertecknad, som är medlem i TFAE med signatur önskar komma i åtnjutande av klubbens medlemsservice och beställer härmed:

- st Medlemsnät à 2 kr. porto fritt.
- Rapportkort i flerfärgstryck à 15 öre (+ porto 10 öre för 10 st);
- st Rapportkort med engelsk text.
- st Rapportkort med spansk text.
- st Rapportkort med portugisisk text.
- Diplom för DX-framgångar: (bestyrkt förteckning över erhållna QSL bifogas).
- st Diplom för QSL från 25 olika länder. (OBS! Ej olika stationer). 1:50.
- st Silverdiplom för QSL från 50 olika länder. 1:75.
- st Gulddiplom för QSL från 75 olika länder. 2:—.
- st Fantomantenn 6:50 (+ porto 75 öre.)

- st Kopplingschema Torn E. B. 2:— (+ porto 10 öre).
- Surplusmateriel: (överbliven krigsmateriel som säljs till starkt reducerade priser):
- st Trafikmottagare Torn E. B. 250:—.
- st Hörteltelefon, lågohmig, kan kopplas direkt till radiomottagaren. 7:25 (+ porto 75 öre).
- st Jack, kontakt för t. ex. extra högtalar- och hörteltelefonuttag. 2:— (+ porto 50 öre).

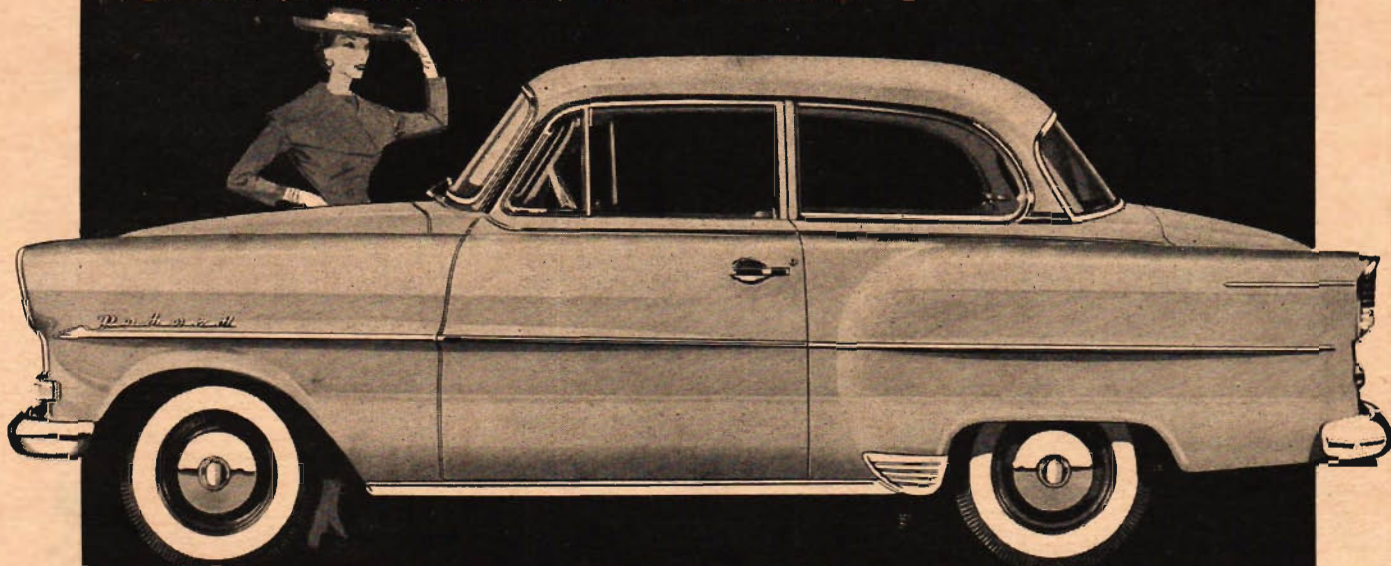
Likvid kr. har insatts på postgirokonto 157992.

Namn:

Bostad:

Postadress: TFA 20
(Skriv tydligt!)

GENERAL MOTORS presenterar

Opel Rekord 1957

OPEL 1957

marknadens mest prisvärda bilserie

Opel Olympia 1957

Aldrig har något bilmärke erbjudit så många överlägsna egenskaper till så förmånliga priser.

Här är några av årets stora nyheter, som bidragit till att göra Opel 1957 ännu vackrare, ännu bekvämare, ännu mer ekonomisk och framförallt ännu säkrare.

OPEL REKORD och OPEL OLYMPIA 1957

NU längre och lägre, fartbetonad kaross, beläktad med Kapitän.

NU: Helt ny front med hypermodern grill, nya strålkastare i de utdragna framkärmarna, nya blinkers samt nya stötfångare.

NU: Jättebagagerummet ökat med ytterligare 10 %. Ingen annan bil i storleksklassen får på långt när ett så stort bagagerum.

NU helsynkroniserad växellåda för smidigare och avsevärt lättare körning. Opel Olympia och Rekord är ensamma i sin prisklass om denna värdefulla finess!

NU: Ytterligare förbättringar i motorkonstruktionen bl. a.: förstärkta vevaxellager och vippor, större utloppsventiler, för-

bättrad förgasare, mjukare och smidigare koppling samt andra väsentliga detaljförbättringar.

NU: Nya utsökta färgkombinationer att välja på, både ifråga om exteriör, inredning, klädsel.

Dessutom dessa stora fördelar:

- Rymlig för hela familjen, godkänd för 5 personer.
- Strålände acceleration tack vare den 52 hk starka, inkörningsfria motorn.
- Hög marschfart under säkerhet och komfort.
- 90 % sikt runtom — vindruta av panoramatype, icke skymmande smala hörnstolpar, jätte stort framdraget bakfönster.

OPEL CARAVAN och OPEL SKÅPVAGN 1957

Samma genomgående förbättringar som på Opel Olympia och Opel Rekord med de modifikationer som betingas av modellernas resp. utformning och utrustning.

OPEL KAPITÄN 1957

ger Er sammanlagt dessa fördelar framför andra vagnar i prisklassen:

- mer styrka och mjukare, tystare gång genom den 6-cyl., 82 hk inkörningsfria toppventilmotorn.
- större rymlighet genom större invändig total längd och bredd.
- lättare, smidigare körning genom helsynkroniserad växellåda.

Ny inredning och klädsel samt nya färger. Exteriören på förra årets succémodell är i stort sett oförändrad. Samma viktiga motorförbättringar som på Opel Rekord.

Den förbättrade förgasaren innebär för Kapitän med sin höga maxhastighet en ännu gynnsammare bränsletillförsel.

I övrigt ett flertal detaljförbättringar som ytterligare höjer kvaliteten och livslängden på denna oerhört populära GM-vagn.

Se och provkör själv Opel 1957, som nu demonstreras hos samtliga auktoriserade Opel-återförsäljare.

GENERAL MOTORS NORDISKA A.B. STOCKHOLM

OMEGA

miniaturradio
med
TRANSISTORER

Låt Er pojke få sin egen radioapparat — OMEGA transistorradio för mellanvägsbandet. Avlyssnas med hörlurar, stör inte omgivningen. Stor livslängd på batteriet tack vare minimal strömförbrukning. OMEGA består av:

Transistorapparat

Hörlur med 2 banankontakter
12 m. silkeslindad antenn med
banankontakt och 6 isolatorer.

Riktpris 37:50

AB CHAMPION RADIO

Polhemsgatan 38, Stockholm. Tel. 51 65 72
Södra vägen 69, Göteborg. Tel. 20 03 25
Isak Slaktaregatan 9, Malmö. Tel. 97 67 25

QSL-jakten

Till QSL-jakten, TFAE, Box 3137, Sthlm 3.
Insänder härmed följande rapportkort för deltagande i QSL-jakten:

..... st. å 3 poäng, st. å 2 poäng,
..... st. å 1 poäng (Månadsetapp: (Sept.)
Har tidigare insänt st. rapporter för
septemberetappen.
Medlemssignatur Alder
Namn
Bostad
Postadress

försedd med fyra 30 mm akan, men kommande versioner avses utrustas med jaktrobotar. Flygplanet stiger till 12 000 m på hälften så kort tid som Gloster "Meteor".

Marinens allväderjaktflygplan de Havilland 110, som så småningom ska ersätta "Sea Venom", tillverkas f. n., men är ännu icke i förbandstjänst. Landningsprov på hangarfartyget "Ark Royal" avslutades i våras.

Av Englands V-bombare är nu Vickers Armstrong "Valiant" och A. V. Roe "Vulcan" i tjänst på förband. "Valiant", som nu finns vid fyra squadrons i Bomber Command, förevisades för första gången försedd med två de Havilland Super Sprite starttrakter. Startsträckan förkortades härigenom avsevärt och möjliggör flygplanets användning från små flygfält. Flygplanet är också utrustat för tankning i luften. Enligt en officiell uppgift ska "Valiant" fälla den första brittiska vätebomben i Stilla havet nästa år.

English Electric visade den senaste versionen av "Canberra" Mk P. R. 9. Den är avsedd för fotospaning på stora avstånd och på extremt höga höjder. I förhållande till tidigare versioner har denna typ större vingarea och även kraftigare Rolls-Royce Avon reamotorer med efterbrännkammare. Härigenom anses flygplanet kunna operera på höjder där det ej kan nås av dagens jaktflygplan.

De helikoptrar som deltog i flyguppvisningen var inga nyheter. Intressant var dock bl. a. att se Fairey Aviations Ultra-light Helicopter-prototyp, som är Englands första helikopter med reardrift. Den är i första hand avsedd som militärt eldledningsflygplan, men man planerar även en civil version. Den kan landa och transporteras på en 3-tons lastbil.

Fairey Aviation utställde dessutom en modell av sin "Rotodyne", som väntas eliminera nuvarande helikoptrars stora svagheter — låg hastighet och oförmåga att flyga i dåligt väder. "Rotodyne" har förutom en fyrbladig readriven rotor även en vanlig flygplanvinge. I planflykt svarar vingen för 85 % av lyftkraft.

flygande SPITFIRE

S 31

5:75

□ Lättbyggd modell med alla delar färdiga i balsa. Färdigputsad välvd vinge, hjul, plastpropeller, g-motor, dekals. Camouflagefärgad. Steg-för-stegrituinen gör att hopsättningen går som en dans. Spv. 45 cm.

- Luscombe Sedan, sportplan 5:75
- Rascal 18, sportplan 5:75
- Navion, racerplan 5:75
- Arrowjet, även som reoplan 5:75
- Piper Vagabond, sportplan 5:75
- Stinson Sentinel, sportplan 5:75
- Messerschmitt 109, jaktplan 5:75
- ÖRN-cement, tub 0:85
- KATALOG, gratis

De finns i Er affär. Annars direkt från generalagenten för TOP FLITE:

TfA 20

SIGURD ISACSON

Lidingö 5

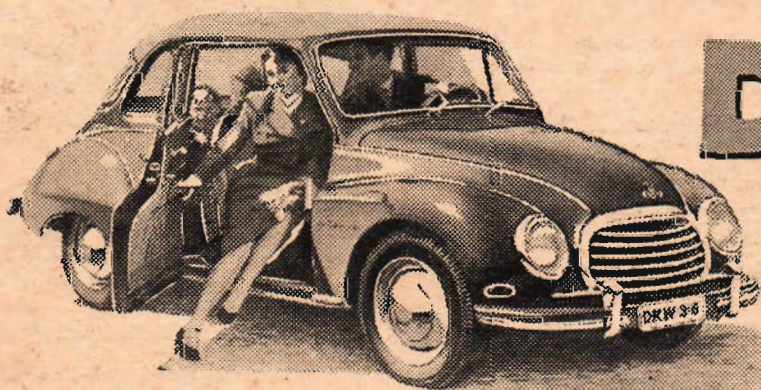
FLYGVAPNETS SURPLUS RADORÖR

11.000 st. nya radiorör såväl sändar- som mottagarrör utförsäljes av oss i följande slumpsatser:

100 st. varav 50 st. olika kr. 115:—
50 " " 25 " " " 65:—

INDUSTRIPRODUKTER JÖNKÖPING

- Kom så åker vi...

DKW

3=6

— Tänk att ungarna prompt ska väcka en på söndagsmorrn!

Men vad gör det? Kom så åker vi, säger jag! — En dag med familjen och en Deka därtill det är honung för vardagsnerven. — Kom så åker vi DKW!

Generalagent

NORDISK Autoimport

återförsäljare i hela landet

Den nya stora Märklinskatalogen i färg ger med sitt rika sortiment ytterligare bevis för att Märklin är världsmärket. Den finns nu att köpa i alla Märklinaffärer och kostar 0:75.

Växla in på en rolig hobby

— växla in på MÄRKLIN modelltåg

"Världens förnämsta hobby", anser många om modelltåg — och världens förnämsta modelltåg, säger modellrallaren om Märklin.

En modelljärnväg skall vara i många år, gärna från generation till generation. Tjusningen ligger just i att kunna bygga till och förnya anläggningen utan att behöva reparera eller rent av kassera den ursprungliga detaljen.

Välj därför fabrikat med omsorg — välj det fabrikat som sedan 50 år dominerar världsmarknaden tack vare sin kvalitet — välj MÄRKLIN.

MÄRKLIN

— världsmärket i modelltåg

Läkerol

Välgörande • Välsmakande • Världsberömd

Gör Er FOTO-HOBBY lönande

Bliv FOTO-OMBUD för

NORRLÄNSKA FOTOCENTRALEN och Ni kan på fritid tjäna "en extra slant" samtidigt som Ni genom bättre inköp förbilligar Er egen FOTOHOBBY med 20-25 %.

Från vår rikt illustrerade Fotokatalog (184 sid.) kan Ni välja bland produkter av marknadens absoluta toppmärken såsom: Zeiss Ikon, Agfa, Voigtlander, Kodak, Rollei, Leitz, Gevaert, Ilford, Leonar och Adox m. fl. kameror, film, papper, kemikalier, förstöringsapparater. Ni kan köpa det allra mesta i fotobranschen från oss: filmkameror, projektorer, album, ramar m. m. Dessutom står vårt moderna fotolaboratorium till Er tjänst för framkallning, kopiering, förstoring och reproduktioner.

SAMORDNA EDRA FOTOGRAFISKA INKÖP.

GÖR "EKONOMI-KÖP" HOS OSS.

NORRLÄNSKA FOTOCENTRALEN, UMEÅ

Var god sänd mig försäljnings- och ombudsvillkor

Namn

Bostad

Adress TFA 20 -56

SKRIV I DAG!

SKRIV NU!

TEKNIKERSKOLAN SALA

anordnar 5 o. 10 mån kurser för Radio- och televisionstekn., Elektrotekn. (C-o B-beh.) Byggnadstekn. och Verkstadstekn. 5 mån nybörjarkurser för Elektriska montörer Statlig studiehjälp Rumsförmedling - Begär prospekt

ten och den självroterande rotorn för 15 %. Med två turbo-propellermotorer av typ Napier Eland kommer marschhastigheten att vara c:a 250 km/tim. "Rotodyne" kommer att kunna medföra 44 passagerare. De två första prototyperna närmar sig nu snart sin fullbordan och "Rotodyne" beräknas flyga redan i år.

I fråga om motorer är den mest anmärkningsvärda iakttagelsen det intresse, som från de civila flygbolagen ägnas reamotorerna. Då det gäller att tillgodose de önskemål, som nu uppkommit att förse planerade passagerarflygplan med reamotorer har den engelska flygindustrin ett gott utgångsläge och man hoppas att den tidigare amerikanska dominansen på den civila marknaden ska bli mindre. I flygande provbänkar demonstrerades turbopropeller-motorerna Bristol "Orion", som kan börja säljas för kommersiellt bruk i slutet av året, samt Rolls-Royce Tyne. De för militärt ändamål använda reamotorerna har visat sig oekonomiska för civilt bruk, då de i allmänhet är tunga och har hög specifik bränsleförbrukning. Rolls-Royce Avon, som används bl. a. i "Hunter" och "Cannberra" har därför modifierats för installation bl. a. i de Havilland "Comet". Stort intresse tilldrog sig Rolls-Royce "Conway" by-pass aggregat. Motorn har bl. a. beställts för Douglas DC-8 och för Lufthansas Boeing 707.

För passagerarna i trafikflygplan, som flyger på höga höjder med lufttryckskabiner, fanns syrgasutrustningar som automatiskt föll ned från platser ovanför stolarna i händelse av fel på lufttryckssystemet.

BYGG SJÄLV

Er TV- apparat

med

ELFA

TV-

BYGGSATS

Ledande
inköps-
källa i
branschen

ELFA KATALOGEN ÄR KLAR

inköpskällan för alla radio- och televisionintresserade. Den tillgodoser behovet av alla detaljer inom branschen.

ELFA Radio & Television AB

Hölländargatan 9 A, Box 3077, Stockholm 3

Härmed beställes en katalog att sändas mot postförskott kr. 2:50, i frimärken bifogas kr. 2:10, å postgirokonton 25 12 15 insättes kr. 2:10 (Stryk det ej tillämpliga).

Namn

Bostad

Postadress TFA

Engelska Ford bygger ut

Det engelska Ford-bolaget är nu mitt uppe i det väldiga utbyggnadsprogram som Henry Ford II tillkännagav i början av året.

I detta program, som omfattar 65 milj. pund under fem år, ingår bl. a. uppförandet av ett nytt gjuteri, som kommer att täcka en yta av nära 30 000 kvm. En fjärdedel av arbetet har nu gjorts, och man beräknar att hela projektet ska bli färdigt nästa vår.

I Aveley, Essex, ca 15 km öster om Dagenham är en ny stor reservdelsbyggnad med en golvyta av mer än 45 000 kvm under uppförande. Denna nya byggnad kommer att utgöra huvudnederlaget för reservdelsförsäljningen. Genom tillkomsten härav kommer den effektiva golvytan i huvudfabriken i Dagenham att ökas betydligt och kunna tagas i anspråk för produktionsändamål.

Vi kan köra . . .

(Forts. fr. sid. 8)

de senare åren körts med stor framgång på kontinentens TT-banor.

Figursydd fartkaross

Avgörande för utformningen av strömlinjekarossen är körställningen. Ur säkerhetssynpunkt valde man hos NSU för de båda största maskinerna, 350- och 500-kubikarna, en ram som medger en för TT-körning normal förarställning. I motsats till NSU:s tidigare världsrekordmaskiner länade man emellertid ingen öppning för förarens huvud och rygg utan ekipaget byggdes in i en helt sluten kaross. Vindtunnelprov visade också att den aerodynamiska utformningen därigenom blivit betydligt gynnsammare med en motståndskoefficient av endast 0,16. Genom att man valt den tämligen konventionella körställningen samt på grund av det stora utrymmet som upptas av motorn blir höjden för hela maskinen dock ganska avsevärd och därmed också frontytan betydligt större än om man placerat föraren sittande i en bakåtlutad ställning mitt i ramen framför motorn. Baumix-karossen som är avsedd för de mindre motorerna upp till 250 cc har 65 procent mindre frontyta än Delphin-maskinen genom att föraren sitter lågt och i en bakåtlutad

Reserverad tid pr kväll kan göra Er till ingenjör på 3-5 år

2000 ingenjörer har utbildats vid NKI

Ni som har intresse och anlag för teknik kan utbilda Er till ingenjör på fritid. NKI har Nordens största kursprogram och är ledande i fråga om teknisk utbildning per korrespondens. Ni har 16 olika ingenjörslinjer att välja på vid NKI men kan börja med en grundkurs för ingenjörsutbildning, om Ni ej önskar specialisera Er förrän längre fram.

Hur lång tid tar en ingenjörskurs vid NKI?

En fullständig kurs, som börjar i anslutning till folkskolan, kan genomgås på ca 5 år. Har Ni student- eller realexamen går det fortare. NKI-studierna underlättas genom individuell studieplanering och en frikurs i studieteknik.

Hur stor lön får NKI-ingenjörerna?

Vid en undersökning, som verkställdes av en utomstående statistiker, har det visat sig att NKI-ingenjörerna fått utomordentligt fina placeringar i produktionen. Ni får del av utredningen, om Ni sänder in frikupongen, och kan själv läsa om den placering och de löner som NKI-ingenjörerna har.

Är Ni tveksam om Era förutsättningar

för tekniska studier får Ni genomgå ett anlägsprov, som utföres hemma och insändes till NKI för bedömning. Provet är kostnadsfritt för blivande NKI-elever.

Ritare, verkmästare, förmän, montörer, mekaniker och andra tekniker i 10.000-tal har samtidigt fått sin utbildning vid NKI.

NKI:s ingenjörskurser är de första i sitt slag, som avslutas med examen.

NKI:s ingenjörsexamen kontrolleras av examensvärdnaden, tillkallade från industrin och den statliga undervisningen. Examen, som är frivillig, föregås av en preparandkurs.

Utan examen får ingenjörseleven vanligt kunskapsbetyg, med godkänd examen dessutom examensbetyg, diplom och rätt att bära NKI-skolans examensring.

Godkänd examinand vinner utan ansökan medlemskap i NKI-ingenjörernas förening — en fristående och livaktig organisation till medlemmarnas gagn.

De flesta ingenjörselever vid NKI avancerar redan under studietiden. Det betalar sig därför att börja en ingenjörskurs utan dröjsmål. Klipp och sänd in kupongen redan i dag!

Ingenjörsutbildning på 16 linjer

INDUSTRI OCH TEKNIK

A 1 Ingenjörsutbildning per korrespondens för 16 olika linjer	B 20 Arbetsledning
A 2 Tekniska gymnasiekurser	B 40 Maskinteknik
A 3 Arbetsledarkurser med psykologi	B 60 Verkstadsteknik
A 4 Verkmästarekurser för olika fack	B 90 Valsverksteknik
A 5 Färmanskurser för olika fack	C 1 Gjuteriteknik
A 6 Ritarekurser	C 20 Motor teknik
A 70 Matematik för förmän — verkmästare — ingenjörer	C 40 Bilt teknik
B 2 Allmän yrkesmatematik	C 60 Flygteknik
B 3 Namografi	D 1 Värme och sanitet
B 4 Raknesticks användning	D 20 Elektroteknik
B 5 Differential- och integralkalkyl	D 40 Radioteknik
	D 49 Televisiontechnik
	D 60 Byggnadsteknik
	E 1 Våg- och vattenbyggnadsteknik
	E 20 Kemi och kemisk teknologi
	E 60 Plastteknik
	F 1 Textilteknik
	F 20 Trä-, cellulosa- och pappersteknik
	F 40 Offert och försäljning
	F 50 Produktion och personal

HANDEL, KONTOR OCH SJÖFART

G 1 Fullständig handelskola per korrespondens	Fullständiga kurser m. lab.materiel för studentexamen på
G 3 Handelsgymnasiekurser till privatistexamen	V 1 Reallinjen tillvalskomb. I—7
G 4 Merkantill sjöfart	V 2 Latlinjen tillvalskomb. I—7
G 5 Färdtagsekonomi	V 3 Nyspråkliga linjen många tillvalskombinationer
G 7 Industrikeramisk kurs	V 4 Specialkurser för studentexamen i enskilda ämnen
G 10 Stenografi	V 29 Nya studentkurser
G 55 Maskinskrivning (med hemlön av skrivmaskin)	Realexamenskurser
G 60 Baktöring och kalkyl	V 30 Fullständig kurs för realexamen (med lab.materiel)
G 61 Grundkurs i baktöring	V 31 Fullständig kurs för handelsrealexamen (med lab.materiel)
H 1 Kurser i handelslära	
H 4 Bankärför	
H 10 Handelsrätt	
H 20 Kurser i kontorsorganisation	
H 30 Handelskorrespondens	
Svensk, engelsk, fransk, tysk, spanskt	
H 60 Kurser i försäljning	

REALKOLA OCH GYMNASIUM

INTRÄDESKURSER

M 1 Seminarier	
M 6 Självbetskolor	
M 14 Polisakolor	
M 15 Brandskolor	
M 17 Sociala instituten	
M 18 Skogsskolor	
M 19 Andra utbildningsanstalter	

SOCIALA STUDIER

K 1 Kurser i socialpolitik och kommunalkunskap m.m. för bl.a.	
O 25 Assistent i socialvården	
O 26 Kommunalkamrater m.fl.	
O 30 Ungdomsledarkurser	
O 40 Pålmannakurser	

TECKNING OCH NYTTOKONST

R 1 Allmän teckning	
R 9 Möblersteknik	
R 10 Reklamkonst	
R 20 Modeteckning	
R 30 Möbler, bostad och inredning	
R 40 Teckningskonst	
R 50 Gulds- och silversmideskonst	
R 60 Keramik och glasnost	

FRIKUPONG

Ni får pasta kupongen till NKI-skolan och skicka den till NKI-skolan, Stockholm 12, Eriksgatan 33.

TILL NKI-SKOLAN

Sänd mig utan kostnad NKI-skolans nya kursprogram och studiebeskrivning för kursen nr _____ (Skriv här utan för teckningen kursen eller ämnet har i förteckningen.)

Önskar Ni uppgifter om något som ej finns i förteckningen — skriv det i rutan här nedan.

Jag önskar särskilt uppgifter om _____

Anteckna mig även som gratisprövmärant för ett år på tidskriften "PåFritt"

(Namn) _____

(Bostad) _____

(Postadress) _____

TEA 20

**bäst
för bilen
CALTEX
service**

ställning. Eftersom luftmotståndet för "vilstolskarossen" också är väsentligt mycket lägre än för Delphin-karossen är det teoretiskt möjligt att betydligt överträffa de nu gällande hastighetsrekorden i de större klasserna.

Säkerheten främst även i rekordfart

Förutom de rent tekniska grundförutsättningarna — tillräcklig motoreffekt och bästa möjliga strömlinjeform — måste rekordmaskinerna uppfylla en rad andra högt ställda krav, vilka gör det möjligt att dessa fartvidunder kan framföras med betryggande säkerhet. Varje konstruktionsdetalj underkastas noggranna och långvariga testningar i provbänkar i syfte att utröna ev. svagheter som kan betyda katastrof i hastigheter på 300 km/tim. Detta gäller speciellt ram, fjädring och däck. Med de hastigheter hjulen roterar kan minsta

obalans resultera i att däckets krängs av. Endast det bästa är gott nog såväl i fråga om material som utförande i varje detalj.

Det som i sista hand är avgörande för körsäkerheten är den rätta avvägningen av de luftkrafter som påverkar maskinen samt belastningen. Det är framför allt viktigt att maskiner av denna typ har perfekt kursstabilitet. NSU-maskinernas utomordentliga köregenskaper är resultatet av långvariga vindtunnelexperiment samt noggranna mätningar och provkörningar.

Trots att ett rekordförsök som detta planerats med en noggrannhet som mänskligt att döma inte lämnade någon-ting åt slumpen, så är det ändå alltid förenat med risker, därför att man här — liksom när det gäller andra rekord — tränger in på ett av tekniken ännu så länge mindre utforskat område.

Rekordmaskinerna i tabellform

	Baum II					Delphin III	
Motor	50 cc 4-takt kompr.	50 cc 2-takt kompr.	100 cc 4-takt kompr.	125 cc 4-takt kompr.	250 cc 4-takt kompr.	350 cc 4-takt kompr.	500 cc 4-takt kompr.
Cylinderdiam.	42 mm	40 mm	56 mm	58 mm	55,9 mm	56 mm	63 mm
Slaglängd	36 mm	39 mm	40,5 mm	47,3 mm	50,8 mm	70,5 mm	80 mm
Antal cyl.	1	1	1	1	2	2	2
Effekt	12 hk	10 hk	15,5 hk	20 hk	42 hk	73 hk	110 hk
V/min.	16 000	11 000	11 000	11 000	11 000	8 500	8 000
Tändning	Batteri	Batteri	Batteri	Batteri	Batteri	Magnet	Magnet
Bränsle	Methanol	Methanol	80 okt.	80 okt.	80 okt.	Methanol	Methanol
Kylning	Vatten	Luft	Luft	Luft	Luft	Luft	Luft
Antal växlar	4	4	6	6	6	4	4
Längd	380 cm	380 cm	380 cm	380 cm	380 cm	370 cm	370 cm
Höjd	82 cm	82 cm	82 cm	82 cm	82 cm	110 cm	110 cm
Bredd	77 cm	77 cm	77 cm	77 cm	77 cm	64 cm	64 cm
Hjulbas	180 cm	180 cm	180 cm	180 cm	180 cm	160 cm	160 cm
Däck, fram	2,50—16	2,50—16	2,50—16	2,50—16	2,50—16	3,25—18	3,25—18
Däck, bak	2,50—16	2,50—16	2,50—16	2,50—16	3,00—16	3,50—20	3,50—20
Vikt	132 kg	127 kg	110 kg	140 kg	150 kg	262 kg	265 kg

Wolf Cub BILPOLERSATS Nr 104

Ni tjänar in kostnaden på ett fåtal poleringar. Dessutom kan Ni med extra tillbehör använda den elektriska bormaskinen för borrar, slipning, signing, svarvning, fräsning, hyvling, putsning, borstning, gravering och mycket annat.

Riktpris komplett kr. 166:—

Wolf Cub Bilpolersats nr 104 består av elektrisk bormaskin, vinkelväxel, gummirondell, lammullshätta, slippapper samt extra stödhandtag. Allt förpackat i lackerad plåtlåda av behändigt format.

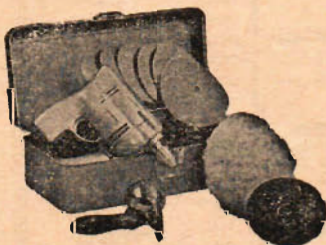
* Vinkelväxeln reducerar bormaskinens hastighet till hälften. Varvtalet blir härigenom lämpligt för polering.

Närmare upplysningar genom järn- och maskinföretag. Begär specialprospekt!

LINDAHL & NERMARK AB · AB ENTERPRISE · AB V LÖWENER
Alingsås Stockholm · Göteborg Stockholm
Malmö

Använd
istället

**Wolf
Cub**

REKVIRERA NU!

TFA-HANDBOK Nr:

1. Räknesticken och dess användning. Av T. Porsander 2: —, 12 uppl.
2. Elektriska ackumulatorer. Konstruktion — Skötsel — Laddning. Av T. Porsander 3: 75, 5 uppl.
3. Ömlindning och beräkning av småmotorer. Av T. Porsander 3: 75, 9 uppl.
4. Modellbåten. Av Jac M. Iversen, 2: —.
5. Alla matematiska formler — en populär matematikhandbok 4: 75, 5 uppl.
6. Svarvboken. Av T. Porsander 2: 50, 4 uppl.
7. Maskinritning. Av R. Tegström, 3: —, 3 uppl.
8. Modelljärnvägen. Del I o. II. Av C. E. Nordstrand, 4: 90, 4 uppl.
9. Genyggar till snabbräkning. Av J. Almqvist. En oundgänglig hjälpreda vid det praktiska räknearbetet. 3: 50, 3 uppl.
10. Att laborera hemma. Del I. Laborationshandledning med 150 kemiska försök. Av I. Bolin och B. Gustaver, 3: 75, 2 uppl.
11. Motorbåten. Av R. Kock. Öundgänglig för alla nuvarande och blivande motorbåtsägare. 4: 50.
12. Att laborera hemma. Del II. 114 försök i organisk och fysiologisk kemi. Av I. Bolin och B. Gustaver, 3: 75.
13. Mopedboken. Av red. Jan Jangö. En bok för alla som har eller tänker köpa moped. 3: 75. Helt omarb. 3 uppl.
14. Dyk. Råd o. anvisningar i undervattenssimning, undervattensfotografering och undervattensfiske för amatördykare av Gunnar Nordanfors. 4: 75.

Från **TEKNIK** för **ALLA**, Box 8137, Stockholm 3
eller från närmaste bokhandel rekvideras mot postförskott (varvid porto tillkommer):
TFA-handbok nr 1 ex; 2 ex; 3 ex; 4 ex; 5 ex; 6 ex; 7 ex; 8 ex; 9 ex; 10 ex;
II ex; 12—13 ex; 14 ex; 15 ex; 16 ex; 17 ex; 18 ex; 20 ex.

Namn:
Adress:
Postadress:

Låter Er radio så här?

Ni märker det inte själv, men Er gamla radio börjar faktiskt lida av ålderskrämpor. Ni kanske får in de stationer Ni vill, men hur är det med ljudet? Gör det enkla experimentet att gå in i Er radioaffär och lyssna på årets Skantic med det nya ljudet! Då först kommer Ni verkligen inse, att det är dags att byta Er gamla apparat —

byt ut den mot en SKANTIC

— radion med det nya ljudet

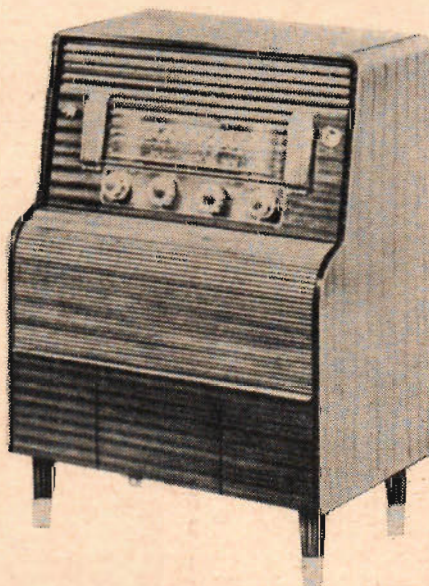
S 1492 ULLA

LV, MV, 2 KV-band + FM —
12 rörfunktioner — Fininställning på KV-band 1 — Separata bas- och diskantkontroller — Anslutning med omkopplare för extra högtalare — Höglanspolerad mahogny.

Normalpris/riktpreis: **590:—**
exkl. skivv.

I alla ledande
radioaffärer

Kommer vi att bo så?

(Forts. fr. sid. 5.)

Elektronutrustningen i huset, som kan antas bli ganska omfattande, kontrolleras med hjälp av en kortvågssändare med tryckknappar. I badrummet behöver man inte längre bekymra sig om handdukarna är rena eller inte, där torkaret gör sig självt rent med olika reningsmedel, som automatiskt börjar verka, sedan man badat. Sängarna saknar filtar, täcken och lakan. Det enda som finns är ett överkast av nylon, som värms upp till önskad temperatur av värmeaggregat inbyggda i sängbotten.

Köket är naturligtvis mycket noga planerat med tanke på att husmor ska kunna arbeta så rationellt som möjligt. All tänkbar automatik är införd där. Vattenkranen och vattnets temperatur manövrerar man således med en fotpedal, så man har bägge händerna fria för arbetet. Själva matlagningen är kvickt undanstökad med hjälp av en massa färdiglagade produkter och serveringen är heller inte något större problem. Ett litet "specialkök" på hjul innehåller allting, som behövs för att servera ett fullständigt mål var som helst i det dörrlösa huset, som också givetvis saknar besvärliga trösklar.

200 km/tim med ...

(Forts. fr. sid. 9.)

som skiljer Saab Sonett från Saab 93. Motorn är densamma som 93-ans, fast upptrimmad från 38 till 57,5 hk och försedd med dubbla förgasare. Även i övrigt är sportbilen helt uppbyggd av Saab 93 standarddelar.

Sonett kom till närmast som ett fritidsarbete vid Trollhättefabriken, där utprovningsschefen, ingenjör Rolf Melde, samlat en grupp entusiastiska ingenjörer omkring sig, vilka huvudsakligen utanför den ordinarie arbetstiden hos Saab konstruerade och byggde experimentbilen.

Galosch för 50 kr

(Forts. från sid. 7.)

pass i vinter. Nu står nämligen en ny och ännu bättre båt på byggnadsprogrammet.

Finessen med den här konstruktionen är egentligen dess enkelhet. Den första entusiasmens glöd brukar lätt falna inför kontakten med svårare problem, men pojkarna gick från början in för att göra båten så enkel, att de helt enkelt inte skulle kunna misslyckas.

Galoschen är av egen konstruktion, men idén till utformningen fick de ur ett samlingsverk om Nordens båttyper. Den modell, som mest tilltalade de unga konstruktörerna skulle emellertid ha blivit alltför otymplig för deras resurser, inte minst med tanke på den motor, som fanns tillgänglig. Ritningens mått tog man emellertid inte så allvarligt på, utan nöjde sig med att kopiera proportionerna i förminskad skala och förenkla typen så långt som möjligt. 1×2 meter skulle båten hålla och efter en gemensam pro-

(Forts. på sid. 41.)

Ni behöver inte gå
i körskola!

Tag körkort på fritid!

Ny effektiv expertkurs sparar
100-tals kronor åt Er.

Ni behöver inte gå igenom körskola för att få körkort. Se 30 o. 31 §§ i vägtrafikförordningen! Vår helt nya korrespondenskurs i körkortsteori med allt Ni måste veta om trafikförordningarna och bilens och motorcykelns konstruktion och verkningssätt inbesparar dyra skolavgifter och tid. Ni kan läsa när det passar Er. Låt någon god vän ge Er körvana och Ni sparar 100-tals kronor! Uppgifter betr. övningskörning medföljer. Hela kursen med frågoformulär 12 brev i färg (ca 370 frågor), som granskas och rättas av experter, kostar endast Kr 29:— . Samtliga frågor som kan förekomma vid teoriprovet, finns med, även de nya som kommit till efter den 1 juli.

Sänd in
kupongen
i dag!

Bilteori

Box 6041,
Stockholm 6

Sänd mig omgående mot post-
förskott Kr 29:— + porto
Er kurs i bilteori.

Namn

Adress

Postadress

TfA 20

Ni har all anledning att prenumerera

TfA UTSÅLD är rapporten som kom-
mer allt oftare från tidningsaffärerna,
och ändå trycks Teknik för Alla i större
och större upplaga.

**Det är säkrast att prenumerera.
Det är bekvämast och billigast
att prenumerera.**

Prenumerera nu!

Undertecknad prenumererar på
TEKNIK för ALLA att sändas
mot postförskott

fr. o. m.

☐ Helt 16:50 ☐ Halvt 9:—
(sätt X i ruta för önskat
alternativ).

Namn:

Adress:

Postadr.:

TfA 20-56 VAR GOD TEXTA!

Frankeras
ej. TfA
betalar
portot

Teknik för Alla

Box 3137

STOCKHOLM 3

Lösen

Svarsförsändelse
Tillstånd nr 237
Stockholm 3

EN NY SÄNDNING

direktimporterade

U.S.A.

airforce

FLYGOVERALLS

Av fodrat mörkbrunt get-
skinn med pälskrage.
Dessa skinnoveralls,
som är splitternya
och har i framställ-
ning kostat ameri-
kanska flyget
över 750:- st.

— utförsäljes
nu av oss för
endast ...

198:-
kontant

Avbetaln. 210:— kr.
med 85:— kr. vid lev.
rest. 25:— kr. i mån.

Nya direktinköp från U. S. Air-
force har gjort att vi kan upprepa
förra årets sensation — att för endast
198:— kr erbjuda Eder splitternya
flygoveralls, tillverkade av det finaste
getsinn som står att uppdriva — i
ett utförande och en kvalitet, där kost-
nader ej spelat någon roll. Overallen
är försedd med långa kraftiga blix-
lås varför Ni med lätthet tager den av
och på. Ett plagg som håller i årtal.

Ett enastående tillfälle för alla,
som behöver ett verkligt varmt och
skönt kvalitetsplagg t. ex. kranskö-
tare, fryshuspersonal, MC- och moped-
förare, vaktpersonal, traktorförare, jä-
gare, fiskare m. fl.

**Amerikanska
armékängor**

av kraftigt gummi,
invändigt vävbelagda
28 cm höga skaft med
helt tunga — därför
helt vattentäta. Ett
fynd för jägare, fis-
kare, motormän m. fl.
Kostar end. 17:75 kr
paret.

Begränsat lager — beställ i dag!

Härmed beställes par flyg-
overalls av skinn till 198:— kr
kontant, på avbetaln. till 210:—
kr med 85:— kr vid leveransen
o. resterande med 25 kr per mån.
(Stryk det ej tillämpliga.) Min
längd är cm, bröstvidd
..... cm, midjemått
cm. Samtidigt beställes par
gummikängor i storl.
att sändas per efterkrav med
returrätt inom 8 dagar.

MERCURY-BOLAGET

Vasag. 5 B. Tel. 11 81 65, 11 34 65
GÖTEBORG C.

Namn:

Adress:

Jvg.-adr.: TfA 20

FIL-ÖBERGS *handbok*

ger råd och upplysningar
och är värdefull för alla,
som använda Öberg's filar.

Erhålles gratis på
begäran.

Grundlagd 1850

ÖBERGS FILAR - GODA FILAR

TYNGRE LAST på samma dimension **GISLAVED** **77 SPECIAL**

Högre belastning

Genom en speciell konstruktion som utnyttjar bilringsteknikens senaste landvinningar har vi lyckats göra en ring som tål betydligt högre belastningar än vanliga ringar.

Bättre fördelning av belastningen

Genom att slitbanan är flatare blir kontaktytan mot vägbanan större. Detta medför att belastningen fördelas på en större yta.

Högre miltal

Slitbanan är tjockare och flatare än på konventionella ringar vilket leder till större livslängd.

Bättre slirskydd

Det sickackformiga mönstret ger utmärkt slirskydd.

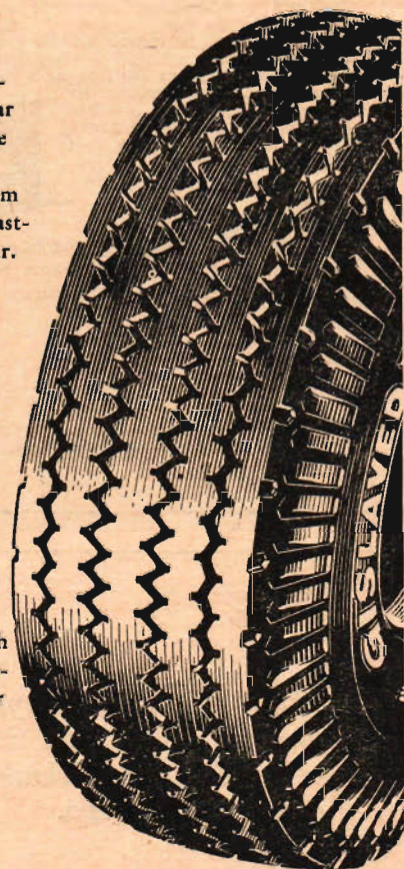
Tryck- och belastningsdata

Dimension	Max.belastn. i kg/ring	Lufttryck i kg/kvcm
9.00-20	2.350	6,5
10.00-20	2.900	7,0
11.00-20	3.250	7,0

GISLAVED

SVENSKA GUMMIFABRIKS AB • GISLAVED

jektering av materialåtgången var det klart för brädgårdsbesök. Fem dagar senare kunde bygget sättas i sjön.

Materialkostnaden uppgick till 40—50 kronor, varav enbart bronsbottenfärgen svarade för 11 kr. Resten var alltså så billigt som tänkas kan och verktygssuppsättningen har varit den enklast tänkbara: såg, hammare, skruvmejsel och borr. Och så här är båten byggd:

Botten sågades ut i 4 mms vattenfast plywood. Observera att bottenplattan är uppdelad i två plan med ett s. k. steg emellan. Stegets utformning har givit den främre bottenhalvan dess svagt buktade form.

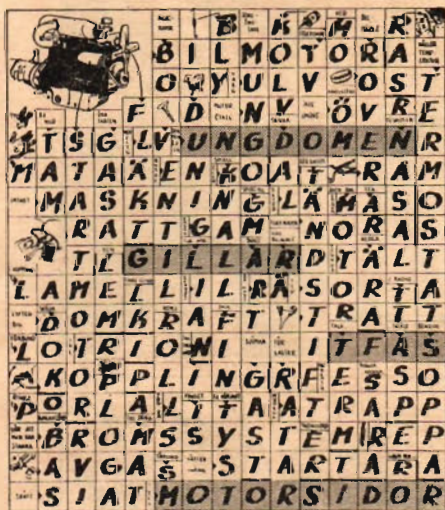
Med bottenplattan och ett bakstycke av 12 mms plywood som stomme byggde pojkarna upp en lätt spantkonstruktion, som sedan kläddes med vanlig markisväv. Oljning och lackering räckte för att göra väven vattentät.

En liten masonitskiva ovanpå tre längsgående spant framför sittbrunnen utgör sittplats för galoschens förare. Körstil: se bilderna. (Simkunnighet förutsättes.)

När galoschen efter fem dagars arbete sattes i sjön, så skedde det givetvis med sedvanlig spänning. Hur skulle den bete sig i vattnet? Flöt gjorde den, men motorn — en upptrimmad tvåhästares Archimedes på 20 kg — gjorde aktern för tung. Saken ordnades hjälpligt genom att man monterade på två stabilisatorer av plywood. På dessa "fenor" lyfts aktern upp, när båten kommer upp i fart, men inte ens den förbättringen räckte till för att ge båten de fartresurser som pojkarna räknat med. "Tänk om vi hade en femhästare av den där moderna, lätta typen..."

Men det kommer nya somrar — och nya båtar...

TfA-Kryss 17

"Ungdomen gillar TfA:s motorsidor" blev lösningen på de skuggade rutorna i TfA:s kryss i nr 17. Lösningen i övrigt framgår av rutan härövan.

Vinnare av femtilappen blev denna gång *Christer Hedetun*, Enebergsvägen 11 1C, Hålsingborg. De båda 25-kronorsvinsterna tillföll *Sten Andersson*, N. Vallvägen 16, Kristianstad och *Fru Maj-Britt Nilsson*, Grundtvigsg. 43, Bromma.

Det populära TfA-Kryss återfinns i detta nummer på sid. 26.

klipp till NU!

Sänd mig gratis Brevskolans studiehandbok. Jag är intresserad av följande ämnen:

Lösen

Frankeras ej
Brevskolan
betalar
porto!

Brevskolan
STOCKHOLM 15

Svarsförsändelse
Tillstånd nr 33
Stockholm 15

TfA 2

Bättra på Din utbildning med en kurs från Brevskolan. Oavsett vilka förkunskaper Du har kan Brevskolan erbjuda den ämneskombination Du vill ha. Posta ovanstående kupong redan i dag, så erhåller Du Brevskolans studiehandbok

KLIPP TILL NU!

TEKNIK

REAL

SPRÅK

HANDEL

HOBBY

Teleteknik
Värme- och sanitetsteknik
Vägbggnadsteknik
Cellulosteknik
Husbyggnadsteknik
Järnhantering
Kontor
Butiker
Lager
Reklam

• Grundläggande studier en nödvändig utgångspunkt
Svenska språket
Främmande språk
Realkurser
Psykologi
Ekonomi
Samhällskunskap
Sociala frågor
Kommunala frågor
Föreningskunskap
Företagsekonomi
Handel
Kulturkurser
Teknik
Industriutbildning

• Kompetens som leder till många yrken, bl. a.
C-behörighet för elinstallatör
B-behörighet för elinstallatör
Mästarbrev inom rörelsningsbranschen
Schaktmästare
Vägmästare
Bandagistverkmästare
Behörighet som fiskeskeppare
Behörighet som förare (fartyg)
Tredjemaskinistkurs m. m.
Kontorschef
Revisor
Affärschef
Folkskollärare
Sjuksköterska
Handarbetslärarinna
Yrkeslärare

• Utbildning till
Ingenjör
Verkmästare
Förman
Kontorist
Affärsbiträde
Försäljare
Reklamman
Korrespondent
Bokförelse
Kassör
Kamrer
Lagerchef
Siffergranskare
Allmän handels-skolekurs
Handelsreallexamen
Dekorator
Tjänsteman i privat och allm. tjänst m. m.

• Industriskolor
Begär särskilt prospekt

• Aftonbrevskolor
Real, fackliga sociala, handel m. m.
Begär särskilt prospekt

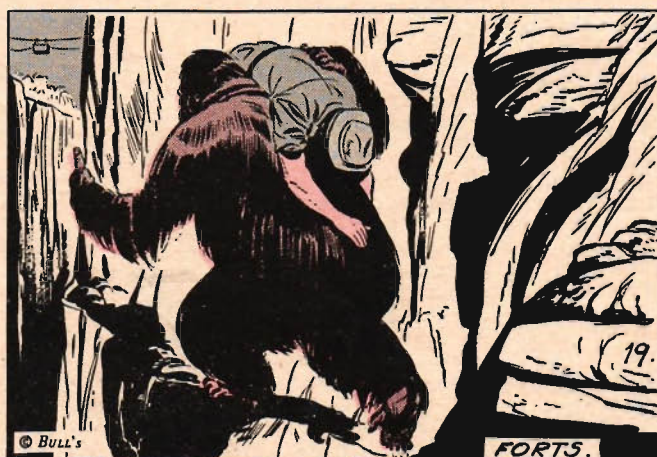
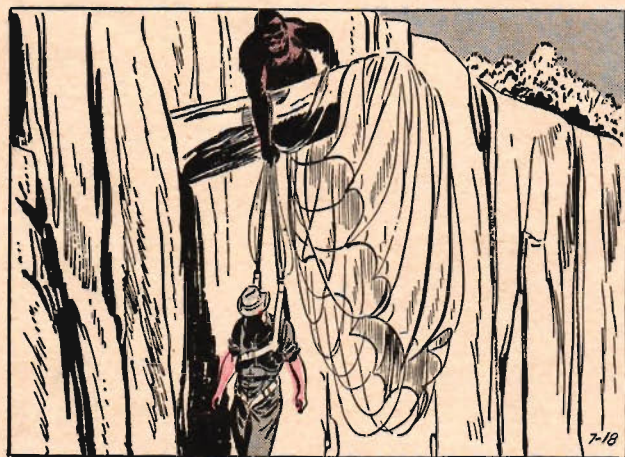
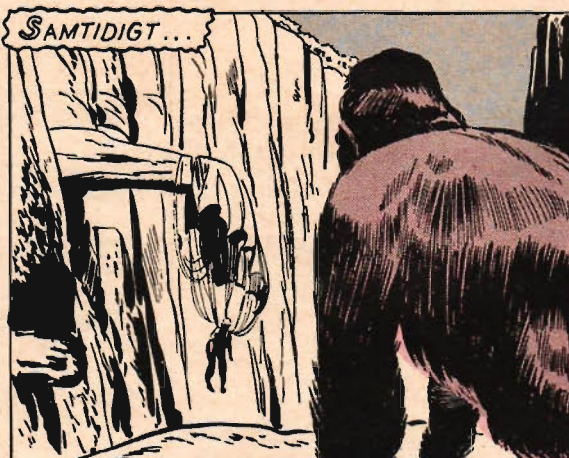
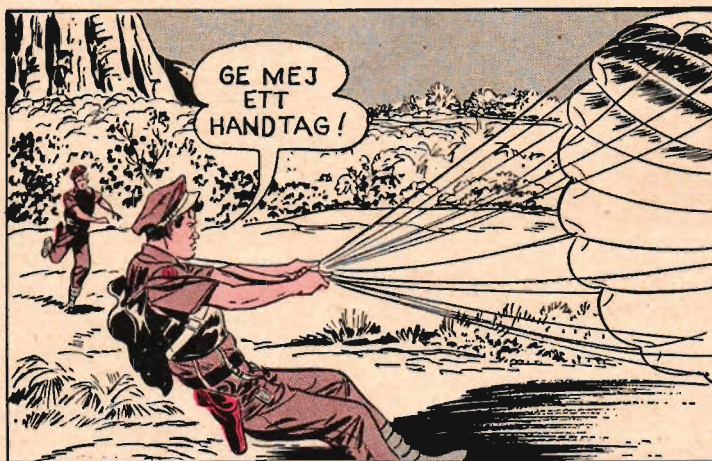
• Hobby
Vi spisar jazz
Motorcykeln
Amatörteater
Gitar och sång
Målning
Teckning
Navigation
Orientering
Krukväxter
Min trädgård
Sy och sticka
Konstkurser
Astronomi
Bilen
Mopeden
Fotografering
Idrottsträning
Keramik
Naturvård
Hem och familj
Körkortet
Teater
Frluftsliv

• Tekniska kurser, bl. a.
Räknesticka
Kemi
Radio
Teleteknik
Radior
Motorer

Det är lätt att lära hos
BREVSKOLAN

DJUNGEL- PATRULLEN

AV
LYMAN YOUNG-
OCH
TOM MASSEY

BUCK ROGERS

Fråga: 1) Vad är 117 Z3 för slags rör? Vilka data har det? 2) Vilket rör är det lämpligaste till den i nr 21, 1955 beskrivna förstärkaren till förstärkare och som har samma glödström och anodström som 117 L7/M7GT? 3) Jag har en "Anodspänningsapparat" men på den finns det inte något glödströmsuttag, och jag behöver 2 V 800 mA. Hur ska jag bära mig åt? Före den har jag en transformator med glödströmsuttag, men det är växelström. Det finns ju ingen selenlikriktare som tål 800 mA och ej heller för 2 volt.

TFAB-EERP.

Svar: 1) 117 Z3 är ett likriktarrör. Glöd 117 volt 40 mA. Anod 117 V 90 mA. Rören i 117-serien är avsedda att kunna köras direkt på den vanligaste amerikanska nätspänningen utan glödtransformator eller motsänd. 2) 117L7/M7GT är det lämpligaste men man kan också använda 117N7GT. 3) Visst finns det likriktare, t. ex. T 1845 i Clas Ohlssons katalog. Det bästa rådet vi kan ge är dock att slänga alla gamla rör. Att skaffa spänningar till strömslukande batterirör genom att bygga likriktare kostar så mycket pengar att man för den summan får flera moderna rör med avsevärt bättre effektivitet, rör som man dessutom kan ersätta om de råkar gå sönder.

Fråga: 1) Ventiltilder och ventilspejl på Harley Davidson 1200 cc äldre modell? 2) Kan 6 volts bilelektriskt material användas till tändsystem för denna cykel? **E. P.-n.**

Svar: 1) Inlopp öppnar f. ö. d. 7,1–10,3 mm, inlopp stänger c. u. d. 24,5–28,5 mm. Avgas öppnar f. u. d. 16–24,5 mm, avgas stänger c. ö. d. 6,5–9,5 mm. Ventilspejl för kall motor är: Inloppsventil 0,12 mm, avgasventil 0,2 mm, förtändning 12 mm. 2) Ja.

Fråga: 1) Hur mycket kostar det att bygga sändaren och mottagaren i nummer 18 och 19, 1955? 2) Finns det någon firma som åtar sig ljudning av ett relä till radiostyrning? Vad kostar det? **K-E. G.**

Svar: 1) Mottagare och sändare kunde gå på 20–30 kr vardera utan batterier och relä. 2) Det finns färdiga reläer att köpa t. ex. hos

BREVLÅDA

På denna avdelning besvaras kostnadsfritt tekniska frågor av allmänt intresse. Om svar däremot önskas i brev uttages ett arvode av 1 krona. Likvid torde insändas på postgirokonto 15 70 92.

ELFA, Radio, Holländargatan 9 A, Stockholm. Pris 25–35 kr.

Fråga: 1) Kan man upptrasformera strömmen från en generator som lämnar 6 volt 3 watt till 300 volt 60 mA? 2) Ökar periodtalet, volt och watt om man ökar varvet på generatoren? 3) Om så är hur många varv bör den då göra för att periodtalet ska bli 50 p/s.

Intresserad.

Svar: 1) Man kan transformera upp spänningen till 300 volt, men man torde inte få ut mer än ca 7 mA. 2) Ja. 3) Det beror på hur många poler generatoren har. En 6-polig generator ska gå 1 000 varv per minut.

Fråga: 1) Vilka firmor i Sverige tillverkar plastbåtar? 2) Var kan man bäst studera olika konstruktionsmetoder för glasfiberarmad plast? **B. J. Johansson.**

Svar: 1) De firmor som oss veterligt tillverkat flera plastbåtar är AB Livbåtsvarvet, Göteborg och AB Fisksätra Motorbåtsvarv, Saltsjöbaden. 2) Tillskriv eller besök AB Seriebåt, Maria Prästgårdsgatan 42, Stockholm Sö, som kan lämna erforderliga uppgifter.

Fråga: 1) Vilken är den mest passande propellern för ett linkontrollplan med Jaguar 2,5 cc? 2) Av vilka delar består inkörningsbränslet och bränslet efter inkörningen av denna motor? 3) Hur lång tid tar inkörningen? 4) Hur många minuter i taget bör motorn gå under inkörningen? **L. H.-t.**

Svar: 1) Det är helt beroende på planetns utförande. För vanliga nybörjarplan rekommenderas dimensionen 8x6. En plast- eller

nylonpropeller är att föredra, då de är hållbarast. 2) Såväl under som efter inkörningen kan en blandning av lika delar eter, fotogen och ricinolja användas. 3) Motorn bör köras in under minst en halvtimme. 4) 3–4 min.

Fråga: Var kan man få tag i reservdelar till utombordsmotorn Sea King? **P. A.-n.**

Svar: Sea King säljs av Kooperativa Förbundet, Avd. 157, Stockholm Sö, och reservdelar finns i lager.

Fråga: 1) Ska ett stöldlås på en moped vara fast monterat? 2) Är de vanliga låsen om bakhjulet som används på cyklar giltiga? 3) Finns det särskilda stöldlås för moped och vad kostar de? **A. H.**

Svar: 1) Ja. 2) Nej. 3) Det finns två speciallås för mopeder, som heter Options 145 och Vapti Junior och de finns att köpa hos närmaste cykelhandlare. Båda kostar ca 10 kr med montering.

Fråga: Var kan man köpa reservdelar till en Vincent Comet 500 cc mod. 1951? **A. Borén.**

Svar: Motorfirma Malte Blom AB, Odinplatzen 2 A, Göteborg, är nog den enda firma som skulle kunna tänkas ha reservdelar.

Fråga: 1) Var kan man få köpa båtplywood? 2) Hur mycket kostar plywooden till den i TFA nr 11–56 införda segeljollen? 3) Går det att använda masonit till segeljollen? **Segelintresserad.**

Svar: 1) Båtplywood säljs av t. ex. AB Seriebåt, Maria Prästgårdsgatan 42, Sthlm Sö. 2) Ca kr 200.—. 3) Det går men är ej lämpligt.

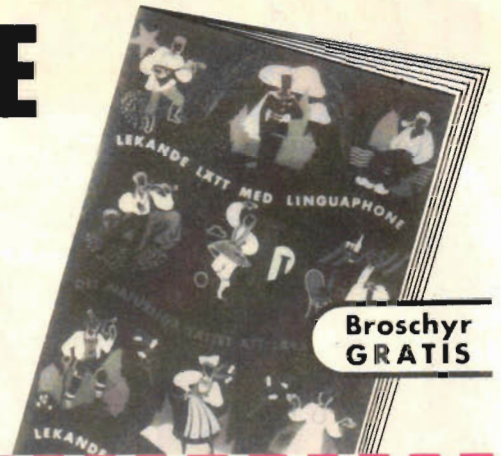
Fråga: 1) Vilket varvtal och vilka utväxlingsförhållanden gäller för Puch MS 50 L moped? 2) Minskas effekten genom fläktkylningen? 3) Finns alla reservdelar i Sverige? **Olle Anell, S.-berg.**

Svar: 1) Toppvarvet ligger vid en ca 5 000 v/min. Några uppgifter om utväxling har vi inte kunnat erhålla. 2) Effekten i hemlandet är ca 1,8 hk, men genom nedstrykning 0,8 i Sverige. Fläktkylningen har därför ingen inverkan på max.-effekten. 3) Alla reservdelar finns hos MC-Lund AB, Lundavägg, 56, Malmö.

Tänk bara 60 timmar med LINGUAPHONE för att lära ett

NYTT SPRÅK

för praktiskt bruk

Om Ni kan skriva—
kan Ni också TECKNA!

Naturligtvis kan man ha mer eller mindre anlag för teckning. Men det finns ingen som inte kan lära sig teckna — och teckna bra. Tro inte att just Ni är ett enastående undantag. Prova själv. Lär Er teckna och måla enligt ABC-metoden, som med stor framgång under mer än ett kvartssekel lärt 100.000-tals människor över hela världen teckna. ABC-skolan har nu ytterligare förbättrat och utvidgat sina kurser och nya moderna hjälpmedel kompletterar undervisningen. En nyhet i höst är att elever som genomgått kursen får en fortsättningskurs gratis inom något av följande områden: porträtt, landskap, karikatyr eller illustration.

Broschyr
gratis

Årets ABC- utställning

där de bästa arbetena som vanligt premieras m. bl. a. parisstipendium på 2.000 kronor, äger i år rum i Stockholm 25-28/10 i Bankhallen, Konserthuset. I Göteborg 2:a veckan i nov.

Ni "lyssnar in" ett nytt språk lekande lätt med Linguaphone, precis på samma sätt som om Ni vistades utomlands. Ni lär Er tala och förstå det på bråkdel av den tid som åtgår för vanliga språkstudier. Att lära språk med Linguaphone är inte bara det **roligaste**, det är också det **roligaste**. När kursen är genomgången behärskar Ni det nya språket inom ramen av tretusen glossor. Engelsman, t. ex. använder inte mer än femtonhundra ord i dagligt tal. Ni lär Er alltså språket grundligt och får dessutom ett perfekt uttal.

Att den språkkunige genomsnittligt tjänar ett par tusen kronor mer än den som saknar denna kompetens. För varje dag blir det allt klarare att blott den språkkunige har möjligheter att hävda sig i den allt hårdare konkurrensen om de välvärdade platserna.

Roligare fritid

Vilka världar öppnar sig inte för den språkkunige! Tänk bara vad det t. ex. betyder att kunna engelska. En stor del av världslitteraturen och all ledande dags- och veckopress är skriven på detta språk. För att ni inte tala om radio och film! Att lära språk är för den moderna människan ingen besvärlig och tidsödande procedur. Tack vare Linguaphone går det **snabbt** och **lätt**, och man har **verkligen** roligt hela tiden man lär.

Ökad lön — snabb karriär

Språkkunskaper är nyckeln till framgång i det moderna samhället. Betydande härför är den utredning som företogs av socialstyrelsen och vid vilken bl. a. framkom

Få ut mer av utlandsresan

När man reser utomlands utan att kunna språk går man miste om det väsentligaste av resans charm — och dessutom blir man "klädd"! Naturligtvis kan man ibland göra sig förstådd med tecken-språk. Men riktigt god vän med folket blir man endast om man kan tala deras språk. Planera därför utlandsresan redan nu — genom att lära Er språket först!

Linguaphone-kurs på prov under 8 dagar GRATIS

För att Ni skall kunna övertyga Er om metodens förträfflighet erbjuder vi Er att gratis låna hem en kurs i vilket språk Ni önskar bland de 29 språk som Linguaphone har att välja bland.

10:— per månad

Alla har råd att lära språk med Linguaphone. Ni får en fullständig kurs från 10:— per månad. ★

Börja NU!

Har Ni ingen grammofoon kan Ni hyra en av oss. Broschyr gratis. — Sänd in kupongen i dag!

Lösen

Svarsförsändelse
Tillstånd nr 243,
Stockholm 3.

TILL
LINGUAPHONE
INSTITUTET
KUNGSGATAN 18,
STOCKHOLM 3

Frankeras
ej.
Lingua-
phone
betalar
portof.

Sänd mig gratis och utan förbindelse från min sida Eder stora, illustrerade Linguaphone-broschyr med upplysningar om hur jag kan få en Linguaphone-kurs gratis en vecka.

TEXTA!

Namn:
Titel:
Postadr.:
TTA 20/56

Lösen

Svarsförsändelse
Tillstånd nr 243,
Stockholm 3.

TILL
ABC-SKOLAN
FÖR TECKNING
KUNGSHuset
STOCKHOLM 3

Frankeras
ej.
ABC-
skolan
betalar
portof.

Sänd mig gratis och utan förbindelse från min sida Eder stora lyxbroschyr med ett sextiotal illustrationer.

Minimålder för elever:
15 år.
TEXTA!

Namn:
Titel:
Postadr.:
TTA 20/56